

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 21 listopada 2022 r.

Poz. 8118

UCHWAŁA NR XLIX/698/2022 RADY MIASTA I GMINY KÓRNIK

z dnia 26 października 2022 r.

w sprawie Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla gminy Kórnik na lata 2022-2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005, 1079 i 1561) oraz art. 87 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840) Rada Miasta i Gminy Kórnik uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla gminy Kórnik na lata 2022 – 2025 zaopiniowany pozytywnie przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

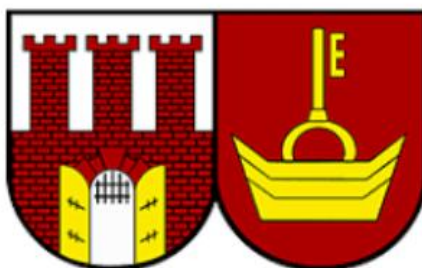
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Kórnik.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodniczący Rady Miasta i Gminy Kórnik
(-) Adam Lewandowski

Załącznik do uchwały Nr XLIX/698/2022
Rady Miasta i Gminy Kórnik
z dnia 26 października 2022 r.

**GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI
DLA GMINY KÓRNIK
NA LATA 2022-2025**

KÓRNIK
2022

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	5
1.1. Charakterystyka gminy	5
1.2. Postanowienia ogólne	8
1.3. Cele opracowania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami	11
1.4. Podstawa prawna opracowania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami	12
 2. Uwarunkowania zewnętrzne ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego	 17
2.1. Relacje Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami z opracowaniami wykonanymi na poziomie kraju	17
2.1.1. Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019-2022	17
2.2. Relacje Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami z opracowaniami wykonanymi na poziomie województwa i powiatu	18
2.2.1. Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.	18
2.2.2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa Wielkopolskiego	19
2.2.3. Program opieki nad zabytkami Województwa Wielkopolskiego na lata 2021-2024	20
2.2.4. Program opieki nad zabytkami powiatu poznańskiego na lata 2016-2019	24
2.2.5. Kórnik- Zespół zamkowo-parkowy wraz z kościołem parafialnym-nekropolią właścicieli. Studium ochrony wartości kulturowych Pomnika Historii	28
 3. Zasoby dziedzictwa i krajobrazu kulturowego gminy:	 30
3.1. Obiekty zabytkowe, nieruchome wpisane do rejestru zabytków	34
3.2. Obiekty z terenu gminy Kórnik znajdujące się w ewidencji zabytków	37
3.3. Wykaz zabytków z terenu miasta i gminy Kórnik dla których założono karty gminnej ewidencji zabytków	50
3.4. Krajobraz kulturowy – obszarowe wpisy do rejestru zabytków	51
3.4.1. Historyczne założenie urbanistyczne	51
3.4.2. Spis zabytkowych parków na terenie gminy	52
3.4.3. Spis zabytkowych cmentarzy na terenie gminy	53

3.5. Zabytki archeologiczne	54
3.5.1. Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków z terenu gminy	55
3.5.2. Wykaz stanowisk o własnej formie krajobrazowej z terenu gminy	56
3.5.3. Zestawienie liczbowe stanowisk archeologicznych na terenie gminy zewidencjonowanych i wpisanych do rejestru zabytków łącznie z funkcją oraz analizą chronologiczną	56
4. Uwarunkowania wewnętrzne ochrony zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego	61
4.1. Stan zachowania i obszary największego zagrożenia zabytków	61
4.2. Uwarunkowania wynikające z Studium uwarunkowań oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Kórnik	66
4.3. Uwarunkowania wynikające ze Strategii rozwoju Miasta i Gminy Kórnik na lata 2017-2025	69
4.4. Uwarunkowania wynikające z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	71
4.5. Uwarunkowania wynikające z uchwały Rady Miasta i Gminy Kórnik Nr VII/55/2019 z dnia 27 września 2019 roku	86
4.6. Uwarunkowania wynikające z Ustawy o podatkach i opłatach lokalnych z 12 stycznia 1991 roku (Dz. U. z 1991 Nr 9 poz. 31 z późniejszymi zmianami...)	87
4.7. Uwarunkowania wynikające z Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Kórnik na lata 2018-2023	87
4.8. Raport doradczy dotyczący możliwości uporządkowania chaosu reklamowego miasta i gminy Kórnik w kontekście możliwości przygotowania uchwały krajobrazowej	88
5. Cele Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Kórnik	91
5.1. Wynikające z art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	91
5.2. Wynikające z Studium uwarunkowań oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kórnik	91
5.3. Wynikające ze Strategii rozwoju Miasta i Gminy Kórnik na lata 2017-2025	91
5.4. Wynikające z Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Kórnik na lata 2018-2023	91

6. Kierunki działań dla realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami	92
6.1. Podstawowe kierunki działań	94
6.1.1. Gminna ewidencja zabytków	94
6.1.2. Gminna ewidencja zabytków archeologicznych	94
6.1.3. Inwentaryzacja zabytków tzw. „małej architektury”	95
6.1.4. Rewitalizacja obiektów zabytkowych	95
6.1.5. Ścieżki i szlaki turystyczno- edukacyjne	96
6.1.6. Opieka nad nieczynnymi cmentarzami i miejscami pamięci narodowej	97
6.1.7. Edukacja i promocja zabytków miasta i gminy Kórnik	97
6.1.8. Kontakty z właścicielami obiektów zabytkowych	98
6.1.9. Nadzór nad inwestycjami ziemnymi realizowanymi przez gminę, stanowiącymi zagrożenie dla zabytków archeologicznych	99
6.1.10. Coroczna aktualizacja zapisów Gminnego Planu Ochrony Zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych	100
6.2. Terminarz realizacji oraz środki finansowania	100
7. Instrumentarium realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami	106
8. Monitoring działania gminnego programu opieki nad zabytkami	107
9. Niektóre zewnętrzne źródła finansowania gminnego programu opieki nad zabytkami	108
Literatura	109

1. Wstęp

1.1 Charakterystyka gminy

Miasto i Gmina Kórnik, należąca do powiatu poznańskiego, jedna z 226 gmin województwa, położona jest w centrum Wielkopolski, na południowy-wschód od Poznania, w granicach aglomeracji poznańskiej. Aglomeracja poznańska, a wraz z nią gmina Kórnik, postrzegana jest jako jeden z najbardziej dynamicznie rozwijających się obszarów i to nie tylko w skali województwa oraz regionu, ale także w skali całego kraju. Gmina Kórnik od północnego-zachodu graniczy z miastem Poznań, od północnego-wschodu z gminą Kleszczewo, od wschodu z gminami Środa Wielkopolska i Zaniemyśl (w powiecie średzkim), od południa z gminą Śrem (powiat śremski), a od zachodu z gminami Mosina i Brodnica.

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski Jerzego Kondrackiego obszar gminy Kórnik leży na obszarze Równiny Wrzesińskiej wchodzącej w skład makroregionu Pojezierza Wielkopolskiego oraz Kotliny Śremskiej będącej częścią Pradoliny Warciańsko-Odrzańskiej. Powierzchnia gminy wynosi 186,5 km², z czego użytki rolne zajmują około 56% powierzchni a lasy 26%. Sieć osadniczą gminy, obok Kórnika i Bnina, tworzy 29 jednostek administracyjnych- sołectw: Biernatki, Błażejewko, Błażejewo, Borówiec, Borówiec Nowy, Czmoniec, Czmoń, Czołowo, Dachowa, Dębiec, Dziećmierowo, Gądk, Kamionki Północne, Kamionki Przy Lesie, Kamionki Stare, Konarskie, Koninko, Kromolice, Mościenica, Pierzchno, Prusinowo, Radzewo, Robakowo-Osiedle, Robakowo-Wieś, Runowo, Skrzynki, Szczodrzykowo, Szczytniki oraz Żerniki.

Przez gminę przebiegają dwa ważne szlaki komunikacyjne: droga krajowa nr 11 z Poznania do Katowic, oraz linia kolejowa Poznań-Kluczbork. W mieście krzyżują się również lokalne drogi z Kostrzyna do Śremu (nr 434) oraz z Kórnika do Mosiny (431). Przez północny kraniec gminy biegnie autostrada A2 z Poznania do Warszawy, niemająca jednak bezpośrednich powiązań z układem komunikacyjnym gminy.

Najstarsze ślady pobytu człowieka na terenie dzisiejszej gminy Kórnik sięgają środkowej epoki kamienia mezolitu (8-3,5 tys. lat p.n.e.). Od XIV wieku p.n.e. intensywnie rozwijało się osadnictwo kultury łużyckiej. Z kulturą tą związana jest duża osada obronna jaka funkcjonowała na półwyspie *Szyja* w Bninie w początkach epoki żelaza (VII-VI wiek

p.n.e.). Szczególnie intensywne osadnictwo na terenie dzisiejszej gminy w okresie wczesnego średniowiecza związane było z formowaniem się państwa piastowskiego. W połowie X wieku istniały już osady w Biernatkach, Błazjewku, Bninie i Kórniku, a w poł. X wieku na półwyspie Szyja powstał gród obronny z podgroziem. W latach 30. XI wieku uległ on zniszczeniu w związku z najazdem czeskiego księcia Brzetysława i powstaniem pogańskim, które ogarnęło Wielkopolskę. Odbudowany gród bniński (prawdopodobnie za panowania Władysława Laskonogiego) stał się od 1232 (lub wcześniej) roku siedzibą kasztelani. Gród został ponownie zniszczony w wyniku walk pomiędzy Henrykiem Brodatym a Władysławem Odonicem w latach 1233-1237. W 2 połowie XIII wieku podniesienie poziomu wód Jeziora Bnińskiego spowodowało przeniesienie osadnictwa na tereny dzisiejszej zabudowy miejskiej Bnina. W tym czasie powstał zapewne murowany zamek, który wraz z osadą przeszedł we władanie możnowładczego rodu Łodziów. Około 1331 roku Bnin i okolice został zniszczony w wyniku najazdu krzyżackiego. Dzięki dogodnemu położeniu przy szlaku handlowym z Poznania do Wrocławia nastąpiła jego szybka odbudowa, a Bnin zaczął przekształcać się w osadę typu miejskiego. W 1395 król Władysław Jagiełło nadał osadzie prawa miejskie. W XV wieku właścicielem miasta był biskup Poznański Andrzej Bniński, który ufundował w 1463 roku (gotycki) kościół parafialny. W 2 połowie XVI wieku Bnin wraz z okolicznymi dobrami był własnością Górków, a pod koniec tego stulecia stał się własnością Opalińskich. Od początku XVII miasto należało do właścicieli Kórnik.

Kórnik pojawił się w źródłach pisanych w XII wieku. W 1426 właściciel osady Mikołaj Górka zainicjował rozbudowę zamku, a około 1437 rozpoczęła się budowa kościoła parafialnego. Lokacja miasta nastąpiła na prawie magdeburskim w połowie XV wieku. Po śmierci ostatniego z rodu Stanisława Górki klucz dóbr kórnickich przeszedł na własność Czarnkowskich, a później Grudzińskich. W 1676 roku dobra kórnickie nabyli Działyńscy. Szczególny rozwój miast Kórnik i Bnina nastąpił, gdy właścicielką dóbr była Teofila z Działyńskich Szoldrska Potulicka (1715-1790), która sprowadziła do dóbr kórnickich, kolonistów niemieckich i Żydów. Z jej inicjatywy powstał w Bninie zbór ewangelicki i ratusz, a także przebudowała kościół parafialny w Kórniku. Budowała drogi, wiatraki i młyny. W 1740 roku zlikwidowała pańszczyznę i zastąpiła ją czynszami dzierżawnymi.

Po II rozbiorze Polski, po przyłączeniu Wielkopolski do Prus, Kórnik był przejściowo siedzibą powiatu. Na przełomie XVIII/ XIX wieku mieszkańcy dóbr kórnickich wzięli udział w insurekcji kościuszkowskiej (1794) i wystąpili zbrojnie u boku armii napoleońskiej przeciwko państwu pruskiemu (1806).

Od 1826 właścicielem dóbr kórnickich i mieszkańcem miasta był Tytus Działyński (1796-1861), który przebudował zamek, utworzył arboretum, utworzył bibliotekę, usprawnił i unowocześnił gospodarkę folwarczną. W ramach represji za udział w powstaniu listopadowym zaborca zmusił go do opuszczenia kraju i skonfiskował dobra. Udało się je odzyskać na drodze procesowej. Syn Tytusa, Jan Działyński (1829-1880) powiększył arboretum kórnickie, które stało się największą w Polsce kolekcją drzew i krzewów. Po śmierci Jana, ostatniego z rodu, dobra kórnickie odziedziczył hrabia Władysław Zamoyski (1853-1924). Zamoyski zasłynął szeroką działalnością społeczną. Pomagał zagrożonym utratą dóbr właścicielom ziemskim, sprzeciwiał się germanizacji, a w 1882 roku wraz z matką i siostrą utworzył w Kórniku Szkołę Domowej Pracy Kobiet (przeniesioną później do Kuźnic). Jako obywatel francuski został w 1885 roku zmuszony przez władze pruskie do opuszczenia Kórnika, udał się do Galicji.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości Zamoyski powrócił do Kórnika. Przed śmiercią przekazał swój majątek, w tym dobra kórnickie narodowi polskiemu. W 1925 roku Sejm Rzeczypospolitej powołał fundację „Zakłady Kórnickie”, która objęła administrację dóbr kórnickich. W okresie międzywojennym Kórnik i Bnin były niewielkimi miastami zamieszkałymi głównie przez ludność polską. Ludność niemiecka i żydowska stanowiła niewielki odsetek wśród mieszkańców. W 1934 roku Bnin utracił prawa miejskie.

Okres okupacji hitlerowskiej to czas masowych represji na ludności polskiej i żydowskiej. W dniu 20 października 1939 roku przed kórnickim ratuszem Niemcy rozstrzelali 14 mieszkańców miasta i gminy (a kolejnych 2 na cmentarzu w Kórniku oraz w trakcie egzekucji na rynku w Mosinie). W 1940 roku okupanci zlikwidowali cmentarz żydowski i zabytkową bożnicę w Kórniku oraz rozebrali uszkodzony w wyniku katastrofy budowlanej gotycki kościół parafialny w Bninie. Przejście frontu zimą 1945 roku nie spowodowało większych zniszczeń w mieście. Po zakończeniu okupacji reaktywowano fundację „Zakłady Kórnickie”, którą decyzją władz państwowych zlikwidowano po kilku latach w 1953 roku. Fundacja została restytuowana ustawą z 2001 roku, a jej statut zawiera podstawowe cele wytyczone przez Władysława Zamoyskiego. Ważnym wydarzeniem było połączenie w 1961 roku Bnina i Kórnika w jeden organizm miejski.

Historia wielu okolicznych miejscowości położonych w gminie Kórnik jest ściśle powiązana z dziejami dóbr kórnickich. Między innymi Biernatki, Dachowa, Dziećmierowo, Gądko, Pierzchno, Prusinowo, Robakowo, Runowo i Szczodrzykowo były wsiami folwarcznymi wchodzącymi w skład dóbr. Zachowane w nich do dziś założenia folwarczne powstały w 1 poł. XIX wieku z inicjatywy Działyńskich.

1.2. Postanowienia ogólne

1.2.1. Ilekcioć w niniejszym programie mowa jest o:

- a) Ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840).
- b) Gminie – rozumie się przez to Miasto i Gminę Kórnik.
- c) Programie- rozumie się przez to Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta i Gminy Kórnik na lata 2022- 2025.
- d) Planie – rozumie się przez to Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego- Wielkopolska +2020 z dnia 25 marca 2019 r.
- e) Strategii – rozumie się przez to Strategię Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku z dnia 27 stycznia 2020 r.,
- f) Konserwatorze – rozumie się przez to właściwego miejscowo konserwatora zabytków. Z dniem 01 marca 2010 r. część kompetencji Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu została przekazana Powiatowemu Konserwatorowi Zabytków w Poznaniu. Powiatowy Konserwator zabytków został powołany na podstawie porozumienia z dnia 24 marca 2009 roku, zawartego pomiędzy Wojewodą Wielkopolskim i Starostą Poznańskim w sprawie powierzenia Powiatowi Poznańskiemu części spraw z zakresu właściwości Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z dnia 6 maja 2009 roku, nr 85, poz. 1212).

Do zadań Wydziału Powiatowego Konserwatora Zabytków **należą następujące czynności:**

1/ wydawanie decyzji, postanowień i zaświadczeń dotyczących zabytków, określonych w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz w przepisach odrębnych, a w szczególności:

- *prowadzenie kontroli w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,*
- *sprawowanie nadzoru nad prawidłowością prowadzonych badań konserwatorskich, architektonicznych i archeologicznych,*

- *sprawowanie nadzoru nad prawidłowością prowadzonych prac konserwatorskich, restauratorskich, rewaloryzacyjnych, archeologicznych, robót budowlanych i innych działań przy zabytkach,*
 - *wydawanie decyzji i opinii związanych z prowadzeniem prac konserwatorskich, restauratorskich, budowlanych, badań konserwatorskich i architektonicznych lub innych działań przy zabytku, jego otoczeniu lub na obszarach wpisanych do rejestru zabytków,*
 - *wydawanie decyzji i opinii związanych z ochroną dziedzictwa archeologicznego i prowadzeniem badań archeologicznych,*
 - *wydawanie decyzji i opinii związanych z wycinką drzew i krzewów oraz przeprowadzaniem prac rewaloryzacyjnych zabytkowych zespołów zieleni projektowanej (parki, ogrody, cmentarze, aleje itp.),*
 - *opiniowanie projektów decyzji o warunkach zabudowy,*
 - *opiniowanie projektów decyzji o lokalizacji celu publicznego,*
 - *opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (z wyjątkiem projektów planów obejmujących całą gminę).*
- 2/ upowszechnianie wiedzy o zabytkach przy współpracy z Wydziałem Promocji,*
- 3/ prowadzenie i aktualizowanie podstawowej dokumentacji zabytków,*
- 4/ prowadzenie dla każdego zabytku zbioru dokumentów zawierającego p.w. kartę ewidencyjną, dokumentację prawną, konserwatorską, historyczną, ikonograficzną i inwentaryzacyjną i in.,*
- 5/ umieszczaniem na zabytkach nieruchomych odpowiednich znaków lub zapisów,*
- 6/ wydawaniem decyzji o zabezpieczeniu dobra kultury w formie ustanowienia tymczasowego zajęcia,*
- 7/ ustanawianiem społecznych opiekunów zabytków,*

8/ wspieraniem na wniosek zainteresowanych gmin, podjętych przez nie inicjatyw tworzenia parków kulturowych,

9/ wspieraniem na wniosek zainteresowanych stron inicjatyw społecznych w sprawie wystąpienia do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie ustanawiania Pomników Historii,

10/ współpraca z innymi organami administracji publicznej.

Na mocy porozumienia z dnia 24 marca 2009 r. z kompetencji Powiatowego Konserwatora Zabytków **wyłącza się** następujące sprawy:

- *prowadzenie rejestru zabytków na terenie województwa wielkopolskiego,*
- *wydawanie decyzji o wpisie zabytku do rejestru,*
- *prowadzenie wojewódzkiej ewidencji zabytków,*
- *wydawanie pozwoleń na czasowy wywóz zabytku za granicę oraz zaświadczeń, że wywożone przedmioty nie wymagają pozwolenia na wywóz za granicę,*
- *wydawanie pozwoleń na sprzedaż, zamianę, darowiznę lub oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego a także wnoszenie tych nieruchomości jako wkładów niepieniężnych (aportów) do spółek,*
- *zabytki ruchome,*
- *opiniowanie projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gmin oraz z zakresu uzgadniania projektów planów miejscowych obejmujących teren całej gminy określonych w art. 11 pkt. 8 lit c. art. 17 pkt. 7 lit c ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.*

(<http://www.bip.powiat.poznan.pl/2074,powiatowy-konserwator-zabytkow.html>)

1.3. Cele opracowania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami

Nadrzędnym celem opracowania Programu jest zahamowanie degradacji i poprawa stanu zasobów dziedzictwa kulturowego gminy.

Szczegółowo cele zostały określone w **art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami:**

- a. uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;*
- b. zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;*
- c. wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;*
- d. podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;*
- e. określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystywaniem tych zabytków;*
- f. podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.*

Ponadto celami są:

- uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków przy sporządzaniu i zmianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
- podejmowanie i określanie warunków współpracy z właścicielami obiektów zabytkowych;
- inicjowanie i wspieranie działań edukacyjnych, informacyjnych, turystycznych i innych, których celem jest propagowanie znajomości zabytków wśród mieszkańców gminy oraz zaszczepianie w ich świadomości zasadności i potrzeby opieki nad zabytkami;
- zachowanie oryginalności, odmienności miasta pozwalające na identyfikację kulturową w zglobalizowanym świecie;

- wspieranie działań zmierzających do pozyskania środków finansowych na opiekę nad zabytkami.

1.4. Podstawa prawna opracowania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami

1.4.1. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483)

Zgodnie z art. 5: *Rzeczpospolita Polska strzeże (...) dziedzictwa narodowego*. Rozumiejąc zabytki, jako dobro narodowe, wspólne, art. 82 konstytucji mówi: *obowiązkiem obywatela (...) jest troska o dobro wspólne*.

1.4.2. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446),

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt. 9 ustawy, do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, w tym m.in. sprawy kultury (w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury) oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

1.4.3. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

(Dz. U. z 2014 r., poz. 1446 ze zm.). Ustawa z dnia 22 czerwca 2017 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r., poz. 1595). Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 marca **2022 r.** w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r., poz. 840).

Zgodnie z art. 4 i 5 ustawa definiuje pojęcia ochrony zabytków i opieki nad zabytkiem:

a) *ochrona zabytków polega w szczególności na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu:*

1/ zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwale zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;

2/ zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków;

3/ udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków;

4/ przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę;

5/ kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;

6/ uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska (art. 4);

b) opieka nad zabytkiem sprawowana przez jego właściciela lub posiadacza polega, w szczególności, na zapewnieniu warunków:

- 1/ naukowego badania i dokumentowania zabytku;*
- 2/ prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku;*
- 3/ zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie;*
- 4/ korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości;*
- 5/ popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury (art. 5).*

Ustawa, w zakresie ochrony zabytków z późniejszymi zmianami, nakłada na gminę następujące obowiązki i uprawnienia:

- a) prawo utworzenia przez Radę Gminy (po uprzednim zasięgnięciu opinii Konserwatora) parku kulturowego w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji (art. 16 ust. 1);
- b) obowiązek uwzględniania w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ochrony zabytków nieruchomych i ich otoczenia oraz ustaleń programu;
Studium i plany miejscowe wymagają odpowiednio zaopiniowania lub uzgodnienia przez Konserwatora (art. 18, art. 19 i art. 20).
- c) obowiązek prowadzenia gminnej ewidencji zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków z terenu gminy (art. 22 ust. 4);
- d) przyjmowanie zawiadomień o znalezieniu w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, że jest on zabytkiem i zawiadamianie o tym fakcie właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków (art. 32 ust.1 pkt. 3 i ust.2);
- e) przyjmowanie zawiadomień o przypadkowym znalezieniu przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, że jest on zabytkiem archeologicznym

- i zawiadamianie o tym fakcie właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków (art. 33 ust. 1 i ust. 2);
- f) sprawowanie opieki nad zabytkami, w tym finansowanie prac konserwatorskich i budowlanych przy zabytku, do którego tytuł prawny posiada Gmina (art. 71 ust. 1 i 2);
- g) w trybie określonym odrębnymi przepisami dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków może być udzielona przez organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale (art. 81 ust.1).
- Dotacja, w zakresie określonym w art. 77, może być udzielona w wysokości do 100% nakładów koniecznych na wykonanie przez wnioskodawcę prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków (art. 81 ust.2);
- h) sporządzanie przez Wójta/ Burmistrza gminy i przyjmowanie przez Radę Gminy na okres 4 lat gminnego programu opieki nad zabytkami (art. 87 ust. 1, ust. 2, ust. 3 i ust. 4). Co dwa lata Wójt/ Burmistrz Gminy sporządza i przedstawia Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji programu (art. 87 ust. 5).

Ustawa z ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (z późniejszymi zmianami z 22 czerwca 2017 roku- Dz. U. z 2017 r., poz. 1595) wprowadza również administracyjne kary pieniężne. Aktualne zasady ich nakładania zawarte są w Rozdziale 10a, art. 107. Wspomnieć można niektóre z nich:

- właściciel zabytkowego obiektu wpisanego do rejestru zabytków, który bez pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (WKZ) lub niezgodnie z zakresem lub warunkami określonymi w pozwoleniu WKZ/PKZ podejmuje działania, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt.1-5, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 500 000 zł;
- administracyjnej karze pieniężnej podlega również podjęcie badań archeologicznych bez pozwolenia konserwatora zabytków lub niezgodnie z zakresem i warunkami określonymi w pozwoleniu;
- administracyjnej karze pieniężnej w wysokości od 500 do 50 000 zł podlega ten kto wbrew obowiązkowi nie wykonuje zaleceń pokontrolnych o których mowa jest w art. 40 ust.1.

1.4.4. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami

(Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 z dnia 21 października 2021).

Ustawa określa zasady dotyczące sprzedaży, zamiany itp. obiektów będących własnością jednostek samorządu terytorialnego:

a) Sprzedaż, zamiana, darowizna lub oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, a także wnoszenie tych nieruchomości jako wkładów niepieniężnych (aportów) do spółek, wymaga pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków (art. 13, ust. 4).

b) Sprzedaż, zamiana, darowizna lub dzierżawa nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, będących cmentarzami ujętymi w wojewódzkiej ewidencji zabytków, a także wnoszenie tych nieruchomości jako wkładów niepieniężnych (aportów) do spółek wymagają pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków (art. 13, ust.5).

1.4.5. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z 2015 r. poz. 774, 1688).

Tzw. „ustawa krajobrazowa” weszła w życie z dniem 11 września 2015 roku. Najważniejszym celem ustawy krajobrazowej jest wprowadzenie narzędzi umożliwiających skuteczniejszą niż dotychczas ochronę krajobrazu. Jednym z celów tej ustawy było wywiązanie się ze zobowiązań Europejskiej Konwencji Krajobrazowej ratyfikowanej przez Polskę w 2004 roku, poprzez uporządkowanie reklam w przestrzeni publicznej. Zmiany polegały na wprowadzeniu nowych przepisów w już obowiązujących aktach prawnych, m.in.:

- w ustawie o drogach publicznych z dnia 21 marca 1985 r.

(Dz. U. z 2015 r. poz. 460);

- ustawie o podatkach i opłatach lokalnych z dnia 12 stycznia 1991 r.

(Dz. U. z 2014 r. poz. 849 oraz z 2015 r. poz. 528 i 699);

- ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane

(Dz. U. z 2013 r. poz. 1409, z późn. zm.);

- ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska

(Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.);

- ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r.

(Dz. U. z 2015 r. poz. 199 i 443);

- ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

(Dz. U. z 2014 r. poz. 1446 oraz z 2015 r. poz. 397, z późn. zm.);

- ustawie o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r.

(Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.).

Ustawa krajobrazowa definiuje podstawowe pojęcie reklamy, szyldu, krajobrazu czy krajobrazu priorytetowego. Ten ostatni termin odnosi się do krajobrazu szczególnie cennego dla społeczeństwa, który wymaga określenia szczegółowych zasad i warunków jego kształtowania.

Daleko idące kompetencje w przedmiocie ochrony krajobrazu uzyskała przede wszystkim rada gminy, której ustawodawca przyznał możliwość uchwalenia lokalnego kodeksu reklamowego. Pozwala on gminom na określenie zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, a także wprowadzenia opłat za umieszczenie tablic i urządzeń reklamowych. Władze samorządowe będą mogły określać zasady, warunki, gabaryty, a nawet rodzaje materiałów budowlanych przeznaczonych do budowy reklam na terenie gminy. W ten sposób samorządy otrzymały długo wyczekiwane narzędzie do walki z nieopanowanym chaosem reklamowym.

Przyjęcie uchwały krajobrazowej przez samorządy nie jest obligatoryjne. Zgodnie z **art. 37a ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym**, rada gminy może uchwalić taki akt. Jeżeli jednak już się na to zdecyduje, musi obowiązkowo zawrzeć w nim określone w ustawie elementy, takie jak:

- zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych oraz urządzeń reklamowych i ogrodzeń;
- gabaryty urządzeń wyżej wymienionych;
- rodzaje i standardy jakościowe materiałów budowlanych, z których urządzenia te mogą być wykonane;
- okres dostosowania.

2. Uwarunkowania zewnętrzne ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego

2.1. Relacje Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami z opracowaniami wykonanymi na poziomie kraju:

2.1.1 Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019-2022.

Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019-2022 (dalej Program 2019-2022) został przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą nr 82 z dnia 13 sierpnia 2019 roku (Dziennik Urzędowy RP., poz. 808 z dnia 11.09.2019 roku).

Program 2019-2022 ma na celu realizację ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z 23 lipca 2003 roku (Dz. U. z 2018 roku, poz. 2067 z późniejszymi zmianami) i jest głównym dokumentem strategicznym określającym cele administracji rządowej oraz podległych jej służb i instytucji w tym zakresie oraz środki służące realizacji zamierzonych celów.

W Programie 2019-2022 dokonano ewaluacji poprzednio obowiązującego Programu na lata 2014-2017, którego głównym celem było: *Wzmocnienie roli dziedzictwa kulturowego i ochrony zabytków w rozwoju potencjału kulturowego i kreatywnego Polaków*. Biorąc pod uwagę wnioski z realizacji i ewaluacji poprzedniego Programu oraz zmiany ustawowe został sformułowany główny cel Programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019-2022:

Stworzenie warunków do zapewnienia efektywnej ochrony i opieki nad zabytkami

Dla jego realizacji założono trzy cele szczegółowe:

- *optymalizacja systemu ochrony dziedzictwa kulturowego (Cel 1),*
- *wspieranie działań w zakresie opieki nad zabytkami (Cel 2),*
- *budowanie świadomości społecznej wartości dziedzictwa kulturowego (Cel 3).*

Dla poszczególnych celów szczegółowych ustalono podstawowe kierunki działań:

- Cel 1: - wzmacnianie systemu ochrony na poziomie lokalnym,*
 - *wzmacnianie systemu ochrony na poziomie centralnym.*
- Cel 2: - merytoryczne wsparcie działań w zakresie opieki nad zabytkami,*
 - *podnoszenie bezpieczeństwa zasobu zabytkowego,*
- Cel 3: - upowszechnianie wiedzy na temat dziedzictwa kulturowego i jego wartości,*

tworzenie warunków dla sprawowania społecznej opieki nad zabytkami.

Cele te będą realizowane w ramach szczegółowych zadań, a dla ich wykonania opracowano szczegółowy harmonogram oraz plan finansowy. Określono również zasady i strukturę zarządzania Programem 2019-2022 oraz jego monitoring i ewaluację realizacji.

2.2. Relacje Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami z opracowaniami wykonanymi na poziomie województwa i powiatu:

2.2.1 Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego.

Strategia rozwoju województwa Wielkopolskiego do 2030 roku jest dokumentem o charakterze planistycznym opracowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, a przyjętym przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego dnia 27 stycznia 2020 r.

Strategia określa uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju województwa. Ustalenia tam zawarte stanowią podstawę do sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa, przez co jej ustalenia mają bezpośredni wpływ na zachowanie i poprawę jakości krajobrazu kulturowego.

Wśród kilku najważniejszych wyzwań, jakie służą rozwojowi Wielkopolski i wynikających z nich celów wymieniono:

- *Przeciwdziałanie dezintegracji społecznej i utracie regionalnej tożsamości, rozwijanie kapitału społecznego i kulturowego* (Wyzwanie 4). Stwierdzono m.in., że kultura jest jednym z obszarów wpływających na budowanie kapitału społecznego. Zabytki nieruchome, muzea, teatry, instytucje muzyczne stanowią około 1/10 tego typu obiektów, a wiele obiektów zostało uznanych za najciekawsze obiekty krajoznawcze w kraju. Mimo występowania licznych instytucji kulturowych w regionie, pod względem odwiedzających województwo zajmuje niskie pozycje w skali całego kraju.

- *Poprawa warunków życia z poszanowaniem środowiska przyrodniczego* (Wyzwanie 5). Stwierdzono m.in., że bogate dziedzictwo kulturowe w połączeniu z obszarami zalesionymi i cennymi przyrodniczo, tworzą podstawy do rozwoju turystyki i rekreacji w regionie. Za walor regionu o randze krajowej i międzynarodowej uznano m.in. Wielką Pętlę Wielkopolską.

Za jedną z mocnych stron województwa wielkopolskiego uznano m.in.:

- *dużą różnorodność i wartość dziedzictwa kulturowego*

- silną tożsamość regionalną opartą na wizerunku, pracowitości i porządku, samoorganizacji i samorządności Wielkopolan.

W dokumencie zaprezentowano wizję województwa w perspektywie najbliższej dekady:

Wielkopolska w 2030 roku to region przodujący w kraju, liczący się w Europie i szanujący jej uniwersalne wartości, świadomy swojego dziedzictwa przyrodniczego i cywilizacyjnego, spójny, zrównoważony i dostępny terytorialnie, otwarty na nowe idee i ludzi, silny nowoczesną gospodarką, aspiracjami, wiedzą swoich mieszkańców, zapewniający im bardzo dobre warunki do życia, pracy i wypoczynku na całym obszarze województwa.

Za podstawowy cel samorządu lokalnego w Strategii rozwoju uznano:

Samorząd województwa wielkopolskiego umacnia krajową i europejską pozycję Wielkopolski, rozwija jej potencjał społeczny i gospodarczy, podnosi poziom życia mieszkańców oraz dba o środowisko przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe regionu, dla dobra jego obecnych i przyszłych pokoleń w myśl zasad zrównoważonego rozwoju.

2.2.2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego

Dnia 25 marca 2019 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego Uchwałą Nr V/70/2019 powołał do życia Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego – Wielkopolska 2020+.

W syntezie uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego województwa za najważniejsze cechy środowiska kulturowego Wielkopolski uznano:

- dużą różnorodność dziedzictwa kulturowego,
- wysoką wartość kulturową obiektów zabytkowych,
- bogactwo obszarów i obiektów zabytkowych,
- liczne zabytki archeologiczne,
- obszary kulturowo cenne,
- niewielki stopień rozpoznania dóbr kultury współczesnej,
- gęsta sieć szlaków kulturowych.

Wśród największych zagrożeń dla środowiska kulturowego wymieniono m.in.

- lokowanie w sąsiedztwie zabytków obiektów niedostosowanych do skali otoczenia, często stwarzających kolizję widokową w obszarach stanowiących

przedpola ekspozycji dla obiektów cennych kulturowo oraz wynikające z nieodpowiedniej dbałości o estetykę nowych obiektów, niedostosowaną do wartości przestrzeni, w której są realizowane,

- konflikty wynikające z prowadzonej działalności gospodarczej rolnej i wydobywczej oraz wynikające z przeprowadzonych inwestycji budowlanych, m.in. budowy nowych szlaków komunikacyjnych, linii energetycznych, zbiorników wodnych czy budownictwa w ujęciu ogólnym, wymagających prac ziemnych zagrażających przede wszystkim zabytkom archeologicznym...

W planie wyznaczono główne cele polityki przestrzennej, zasady ich realizacji oraz przyjęto kierunki działań. Za jeden z głównych celów uznano:

ochronę potencjału kulturowego i krajobrazu oraz rozwoju konkurencyjnych form turystyki i rekreacji.

Dla realizacji tego celu polityki przestrzennej, regionalnej i narodowej określono podstawowe kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- wzmocnianie tożsamości narodowej i regionalnej;*
- rozwój zróżnicowanych form turystyki.*

Dla realizacji wskazanych kierunków zagospodarowania przestrzennego określono szerokie spektrum działań w zakresie:

- kształtowania głównego obszaru kulturowego;*
- zachowania zasobów dziedzictwa kulturowego materialnego i niematerialnego,*
- poprawy jakości przestrzeni kulturowej i krajobrazu;*
- rozwoju instytucjonalnej działalności kulturalnej;*
- zwiększenia atrakcyjności obszarów wizerunkowych dla zróżnicowanych form turystyki;*
- rozwoju turystyki kulturowej, kwalifikowanej, wypoczynkowej i biznesowej.*

2.2.3 Programem opieki nad zabytkami Województwa Wielkopolskiego na lata 2021-2024.

Program opieki nad zabytkami Województwa Wielkopolskiego na lata 2021-2024 został przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego nr XXXVII/714/21 z dnia 20 grudnia 2021 roku (Dz. U. poz. 710 ze zm.)

Głównym zamierzeniem „Programu opieki nad zabytkami Województwa Wielkopolskiego na lata 2021-2024” jest określenie warunków organizacyjnych

i finansowych w zakresie leżącym w kompetencjach Samorządu Województwa Wielkopolskiego, służących polepszeniu stanu zasobów dziedzictwa kulturowego oraz krajobrazu Wielkopolski...

..., „Program opieki nad zabytkami województwa wielkopolskiego na lata 2021-2024” stanowi kontynuację „Programu opieki nad zabytkami Województwa Wielkopolskiego na lata 2017-2020”. Realizacja wcześniejszych programów wykazuje, iż dzięki dotacjom z budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego oraz wysiłkowi właścicieli coraz więcej obiektów zabytkowych zostaje poddanych pracom remontowym i konserwatorskim, stając się wyróżnikami przestrzennymi w lokalnym krajobrazie.

Przyjęty program ma m.in. na celu:

- Uwzględnienie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego łącznie z uwarunkowaniami przyrody i równowagi ekologicznej;
- Zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- Wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
- Określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków i eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków ;
- Podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

W punkcie 1 programu omówiono prawne i strategiczne uwarunkowania ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

W punkcie 2 zaprezentowano charakterystykę zasobów dziedzictwa kulturowego województwa wielkopolskiego. Wśród przykładów architektury obronnej wpisanych do rejestru zabytków wymieniono zamek w Kórniku, o genezie średniowiecznej, przebudowany na cele rezydencjalne, a wśród najstarszych parków, park zamkowy- arboretum. Zespół

zamkowo-parkowy wraz z kościołem parafialnym – nekropolią właścicieli w Kórniku został również wymieniony w grupie 11 Pomników Historii znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego. W podpunkcie dotyczącym Parków Kulturowych stwierdzono, że: *W „Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+”: na obszarach cennych kulturowo o wysokich wartościach kulturowych i historycznych zaproponowano utworzenie 30 parków kulturowych, a w tej liczbie Kórnicko-Bnińskiego Parku Kulturowego im. Działyńskich.*

W punkcie 4 programu *Cele Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2021-2024* stwierdzono, że cele wynikają z art. 87 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Za cel główny programu uznano:

Samorząd Województwa Wielkopolskiego stwarza warunki dla zapewnienia efektywnej ochrony i opieki nad zabytkami oraz dba o materialne i niematerialne dziedzictwo kulturowe regionu dla dobra jego obecnych oraz przyszłych pokoleń.

Określono 5 celów szczegółowych i wynikających z nich kierunków działań oraz zadań do realizacji:

1. *Zahamowanie procesów degradacji zabytków, poprawa ich stanu zachowania oraz optymalizacja skuteczności systemu ochrony dziedzictwa materialnego i niematerialnego województwa wielkopolskiego, w tym:*

- podjęcie działań mających na celu poprawę stanu zachowania zabytków;*
- wspieranie ochrony zabytków archeologicznych;*
- popularyzowanie działań w zakresie opieki i ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego;*
- monitoring i aktualizacja uregulowań prawnych oraz dokumentów strategicznych i planistycznych w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami.*

2. *Budowanie tożsamości regionalnej i narodowej oraz świadomości społecznej mieszkańców Wielkopolski w oparciu o wartości dziedzictwa kulturowego, w tym:*

- wspieranie programów i projektów edukacyjnych popularyzujących dziedzictwo kulturowe oraz wzmacniających kompetencje kulturowe;*

- wspieranie inicjatyw związanych z upamiętnianiem Powstania Wielkopolskiego oraz popularyzacji i upowszechniania wiedzy na jego temat;
- stwarzanie warunków dla opieki nad dziedzictwem materialnym i niematerialnym w duchu partycypacji społecznej.

3. *Włączenie materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego w rozwój społeczny, kulturowy i ekonomiczny województwa, w tym:*

- wsparcie zagospodarowywania, adaptacji i wykorzystania zabytków i dziedzictwa niematerialnego na cele kulturalne, turystyczne lub społeczne;
- wzmocnienie działań związanych z rozwojem usług turystycznych;
- wspieranie dawnych rzemiosł, ginących zawodów i form twórczości charakterystycznych dla Wielkopolski.

4. *Rozwijanie przedsięwzięć ułatwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami Kierunki działania, w tym:*

- włączanie zabytków w procesy gospodarcze;
- Włączanie cyfryzacji do ochrony i opieki nad zabytkami;

5. *Podjęmowanie i określanie warunków współpracy z właścicielami obiektów zabytkowych, w tym:*

- wskazywanie potencjalnych źródeł finansowania;
- udostępnianie obiektów zabytkowych;
- wskazywanie potencjalnych źródeł finansowania.

W punkcie 6 programu zaprezentowano przykładowe źródła finansowania ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Wśród wymienionych źródeł były m.in.:

- środki samorządowe;
- programy operacyjne Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego;
- dofinansowanie Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- Program Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027;
- środki Samorządu Województwa Wielkopolskiego.
- Fundusz Kościelny.

2.2.4. Program opieki nad zabytkami powiatu poznańskiego na lata 2016-2019

W trakcie tworzenia obecnego Programu opieki nad zabytkami dla Miasta i Gminy Kórnik na lata 2022-2025 nie funkcjonował nowy Program opieki nad zabytkami dla powiatu poznańskiego dlatego za aktualne przyjęto założenia uchwalonego w dniu 27 czerwca 2016 roku przez Radę Powiatu w Poznaniu, uchwałą nr XVI/214/V/2016 Programu opieki nad zabytkami na lata 2016-2019. W dniu **24 stycznia 2020 r. uchwałą nr 1010/2020 Zarządu Powiatu w Poznaniu** zatwierdzono sprawozdania z realizacji tego programu.

W rozdziale 1 (*Wstęp*) określony został cel oraz podstawy prawne opracowania programu.

W rozdziale 2 (*Uwarunkowania zewnętrzne*) odniesiono się do podstawowych dokumentów prawnych m.in. *Krajowego Programu Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami na lata 2014-2017; Wielkopolskiego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.*

W rozdziale 3 (*Zasoby dziedzictwa i krajobrazu kulturowego powiatu*).

W podrozdziale 3.1 (*Zabytki nieruchome na terenie powiatu poznańskiego*),

Wśród 9 zachowanych na terenie Powiatu Poznańskiego historycznych układów urbanistycznych wymieniono układ w Kórniku-Bninie. Ratusze w Bninie i Kórniku należą do 3 zachowanych tego typu obiektów w powiecie. W grupie najcenniejszych obiektów sakralnych wymieniono kościół parafialny pw. Wszystkich Świętych z 1437 r. w Kórniku oraz kościół poewangelicki z lat 1826-1827 w Bninie. Za jedną z cech charakterystycznych dla krajobrazu kulturowego powiatu poznańskiego uznano dużą ilość pałaców i dworów (łącznie 119 obiektów). Wśród nich wymieniono najstarszą na terenie powiatu rezydencję, tj. neogotycki zamek w Kórniku (obecnie siedziba Biblioteki Kórnickiej PAN), którego początki sięgają XV wieku, a swoją dzisiejszą formę uzyskał w wyniku przebudowy wg koncepcji Tytusa Działyńskiego w latach 1843-1865. Z uwagi na znaczenie dla dziejów kultury i architektury polskiej, Kórnik – zespół zamkowo-parkowy wraz z kościołem parafialnym – nekropolią właścicieli został uznany za Pomnik Historii.

Wśród gmin posiadających zweryfikowaną ewidencję zabytków nie wymieniono Kórnika.

W podrozdziale 3.2 (*Wykaz zabytków ruchomych na terenie powiatu poznańskiego*), stwierdzono, że ciekawe elementy z wyposażenia wnętrza i wystroju zachowane zostały w rezydencji w Kórniku.

Stwierdzono również, że ważną rolę w upowszechnianiu historii Wielkopolski przez gromadzenie, opracowywanie, konserwację i udostępnianie zbiorów pełni obok muzeum w Rogalinie (Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu), muzeum w Kórniku (Oddział Polskiej Akademii Nauk).

Biblioteka Kórnicka Polskiej Akademii Nauk mieści się w otoczonym parkiem (z egzotycznymi gatunkami drzew i krzewów) neogotyckim zamku wzniesionym w połowie XIX w. (z zachowaniem relikwów XVI i XVIII wiecznych budowli) przez Tytusa Działyńskiego. W 1924 r. jego wnuk Władysław Zamoyski utworzył Fundację Zakłady Kórnickie i przekazał narodowi polskiemu cały majątek wraz z biblioteką i zbiorami muzealnymi. Fundacja zniesiona została w 1953 r., a rok później opiekę nad zamkiem przejęła PAN. W 2001 r. Fundacja Zakłady Kórnickie została restytuowana. We wnętrzach kórnickiego zamku eksponowane są kolekcje zgromadzone przez Tytusa Działyńskiego, jego syna Jana i wnuka Władysława Zamoyskiego. Przede wszystkim są to meble XVII-XIX w. (m.in. gdańskie, holenderskie, bretońskie), malarstwo polskie z XVI - XIX w. (w tym portrety rodzinne, miniatury na pergaminie sprzed 1530 r.), malarstwo obce z XVI-XIX w. (szkoła włoska, niemiecka, holenderska, flamandzka, hiszpańska i francuska) rzeźby i grafiki z XVI-XIX w., militaria (m.in. kompletna zbroja husarska, trzy husarskie kopie z poł. XVII w., broń wschodnia), zbiór starych sreber, porcelana (głównie z manufaktur miśnieńskiej i berlińskiej), fajanse polskie i obce, tkanina artystyczna, monety, banknoty, odznaki, medale, kolekcja etnograficzna z Australii i Polinezji z XIX w. Wśród kolekcji dotyczących dziejów Polski znaleźć można rękopisy polskich królów (od Przemysła II do Stanisława Poniatowskiego) i artystów (Mickiewicza, Chopina, Słowackiego). Zbiory wystawiane są w sieni i dziesięciu salach parteru oraz holu I piętra, zaaranżowanych jako muzeum wnętrz z epoki romantyzmu (nawiązujących m.in. do wystroju mauretańskiej Alhambry).

W podrozdziale 3.3. (*Zabytki archeologiczne*). Wśród obiektów na terenie powiatu poznańskiego wpisanych do rejestru zabytków, z terenu gminy Kórnik wymieniono: 2 grodziska, 1 osadę, oraz 1 grodzisko i cmentarzysko. W wykazie stanowisk archeologicznych o własnej formie krajobrazowej wymieniono grodziska w Kórniku stanowisko 1 (AZP 56-29/19 i stanowisko 2 (AZP 56-29/20) oraz w Koninku (AZP 54-28/107).

W podrozdziale 3.4 (*Krajobraz kulturowy*). Wśród obszarowych wpisów do rejestru wymieniono układ urbanistyczny miast Kórnik i Bnina. Rozporządzeniem Prezydenta RP z 15 czerwca 2011 r. (Dz.U. z 2011 r., nr 143 poz. 836) Kórnik – zespół zamkowo - parkowy wraz z kościołem parafialnym – nekropolią właścicieli został uznany za Pomnik Historii.

W rozdziale 4 (*Uwarunkowania wewnętrzne opieki nad zabytkami i dziedzictwa kulturowego*), w podrozdziale 4.1 (*Stan zachowania zabytków nieruchomych...*), omówiony został stan zachowania obiektów nieruchomych (urbanistyka i ruralistyka, architektury sakralnej i cmentarzy, zespołów rezydencjalno-parkowych i zabudowań folwarcznych, budynków użyteczności publicznej i domów mieszkalnych). Jako przykład obiektu sakralnego znajdującego się w bardzo dobrym stanie zachowania wymieniono kościół parafialny w Kórniku, a wśród rezydencji zamek. W rozdziale tym scharakteryzowano również szlaki turystyczne funkcjonujące w powiecie poznańskim, w tym przebiegające przez teren gminy Kórnik szlak samochodowy- „Trasa Kórnicka” oraz Rowerowy Pierścień Powiatu Poznańskiego.

W podrozdziale 4.3 (*Chronione wartości przyrodnicze krajobrazu kulturowego*), wspomniano Obszar Chronionego Krajobrazu w gminie Kórnik i wymieniono 8 pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Kórnik.

W podrozdziale 4.4 (*Dokumenty i opracowania*) stwierdzono, że powiatowy program opieki nad zabytkami zgodny jest z innymi dokumentami strategicznymi powiatu, w tym m.in.: *Strategią rozwoju Powiatu Poznańskiego 2006-2013*, *Programem ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego*, *Raportem o stanie zabytków w powiecie poznańskim*.

W rozdziale 5 (*Zabytki nieruchome stanowiące własność powiatu*) scharakteryzowano dwa obiekty znajdujące się na terenie gminy tj. „Dom Młodej Polki” w Kórniku – Bninie oraz budynek dawnej szkoły katolickiej, ob. Zespołu Szkół w Kórniku.

W rozdziale 7 (*Analiza SWOT*) omówiono stan obecny i perspektywę ochrony dziedzictwa kulturowego na terenie Powiatu Poznańskiego. Analizę ujęto w układzie słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń.

W rozdziale 8 (*Cele powiatowego programu opieki nad zabytkami*) stwierdzono, że cele wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów opieki nad zabytkami zostały określone w Ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z 23 lipca 2003 roku. Ponadto wymieniono 7 podstawowych celów:

- I: *Włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju.*
- II: *Uwzględnienie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej.*
- III: *Zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania.*
- IV: *Wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego.*
- V: *Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami.*
- VI: *Określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków.*
- VII: *Podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.*

W rozdziale 9 (*Kierunki działań dla realizacji powiatowego programu opieki nad zabytkami. Podział na obszary, projekty i zadania*) w punkcie 2 przewidziano udzielanie na wniosek zainteresowanych podmiotów dotacji celowych i na sfinansowanie lub dofinansowanie prac konserwatorskich lub restauratorskich przy obiektach zabytkowych z terenu powiatu poznańskiego wpisanych do rejestru zabytków, niebędących własnością powiatu. Zasady udzielania dotacji określono w Uchwale Rady Powiatu Poznańskiego nr XXIX/270/IV/2013 z dnia 27 czerwca 2013 roku.

W rozdziale 10 (*Wdrażanie powiatowego programu opieki nad zabytkami. Monitoring działania programu*) określono instrumenty prawne i instytucjonalne, instrumenty finansowe oraz monitoring działania programu.

2.2.5. Kórnik- Zespół zamkowo-parkowy wraz z kościołem parafialnym-nekropolią właścicieli. Studium ochrony wartości kulturowych Pomnika Historii.

Opracowanie (autorstwa: Anna Dyszkant, Janusz Opaska, Iwona Wildner-Nurek) zostało przygotowane przez Narodowy Instytut Dziedzictwa w Warszawie i Oddział Terenowy w Poznaniu w 2020 roku. Studium zostało przygotowane na wniosek Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (pismo z dnia 04.04.2018 roku PO.501.3454.1.2018) w ramach KPOZiOnZ na lata 2019-2022.

Celem opracowania było: *...rozpoznanie i charakterystyka zasobu zabytkowego kórnickiego pomnika historii, stanowiącego duży zespół architektoniczny w układzie przestrzennym z rozległym założeniem parkowym i innymi elementami zieleni komponowanej, określenie i wskazanie- indywidualnych dla każdego z jego elementów składowych- najważniejszych czynników ryzyka mających niekorzystny wpływ na zabytek bądź stanowiących zagrożenie dla jego zachowania oraz sformułowania zaleceń i postulatów w zakresie jego ochrony oraz utrzymania bądź poprawy stanu jego zachowania i zagospodarowania.*

Granice przestrzenne studium obejmowały obszar Pomnika Historii za jaki uznano „Kórnik- Zespół zamkowo-parkowy wraz z kościołem parafialnym-nekropolią właścicieli” określony w rozporządzeniu prezydenta RP z dnia 15 czerwca 2011 roku (Dz.U. nr 143, poz.836) wraz z *pozostającymi poza granicami pomnika historii elementami jego bezpośredniego otoczenia, związanymi z nim historycznie i funkcjonalnie.*

Studium stanowi próbę określenia charakterystyki zasobu zabytkowego kórnickiego pomnika historii. W kolejnych rozdziałach omówiono .in.. zagadnienia związane z opieką i ochroną Pomnika Historii, scharakteryzowano środowisko przyrodnicze i warunki naturalne w jakich jest położony, omówiono dzieje rezydencji w Kórniku i zachodzące w czasie przekształcenia kompozycji krajobrazowej i zabudowy założenia rezydencjalnego z uwzględnieniem najważniejszych elementów jak zamek, park, Nowe Arboretum dziedziniec zamkowy, dziedziniec gospodarczy tzw. *Prowent* oraz kościół parafialny pw. Wszystkich Świętych wraz z otoczeniem. W dalszej części omówiono zasoby i stan zachowania oraz wartości krajobrazu kulturowego zespołu rezydencjalnego w Kórniku. Kolejne rozdziały zawierały wytyczne konserwatorskie do ochrony elementów historycznego założenia przestrzennego kórnickiego pomnika historii i jego zabudowy z uwzględnieniem najważniejszych elementów (Zespołu zamkowego z otoczeniem, parku, dziedzińca zamkowego, terenu dawnych ogrodów, dziedzińca gospodarczego- *Prowentu*, kościoła

parafialnego, zabudowy południowej pierzei rynku- Placu Niepodległości oraz zabudowy, ul. Średzkiej i Parkowej, a także Nowego Arboretum i Zwierzyńca.

W ostatnich rozdziałach opracowania odnoszono się bezpośrednio do projektów MPZP terenów położonych w Kórniku w rejonie ulic Poznańskiej, Placu Niepodległości, ul. Zamkowej, Armii Krajowej, Biernackiej, Śremskiej, Zwierzynieckiej i Jeziornej- obszarów kórnickiego pomnika historii. Szczegółowo odniesiono się do zagadnień związanych z:

-ochroną panoramy i powiązań widokowych pomnika historii w granicach planu miejscowego oraz w związku z otoczeniem poza tymi granicami;

- drogą (ul. Zamkową) na odcinku od Placu Niepodległości do ul. Prowent;

- dziedzińcem zamkowym;

- dziedzińcem gospodarczym- tzw. Prowentem;

Wskazano elementy niekorzystnie wpływające na zachowanie pomnika i sformułowano zalecenia i postulaty w zakresie jego ochrony i poprawy stanu zachowania i zagospodarowania.

3. Zasoby dziedzictwa i krajobrazu kulturowego gminy

W myśl art. 6 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami za zabytki nieruchome uznaje się krajobraz kulturowy, układy urbanistyczne, ruralistyczne, zespoły budowlane, dzieła architektury i budownictwa, dzieła budownictwa obronnego, obiekty techniki, cmentarze, parki, ogrody i inne formy zaprojektowanej zieleni, miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości.

Do najcenniejszych, a zarazem unikatowych zabytków na terenie Miasta i Gminy należy zespół zamkowo-parkowy w Kórniku. Na zespół składają się: zamek o genezie średniowiecznej, XVIII wieczne oficyny, park-arboretum i pawilon parkowy, most (stanowiące własność Skarbu Państwa w użytkowaniu Polskiej Akademii Nauk) oraz budynki folwarczne tzw. „Prowent” (mieszkalne i gospodarcze) o metryce XVIII i XIX wiecznej (własność gminna i prywatna- oficyna/ob. dom nr 1). Najważniejszym elementem tego założenia jest położony na wyspie zamek, który wraz z wyposażeniem, zbiorami i biblioteką stanowi od blisko dwustu lat ważny ośrodek kulturalny i naukowy na mapie Polski i Europy. Obecnie mieści się w nim muzeum i siedziba Biblioteki Kórnickiej. Zespół wraz z kościołem parafialnym pw. Wszystkich Świętych- nekropolią właścicieli, został uznany rozporządzeniem Prezydenta RP z dnia 15 czerwca 2011 roku (Dz.U. nr 143, poz.836) za Pomnik Historii. Poniżej przedstawiono wyciąg z tego rozporządzenia:

§ 1. Uznaje się za pomnik historii „Kórnik- zespół zamkowo-parkowy wraz z kościołem parafialnym-nekropolią właścicieli”- położony w Kórniku, gmina Kórnik, w województwie wielkopolskim.

§ 2. Celem ochrony pomnika historii wymienionego w § 1 jest zachowanie, ze względu na wartości historyczne, przestrzenne, architektoniczne i artystyczne, materialne i niematerialne, zespołu który należy do jednych z najlepiej zachowanych i najbardziej rozpoznawalnych rezydencji arystokratycznych w Polsce, a jego nierozłączną wartością jest bezcenny księgozbiór i muzealia stanowiące skarbnicę kultury polskiej, park-arboretum oraz nekropolia zasłużonych dla historii i kultury Polski właścicieli Kórnika.

§ 3.1 Obszar pomnika „Kórnik- zespół zamkowo-parkowy wraz z kościołem parafialnym-nekropolią właścicieli”- obejmuje budynek zamku, oficyny, pawilon parkowy, domy mieszkalne, zabudowania gospodarcze, park- arboretum, kościół parafialny pod wezwaniem Wszystkich Świętych. Granica obszaru biegnie po zewnętrznej granicy działki nr 578 (obręb Kórnik), włączając tę działkę, dalej osią

ulicy Średzkiej, ulicy Parkowej, dochodzi do rzeczki Dunaj, po osi dochodzi do Jeziora Kórnickiego, biegnie na północ wzdłuż linii brzegowej jeziora, następnie wzdłuż zachodniej granicy działki 953/1 (obręb Kórnik) dochodzi do ulicy Zamkowej, biegnie jej osi do placu Niepodległości, skręca na północny wschód wzdłuż południowo-wschodniej granicy działki nr 648 (obręb Kórnik), przecinając ulicę Średzką dochodzi do działki nr 578 (obręb Kórnik).

Wśród najcenniejszych zabytków z terenu gminy Kórnik należy wspomnieć wpisane do rejestru zabytków obiekty sakralne w **Kórniku** oraz **Bninie** (własność kościelna). Kościół **pw. Wszystkich Świętych w Kórniku** wzniesiono i prawdopodobnie poświęcono w 1437 roku. Fundatorami świątyni byli kanclerz kapituły poznańskiej Mikołaj Górka oraz jego bratankowie Wyszota i Łukasz, ówcześni właściciele miasta. Kościół wzniesiono w warsztacie budowlanym związanym z *Henrykiem Brunsbergiem*. W 1493 biskup Uriel Górka podniósł kościół do rangi kolegiaty. W latach 1556 do 1592 Stanisław Górka, ostatni z rodu właściciel Kórnika przekazał kościół protestantom. Prawdopodobnie z jego fundacji powstała wybudowana w latach 1583-1584 kaplica grobowa po południowej stronie kościoła. Tak ukształtowana późnogotycka bryła świątyni przetrwała bez większych zmian do lat 30 XVIII wieku, kiedy to rozpoczęto przebudowę z inicjatywy Stefana Szołdrskiego i jego żony Teofili z Działyńskich. Wzniesiono wtedy nowe sklepienia żaglaste na gurtach, dach, nową zakrystię i znajdującą się nad nią lożą kolatorską. Kolejne prace remontowo-budowlane prowadzono w początkach XIX wieku z inicjatywy Ksawerego Działyńskiego i dotyczyły między innymi konstrukcji dachu i niezachowanej do dziś wieży. W 1836 roku kościół uległ zniszczeniu w wyniku pożaru, jaki wybuchł w mieście 4 lipca. Spaleniu uległ dach i wieża świątyni, a później zawaliła się fasada, sklepienia i fragment ściany południowej. Dwa lata później z inicjatywy hrabiego Tytusa Działyńskiego przystąpiono do odbudowy świątyni, wg projektu *Franciszka Marii Lanciego*. Zaproponowany przez Lanciego wystrój wnętrza i ceglana fasada kościoła nadała późnogotyckiej świątyni charakter gotyku romantycznego. W kolejnych latach kościół otoczono murem z dwiema bramami o funkcji dzwonnicy po obu bokach fasady zachodniej. Na bogaty wystrój wnętrza i wyposażenie kościoła (od XVI wieku) składa się szereg obiektów, z których 96 wpisanych jest do rejestru zabytków. Do najcenniejszych należą: ołtarz główny z przełomu XVII/XVIII wieku z XIX wiecznym obrazem *Wskrzeszenia Piotrowina* i barokowymi rzeźbami; XVII wieczny ołtarz boczny z obrazem św. Anny (XIX wiek) i relief alabastrowy oraz *Alegoria Odkupienia*, datowana na k. XVI wieku pochodząca prawdopodobnie z warsztatu Roberta Coppensa; XVIII wieczny ołtarz boczny z obrazem św.

Rocha w zwieńczeniu, rokokowy ołtarz z obrazem Matki Boskiej z Dzieciątkiem w typie Śnieżnej z ok. 1600 roku w sukience srebrnej z 2 poł. XVII wieku, z wotami od 1604 roku, trzy późnorennesansowe nagrobki Stanisława, Łukasza i Andrzeja Górków z 3 ćw. XVI wieku; Klasycystyczny nagrobek Teofili z Działyńskich Szoldrskiej Potulickiej ze stiukową rzeźbą *Chronosa* z k. XVIII wieku. Druga z zabytkowych świątyń, to **kościół poewangelicki, ob. parafialny pw. Św. Wojciecha, w Kórniku-Bninie**. Obiekt ten powstał w latach 1826-1827 w miejscu starszej świątyni wybudowanej z muru pruskiego, rozebranej w 4 ćw. XVIII wieku. Ten murowany z cegły budynek halowy założony jest na planie prostokąta. Od północy przylega do niego czworoboczna zakrystia, a od zachodu, młodsza kruchta. We wnętrzu dwukondygnacyjne przyścienne empory zwieńczone są płaskim stropem, a nad częścią środkową położony jest strop kolebkowo wygięty, ozdobiony listwową kratownicą. W kościele zachowała się reszta wyposażenia z dawnego kościoła parafialnego, zniszczonego w 1942 roku. Wśród najważniejszych obiektów wspomnieć należy: późnogotycką chrzcielnicę z piaskowca z ornamentem maswerkowym z 2 poł. XV wieku; obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem z XVII wieku (przemalowany) w sukience barokowej; obraz męczeństwa św. Wojciecha z k. XVIII wieku (z ołtarza dawnego kościoła parafialnego); późnorennesansowa predella ze sceną Ostatniej Wieczerzy, z ok. 1600 roku (z ołtarza głównego dawnego kościoła parafialnego); barokowa rzeźba Chrystusa Zmartwychwstałego, a także naczynia liturgiczne. Cenne są również pozostałości po dawnym kościele parafialnym w Bninie, zniszczonym w 1942 rokiem. W danym założeniu znajdują się cmentarz przykościelny, otoczony murem z bramą oraz dawna plebania i ogród plebański (obecnie własność prywatna).

Do wyjątkowych obiektów należą dwa zachowane na terenie gminy **zabytkowe ratusze**. Starszy obiekt w **Bninie** (własność gminna), barokowy został wybudowany w 2 poł. XVIII wieku, prawdopodobnie w 1777 roku z inicjatywy ówczesnej właścicielki Bnina Teofili Szoldrskiej Potulickiej. Bnin był prywatnym miastem szlacheckim, lokowanym w 1395 i miastem pozostawał do 1934 roku. W tym też czasie ratusz stracił swoją pierwotną funkcję. Po II wojnie światowej, był kilkakrotnie modernizowany w latach 60. i 80. XX wieku oraz w 1 dekadzie obecnego stulecia. Obecnie jest siedzibą m.in. Rady Miasta i Gminy oraz Izby Pamiątek Regionalnych. Ratusz, usytuowany pośrodku rynku, wzniesiony jest na planie prostokąta, z przelotową sienią. Jest to obiekt piętrowy i częściowo podpiwniczony. Całość przykrywa mansardowy dach z wystawkami zakończonymi attykami. Powyżej dachu nad bryłą dominuje czworoboczna wieża zegarowa, przykryta hełmem z latarnią i zwieńczona iglicą z herbem Działyńskich *Ogończyk*. Neobarokowy **ratusz w Kórniku** (własność gminna)

powstał w 1910 roku. Wybudowano go w miejscu starszego obiektu, fundacji Teofili Szoldrskiej Potulickiej z 2 poł. XVIII wieku, który spłonął w wyniku uderzenia pioruna 15 kwietnia 1909 roku. Obecny kształt ratusza jest efektem odbudowy według projektu Paula Pitta z Poznania, a nadzorcami prac budowlanych byli Wacław Pelczyński i Antoni Ruczyński. Zlokalizowany w centrum wydłużonego rynku (Plac Niepodległości) ratusz jest budowlą założoną na planie litery C złożonej z korpusu głównego oraz przylegających do niego skrzydeł bocznych. Obiekt jest w całości podpiwniczony, dwukondygnacyjny z poddaszem użytkowym i przykryty dwuspadowym dachem mansardowym. Nad kalenicą budynku głównego dobudowana wieżyczka zegarowa nakryta hełmem o przekroju wklęsło-wypukłym zwieńczona kulą i chorągiewką.

Do wyjątkowo cennych obiektów zabytkowych należą domy mieszkalne zlokalizowane w obrębie historycznego założenia urbanistycznego miast Kórnik i Bnina, którego początki sięgają XV, XVI wieku. Zachowane do dziś obiekty, powstawały pomiędzy XVIII a 1 poł. XX wieku. Wśród najcenniejszych są m.in. wpisane do rejestru zabytków domy w Bninie przy Rynku (d. Plac Kasprzaka) pod numerem 16/17 (współwłasność gminna i prywatna) oraz przy ulicy Armii Krajowej 23 (dawny szpital- własność kościelna) oraz w Kórniku przy Placu Niepodległości pod nr 43, 44, przy ulicy Poprzecznej nr 3 oraz 16 (wszystkie własność prywatna). Przy Placu Powstańców Wielkopolskich nr 6 zlokalizowana jest tzw. „Stara Poczta”. Do wyjątkowych należą również zabytkowe obiekty dawnego folwarku zamkowego w Kórniku tzw. „Prowentu” przebudowane na domy mieszkalne, a wśród nich oficyny (obecnie własność gminna).

Cennymi zabytkami na terenie gminy są zachowane w różnym stopniu na terenie gminy zespoły **rezydencjonalne**. Wśród nich należy wymienić wpisane do rejestru zabytków XVIII wieczny **dwór w Radzewie** (ob. dom nr 137 przy ulicy Św. Mikołaja- własność prywatna), o konstrukcji szachulcowej, wypełnionej gliną lub cegłą, parterowy, częściowo podpiwniczony i przykryty dachem mansardowym. Kolejnym obiektem jest powstały w 1 poł. XIX wieku **dwór w Dworzyskach** (własność Skarbu Państwa). Jest to obiekt parterowy, z mieszkalnym poddaszem i przykryty dwuspadowym dachem naczółkowym, pierwotnie z wnętrzem dwutraktowym i sienią na przestrzał. Na uwagę zasługują również pochodząca z 1 poł. XIX wieku gorzelnia w **Szczodrzykowie** (własność prywatna) oraz wybudowany na przełomie XIX/XX wieku dwór w **Robakowie** (własność prywatna). Do wyjątkowych należy założenie pałacowo-folwarczne w **Żernikach** (własność Skarbu Państwa), na które składa się kilkanaście zabytkowych obiektów z pałacem z 1875 roku (przebudowanym w XX w.)

na czele. Większość zabytkowych zabudowań folwarcznych powstała na przełomie XIX/XX wieku. Pierwotna kompozycja zespołu jest nadal czytelna, choć stan większości budynków gospodarczych jest zły lub są one całkowicie zrujnowane.

Szczególnie cennymi obiektami zabytkowymi są także znajdujące się na terenie gminy **stanowiska archeologiczne**, których odnotowano około 420 (wg stanu z 2012 roku). Do najważniejszych zaliczyć należy 3 grodziska wpisane do rejestru zabytków: grodzisko w Koninku stanowisko 1, grodzisko stożkowate w Kórniku na stanowisku 1 (na półwyspie Szyja Jeziora Bnińskiego) oraz grodzisko wklęsłe w Kórniku na stanowisku 2, które wraz z pobliską osadą i podgrodziem stanowisko 2a tworzą interesujący wczesnośredniowieczny kompleks osadniczy, pod którym występują relikty osady ludności kultury łużyckiej.

Zasoby dóbr kultury w gminie Kórnik przedstawiają się następująco: w gminnej ewidencji zabytków (zwyfikowanej terenowo w 2021 roku) znajdują się 356 obiektów nieruchomych (w tym 12 parków i 9 cmentarzy), z czego 49 jest wpisanych na mocy 31 decyzji do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego. Ponadto wyjaśniono, że jeden wpis do rejestru zabytków dotyczy domu w Kórniku, ul. Poznańska 50, a nie jak wcześniej podawano rozebranego obiektu przy ulicy Poznańskiej 52. Na terenie gminy odnotowano także 3 stanowiska archeologiczne (grodziska), które są ujęte w rejestrze zabytków. Gminna ewidencja zabytków prowadzona w postaci kart adresowych jest w trakcie weryfikacji, po której zostanie niezwłocznie przyjęta zarządzeniem Burmistrza Miasta Gminy Kórnik.

3.1. Obiekty zabytkowe, nieruchome wpisane do rejestru zabytków, o największym znaczeniu dla Miasta i Gminy Kórnik

BNIN-KÓRNIK

1/ HISTORYCZNY UKŁAD URBANISTYCZNY, XV, XVI.

nr rej. 2199/A z dnia 18.09.1990 (wspólna decyzja dla Kórnika i Bnina).

2/ ZESPÓŁ KOŚCIOŁA EWANGELICKIEGO OB. RZYMSKO-KATOLICKI PARAFIALNY, PW. ŚW. WOJCIECHA:

a/ kościół, ul. Szeroka 12, mur., 1926- 1927,

nr rej. 911/Wlkp/A z dnia 13.02.1970.

b/ pastorówka, ob. przedszkole, ul. Jeziorna 16, mur., XVIII, przebud. 1836,

nr rej. 912/Wlkp/A z dnia 13.02.1970.

3/ POZOSTAŁOŚCI ZESPOŁU KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO (zniszczonego w 1940)

a/ plebania, ul. Kościelna 9, mur. 1911,

b/ park plebański,

nr rej. 886/Wlkp/A z dnia 27.02.2013.

4/ CMENTARZ RZYM.-KAT, XIX.

- a/ kostnica, mur., 1 poł. XIX,
nr rej. 910/Wlkp/A z dnia 16.09.1974.
- 5/ RATUSZ, mur., poł. XVIII.
nr rej. 907/Wlkp/A z dnia 12.03.1930.
- Ul. Armii Krajowej**
- 6/ DOM NR 23, dawny szpital, ob. dom pomocy społecznej, pocz. XIX,
nr rej. 909/Wlkp/A z dnia 13.02.1970.
- Rynek (dawniej Pl. Kasprzaka)**
- 7/ DOM NR 16/17, mur., XVIII.,
nr rej. 908/Wlkp/A z dnia 13.02.1970.
- KÓRNIK**
- 8/ ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO, PW. WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH.
a/ kościół, mur., 1437, przebud. 2 poł. XVIII, zniszczony pożarem 1836, odbud. 1838 wg. proj. Franciszka Marii Lanciego,
nr rej. 2421/A z dnia 22.12.1932.
b/ 2 dzwonnice, mur., 1842,
nr rej. 160/A z dnia 17.07.1968.
c / ogrodenie, ok. poł. XIX.
nr rej. 160/A z dnia 17.07.1968.
- 9/ ZESPÓŁ ZAMKOWY
a/ zamek, ob. Muzeum i Biblioteka PAN, mur., 1426, 1520-30, restaur. i rozbud. 1585, przebud. 2 poł. XVIII, przebud. 1845-1860 wg. proj. Karola Fryderyka Schinkla, przebud. 1870-1874 wg. proj. Jana Kajetana Janowskiego, Kellera, Zygmunta Gorgolewskiego, remont po 1945,
b/ oficyna zamkowa wschodnia, ob. dom, ul. Zamkowa 3, mur., poł. XVIII, 1935-1939, remont po 1945.
c/ oficyna zamkowa tzw. *Klaudynówka*, ob. dom, ul. Zamkowa 1, mur., 1791, remont po 1945.
d/ pawilon zamkowy, ul. Zamkowa 7, mur., 2 poł. XVIII,
e/ most zamkowy, mur., ok. poł. XIX,
f/ oficyna folwarczna, ob. dom, ul. Śremska 1, 4 ćw. XVIII,
g/ park zamkowy + arboretum, XVI,
nr rej. 2422/A z dnia 12.03.1930.
- 10/ ZESPÓŁ FOLWARCZNY TZW. "PROWENT"
a/ oficyna I, ob. dom ul. Prowent (dawn. nr 18), mur., 2 poł. XVIII,
b/ oficyna II, ob. dom ul. Prowent ul. Zamkowa 22, mur., 2 poł. XIX,
c/ oficyna gospodarcza
d/ kuźnia, ob. dom nr 12, przed poł. XIX,
nr rej. 116/A z dnia 01.06.1968.
- 11/ RATUSZ, ob. Pl. Niepodległości, 1 mur., ok. poł. XIX [1910].
nr rej. 145/Wlkp/A z dnia 19.09.2003.
- Ul. Dworcowa**
- 12/ DOM NR 7, mur.- szach., przed 1914,
nr rej. 61/Wlkp/A z dnia 02.07.2001.
- Ul. Kolegiacka**
- 13/ DOM 1/3, poł. XIX,
nr rej. 1960/A z dnia 12.10.1984.
- Plac Niepodległości**
- 14/ DOM NR 43, mur., XVIII/XIX,
nr rej. 844/A z dnia 16.02.1970.

- 15/ DOM NR 44, mur., k. XIX,
nr rej. 845/A z dnia 16.02.1970.
16/ DOM NR 50, mur. XVIII/XIX,
nr rej. 975/Wlkp/ A z dnia 21.12.2015.

Ul. Poprzeczna

- 17/ DOM NR 2, szach., pocz. XIX, remont 1954-59,
nr rej. 170/A z dnia 18.07.1968.
18/ DOM NR 3, mur.-szach., XVIII/XIX,
nr rej. 163/A z dnia 18.07.1968.
19/ DOM NR 16, mur.-szach., XIX, przebud.,
nr rej. 166/A z dnia 18.07.1968.
20/ DOM NR 18, mur., XVIII/XIX, remont po 1950,
nr rej. 167/A z dnia 18.07.1968.

Plac Powstańców Wielkopolskich

- 21/ DOM NR 6, mur.-szach., XVIII, odbud. 1952-1953 „stara poczta”,
nr rej. 337/Wlkp/A z dnia 03.01.1949.

Ul. Poznańska

- 22/ DOM NR 43- budynek gospodarczy, szach, XIX,
nr rej. 1848/A z dnia 21.03.1981.
23/ DOM NR 50, mur., XVIII/ XIX,
nr rej. 847/A z dnia 16.02.1970-

BORÓWIEC

- 24/ CMENTARZ EWANGELICKO-UNIJNY, ul. Szkolna, 1 poł. XIX,
Nr rej. 1071/Wlkp/A z dnia 31.05.2019

DWORZYSKA

- 25/ DWÓR, mur., 1 poł. XIX, remont 1954,
nr rej. 841/A z dnia 16.02.1970

RADZEWO

- 26/ DWÓR, XVIII, szach., XVIII/XIX
nr rej. 173/A z dnia 18.07.1968.

ROBAKOWO

- 27/ ZESPÓŁ DWORSKI
a/ dwór, mur., XIX/XX,
b/ ogród, XIX/XX,
nr rej. 2181/A z dnia 07.02.1990.

SZCZODRZYKOWO

- 28/ GORZELNIA, mur., 1 poł. XIX,
nr rej. 1022/A z dnia 12.03.1970.

ŻERNIKI

- 29/ ZESPÓŁ PAŁACOWO-FOLWARCZNY:
a/ pałac (dwór), mur., ok. 2 poł. XIX (1875), przebud., remont l. 70 XX,
f/ park XIX/XX,
c/ stodoła,
d/ magazyn,
b/ stajnia, mur., 4 ćw. XIX,
c/ obora, mur., przed 1900,
d/ spichlerz, mur., 4 ćw. XIX,
nr rej. 206/Wlkp/A z dnia 20.09.2005.

3.2. Wykaz zabytków z terenu miasta i gminy Kórnik dla których założono karty gminnej ewidencji zabytków. Obiekty podkreślone kolorem żółtym są własnością/współwłasnością Miasta i Gminy Kórnik.

KÓRNIK-BNIN	
1	HISTORYCZNY UKŁAD URBANISTYCZNY, XV, XVI.- dla miast KÓRNIK-BNIN, XV, XVI-XX w.
ZESPÓŁ KOŚCIOŁA EWANGELICKIEGO, OB. RZYMSKO-KATOLICKI PARAFIALNY, PW. ŚW. WOJCIECHA	
2	KOŚCIÓŁ, mur., 1926- 1927
3	PASTORÓWKA, ob. przedszkole, ul. Jeziorna 16, mur., przebud. 1836
4	BUDYNEK GOSPODARCZY, przy Pastorówce, mur., XIX
POZOSTAŁOŚCI ZESPOŁU KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO (zniszczonego 1940)	
5	PLEBANIA, ul. Kościelna 9, mur. 1911
6	PARK PLEBAŃSKI, 1906-1908
7	DOM KATOLICKI, ul. Kościelna 4, mur. 1937
8	ORGANISTÓWKA, ob. dom, ul. Kościelna 11, mur., k. XIX
9	MUR Z BRAMĄ, mur, ok. poł. XVIII
10	GROBOWIEC RODZINY CELICHOWSKICH, dawn. kostnica, mur., 1904
BUDYNKI PUBLICZNE	
11	RATUSZ, mur., poł. XVIII
12	SZKOŁA, ul. Armii Krajowej 11(dawn. Świerczewskiego), mur., przed 1914, przeb.
13	DOM MŁODEJ POLKI, OB. DOM DZIECKA, ul. Błażejewska 63, mur., l. 30 XX
14	SZPITAL, OB. DOM, ul. Armii Krajowej 23, mur. pocz. XIX
Ul. Armii Krajowej (Dawna Świerczewskiego)	
15	DOM NR 1, mur., k. XIX
16	DOM NR 2, mur., ok. 1900
17	DOM NR 5, mur., 1934
18	DOM NR 14, mur., XIX/XX
19	DOM NR 15, mur., XIX/XX
20	DOM NR 16, mur., XIX/XX
21	DOM NR 18, mur., XIX/XX

22	DOM NR 19, mur., XIX/XX
23	DOM NR 21, mur., pocz. XX
24	DOM NR 24, mur., XIX/XX
25	DOM NR 26, mur., k. XIX
26	DOM NR 28, mur., 1909
27	DOM NR 29, mur., XIX/XX
28	DOM NR 34, szach.- mur., 1 poł. XIX
29	DOM NR 36, szach.- mur., 1 poł. XIX
Ul. Błażejewska	
30	DOM NR 1, mur., ok. 1907
31	DOM NR 12, mur., k. XIX
32	DOM NR 19, mur., k. XIX
33	DOM NR 23, mur., k. XIX
34	DOM NR 28, mur., XIX/XX
35	DOM NR 29, mur., 1911
36	DOM NR 30, mur., XIX/XX
37	DOM NR 41, mur., XIX/XX
38	DOM NR 45, mur., l. 30 XX
Ul. Cmentarna	
39	DOM NR 2, mur., k. XIX
Ul. Jeziorna	
40	DOM NR 1, mur., XIX/XX
41	DOM NR 2, mur., 1 ćw. XX
42	DOM NR 5, mur., k. XIX
43	DOM NR 9, mur., k. XIX
44	DOM NR 11, mur., XIX/XX
45	DOM NR 12, mur., poł. XIX
46	DOM NR 14, mur., poł. XIX
47	DOM NR 15, mur., XIX/XX
48	DOM NR 18, mur., XIX/XX
49	DOM NR 21, mur., k. XIX
50	DOM NR 23, mur., 1 poł. XIX
51	DOM NR 25, mur., 1 poł. XIX, przebud.

Ul. Kościelna	
52	DOM NR 1, mur., poł. XIX
53	DOM NR 2, szach., XVIII/ XIX
54	DOM NR 3, szach., 2 poł. XIX
55	DOM NR 5, szach., 2 poł. XIX
56	DOM NR 7, szach., 1910
Ul. Lipowa	
57	DOM NR 2, mur.- szach., ok. 1780
Rynek (dawniej Pl. Kasprzaka)	
58	DOM NR 2, dawn. Hotel „Nowak”, mur., przed 1914
59	DOM NR 4, mur., 1910
60	DOM NR 5, mur., 1912
61	DOM NR 6, mur., pocz. XX
62	DOM NR 7, mur., pocz. XX
63	DOM NR 10, dawn. Hotel „Victoria”, szach. XIX, przebud.
64	DOM NR 13, szach., 1818
65	DOM NR 16/17, mur., XVIII
Ul. Śremska	
66	DOM NR 1, mur., przed 1914
67	DOM NR 2, mur., 1908
68	DOM NR 7, mur., 1 poł. XIX
69	DOM NR 8, mur., 1934
70	DOM NR 10, mur., przed 1916
Ul. Szeroka	
71	DOM NR 2, mur., przed 1900
72	DOM NR 4, mur., przed 1914
73	DOM NR 5, szach., 1 poł. XIX
74	DOM NR 6, mur., 1908
75	DOM NR 8, mur., 1908
CMENTARZE	
ZESPÓŁ CMENTARZA RZYM.-KAT.	
76	CMENTARZ RZYM.-KAT, XIX
77	KOSTNICA, mur., 1 poł. XIX

78	KAPLICZKA, mur., 1824
79	BRAMA CMENTARNA, mur., pocz. XX
80	CMENTARZ RZYM.- KAT, PRZYKOŚCIELNY XV
81	CMENTARZ EWANGELICKI, XIX
KÓRNIK	
ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO, PW. WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH	
82	KOŚCIÓŁ, mur., 1437, przebud. 2 poł. XVIII, zniszczony pożarem 1836, odbud. 1838 wg. proj. Franciszka Marii Lanciego,
83	2 DZWONNICE, mur., 1842
84	OGRODZENIE, ok. poł. XIX
85	ZESPÓŁ ZAMKOWO-PARKOWY- ZAŁOŻENIE REZYDENCJALNE
86	ZAMEK, ob. Muzeum i Biblioteka PAN, mur., 1426, 1520-30, restaur. i rozbud. 1585, przebud. 2 poł. XVIII, przebud. 1845-1860 wg. proj. Karola Fryderyka Schinkla, przebud. 1870-1874 wg. proj. Jana Kajetana Janowskiego, Kellera, Zygmunta Gorgolewskiego, remont po 1945
87	OFICYNĄ ZAMKOWĄ WSCHODNIA, ob. dom, ul. Zamkowa 3, mur., poł. XVIII
88	OFICYNĄ ZAMKOWĄ ZACHODNIA, ob. dom, ul. Zamkowa 10, mur., poł. XVIII, przebud. 1935-1939, remont po 1945
89	OFICYNĄ ZAMKOWĄ TZW. <i>KLAUDYNÓWKA</i> , ob. dom, ul. Zamkowa 1, mur., 1791, remont po 1945
90	PAWILON ZAMKOWY, ul. Zamkowa 7, mur., 2 poł. XVIII
91	WOZOWNIA, ob. dom, ul. Zamkowa 8, 2 poł. XIX
92	MOST ZAMKOWY, mur., ok. poł. XIX
93	BRAMA I MUR PRZY OFICYNIE ZAMKOWEJ WSCHODNIEJ, mur., ok. poł. XIX
94	OFICYNĄ FOLWARCZNA, ob. dom, ul. Średzka 1, 4 ćw. XVIII
95	PARK ZAMKOWY + ARBORETUM
96	ZESPÓŁ FOLWARCZNY „PROWENT”
97	OFICYNĄ I, ob. dom ul. Prowent 4 (dawn. nr 18), mur., 2 poł. XVIII
98	OFICYNĄ II, ob. dom ul. Prowent 6 (dawn. ul. Zamkowa 22), mur., 2 poł. XIX
99	DOM, ul. Prowent 1, mur., poł. XIX
100	DOM, ul. Prowent 3 (dawn. ul. Zamkowa 16), mur., poł. XIX
101	DOM, ul. Prowent 5, mur., poł. XIX

102	KUŹNIA, ob. dom ul. Prowent 2 (dawn. ul. Zamkowa 12), mur. przed poł. XIX
BUDYNKI PUBLICZNE	
103	RATUSZ, ob. Pl. Niepodległości 1, mur., ok. poł. XIX
104	SZKOŁA, ob. Liceum Ogólnokształcące ul. Poznańska 2, mur. przed 1914
105	POCZTA, ul. Wojska Polskiego 9, mur., pocz. XX
BUDYNKI PRZEMYSŁOWE	
106	GAZOWNIA, ul. Poznańska 83, mur., przed 1914
Ul. Dworcowa	
107	DOM NR 1, mur., XIX
108	DOM NR 3, mur., XIX
109	DOM NR 7, mur.- szach., przed 1914
110	DOM NR 9, mur., przed 1914
111	BUDYNEK GOSPODARCZY, nr 9, mur.- drewn., przed 1914
Ul. Kolegiacka	
112	DOM NR 1/3, poł. XIX
113	DOM NR 5, mur., XIX/XX
Pl. Niepodległości	
114	DOM NR 4, mur., k. XVIII
115	DOM NR 5, mur., XIX/XX
116	DOM NR 6, szach., pocz. XX
117	DOM NR 7, mur.- szach., k. XIX
118	DOM NR 11, mur., ok. 1890
119	DOM NR 12, mur., ok. 1890
120	DOM NR 13, mur., ok. 1890
121	DOM NR 14, mur.- szach., 2 poł. XVIII
122	DOM NR 16, mur., pocz. XX
123	DOM NR 17, mur., XIX/XX
124	DOM NR 18, mur., przed 1904
125	DOM NR 24, mur., 1911
126	DOM NR 26, mur., przed 1900
127	DOM NR 27/28, mur., przed 1900
128	DOM NR 29, mur., k. XIX
129	DOM NR 30, mur., k. XIX

130	DOM NR 31, mur., 2 poł. XIX
131	DOM NR 33, mur., k. XIX
132	DOM NR 34, mur., k. XIX
133	DOM NR 35, mur.-szach., k. XIX
134	DOM NR 38, mur., k. XIX
135	DOM NR 40, mur., k. XIX
136	DOM NR 43, dawn. Hotel, mur., XVIII/ XIX
137	DOM NR 44, mur., XVIII/XIX
138	DOM NR 45, mur., k. XIX
139	DOM NR 47, mur., k. XIX, remont 1992
140	DOM NR 48, mur., XIX/XX
141	DOM NR 49, mur., XIX/XX
142	DOM NR 50, mur., XVIII/ XIX
Ul. Parkowa	
143	KUŹNIA, ob. nr 1, mur., 1909
144	DOM NR 2, mur., XIX/XX
ul. Pocztowa	
145	DOM NR 2, mur., 1 poł. XIX
146	DOM NR 3, mur., 1 poł. XIX
147	DOM NR 4, mur., poł. XIX
148	DOM NR 7, mur., XIX/XX
Ul. Poprzeczna	
149	DOM NR 2, mur.-szach., pocz. XIX, remont 1954-59
150	DOM NR 3, mur.-szach., XVIII/XIX
151	DOM NR 10, mur., XIX
152	DOM NR 16, mur.-szach., XIX, przebud.
153	DOM NR 18, mur., XVIII/XIX, remont po 1950
Pl. Powstańców Wielkopolskich	
154	DOM NR 4, mur., k. XIX
155	DOM NR 6, „Stara Poczta”, mur.-szach., XVIII, odbud. 1952-1953
156	DOM NR 7, mur., XIX/XX
157	DOM NR 8, mur., k. XIX
158	DOM NR 9, mur., 1937

159	DOM NR 10, mur., przed 1900
160	DOM NR 11, mur., k. XIX
161	DOM NR 12, mur., ok 1900
162	DOM NR 13/14, mur., 1914
Ul. Poznańska	
163	DOM NR 1, mur., XIX/XX
164	DOM NR 3, mur., 2 poł. XIX
165	DOM NR 4, mur., 2 poł. XIX
166	DOM NR 7, mur., przed 1900
167	DOM NR 10, mur., k. XIX
168	DOM NR 13, mur.- szach., poł. XIX
169	DOM NR 14, mur., XIX/XX
170	DOM NR 15, mur., przed 1900
171	DOM NR 17, mur., przed 1900
172	DOM NR 23, mur., 2 poł. XIX
173	DOM NR 24, mur., przed 1900
174	DOM NR 25, mur., przed 1900
175	DOM NR 27, mur., k. XIX
176	DOM NR 28, mur., 2 poł. XIX
177	DOM NR 29, mur., przed 1900
178	DOM NR 30, mur., przed 1900
179	DOM NR 31, mur., poł. XIX
180	DOM NR 33, mur., poł. XIX
181	DOM NR 34, mur., przed 1900
182	DOM NR 35, mur., 2 poł. XIX
183	DOM NR 36, mur., 2 poł. XIX
184	DOM NR 37, mur., 2 poł. XIX
185	DOM NR 38, mur., 2 poł. XIX
186	DOM NR 39, mur.- szach., poł. XIX
187	DOM NR 40, mur., 2 poł. XIX
188	DOM NR 41, mur., przed 1900
189	DOM NR 42, mur., 2 poł. XIX
190	DOM – BUDYNEK GOSPODARCZY NR 43, szach., poł. XIX

191	DOM NR 44, mur., 2 poł. XIX
192	DOM NR 45, mur., 2 poł. XIX
193	DOM NR 46, mur., przed 1900
194	DOM NR 47, mur., przed 1900, przebud.
195	DOM NR 48, mur., przed 1900
196	DOM NR 49, mur., 2 poł. XIX
197	DOM NR 50, mur., XVIII/ XIX
198	DOM NR 51, mur., k. XIX
199	DOM NR 53, mur., 2 poł. XIX
200	DOM NR 54, mur., k. XIX
201	DOM NR 55, mur., XIX/XX, przebud.
202	DOM NR 57, mur., przed 1900
203	DOM NR 58, mur., k. XIX
204	DOM NR 59, mur., 1 poł. XIX
205	DOM NR 65, ob. biblioteka, mur., przed 1900
206	DOM NR 71, mur., przed 1900
Ul. Szkolna	
207	DOM NR 1, mur., XIX
208	DOM NR 3, mur., XIX
209	DOM NR 5, mur., XIX
210	DOM NR 7, mur., XIX
Ul. Średzka	
211	DOM NR 6/8, mur., XIX
212	DOM NR 10, mur., XIX
213	DOM NR 11, mur., XIX
214	DOM NR 12, mur., poł. XIX
215	DOM NR 13, mur., XIX
216	DOM NR 15, mur., k. XIX
217	DOM NR 18 (OFICYNA), mur., 4 ćw. XVIII
Ul. Wojska Polskiego	
218	DOM NR 1, mur., 1890
219	DOM NR 2, mur., XIX
220	DOM NR 3, mur., XIX

221	DOM NR 4, mur., XIX
222	DOM NR 5, mur., k. XIX
223	DOM NR 6, mur., XVIII, przebud.
224	BUDYNEK GOSPODARCZY NR 6, mur., k. XIX
225	DOM NR 7, mur., XIX/XX
226	DOM NR 11, mur., XIX/XX
227	DOM NR 12, szach., XIX
228	DOM NR 13, mur., XIX
229	DOM NR 15, mur., XIX
230	DOM NR 17, mur., 1911
231	DOM NR 21, mur., 1905
232	DOM NR 25, mur., XIX/XX
233	DOM NR 27, mur., XIX/XX
234	DOM NR 29, mur., XIX
235	DOM NR 31, mur., k. XIX
236	DOM NR 33, mur., k. XIX
237	DOM NR 35, mur., k. XIX
238	DOM NR 39, mur., XIX/XX
239	DOM NR 43, mur., k. XIX
Ul. Zamkowa	
240	DOM NR 2, mur., 1930
241	DOM NR 6, mur., 1933
242	DOM NR 24, mur., XVIII/XIX, remont.
CMENTARZE	
243	CMENTARZ RZYMSKO-KATOLICKI, XIX
BIERNATKI	
244	ZESPÓŁ DWORSKO-FOLWARCZNY, ul. Główna 34, 1 poł XIX – 1.30. XX
245	DWÓR, ob. dom ul. Główna 38, mur. 1858, 1 ćw. XX
BŁĄŻEJEWKO	
246	CMENTARZ EWANGELICKI, XIX
BORÓWIEC	
247	ZAJAZD, DOM NR 38, ob. ul. Główna 26 mur., przed 1914
248	SZKOŁA W ZESPOLE, ul. Szkolna 2, mur. XIX/XX

249	CMENTARZ EWANGELICKI, ul. Szkolna, 1 poł. XIX
CELESTYNOWO	
250	ZESPÓŁ FOLWARCZNY, XIX
CZMONIEC	
251	CMENTARZ EWANGELICKI, 1 poł. XIX
CZMOŃ	
252	DOM NR 13, mur., przed 1914
253	DOM, ul. Świerkowa nr 2, mur., XIX/XX
254	DOM, ul. Świerkowa nr 10, mur., XIX/XX
DACHOWA	
255	ZESPÓŁ DWORSKO- FOLWARCZNY, 1 poł. XIX w- 1 ćw. XX w
256	DWÓR, mur., 1862-1866, 1882, przebud. l. 20 XX
257	OFICYNA, ob. dom nr 2, mur., 4 ćw. XIX
258	BUDYNEK GOSPODARCZY, mur., przed 1893
259	POZOSTAŁOŚCI PO PIWNICY, mur., przed 1906
260	PARK KRAJOBRAZOWY, l. 60 XIX
DWORZYSKA	
261	ZESPÓŁ DWORSKO-FOLWARCZNY, XIX
262	DWÓR, mur., 1 poł. XIX, remont 1954
263	PARK KRAJOBRAZOWY, poł. XIX
DZIEĆMIEROWO	
264	ZESPÓŁ DWORSKO-FOLWARCZNY, 1 poł. XIX-1 ćw. XX
265	DWÓR, mur. XVIII/XIX.
266	PARK PODWORSKI, krajobrazowy, XIX/XX
GĄDKI	
267	ZESPÓŁ FOLWARCZNY, 1 poł. XIX-1 ćw. XX
268	RZĄDCÓWKA, dom nr 21, ob. Poznańska 58, mur. 1835, 2 poł. XIX
269	DWOJAK, dom nr 22, ob. Poznańska 60, mur., przed 1900
270	CZWORAK, dom nr 24, mur., ob. Poznańska 68, mur., 1915
271	CZWORAK, dom nr 26, ob. Leśna 4, mur., przed 1900
272	CZWORAK, dom nr 27, ob. Leśna 6, mur., przed 1839
273	BUDYNEK GOSPODARCZY (Leśna 4), mur., przed 1900
274	POZOSTAŁOŚCI BRAMY, mur., przed 1900

275	PARK KRAJOBRAZOWY, XIX/XX
ZESPÓŁ DWORCA KOLEJOWEGO	
276	DWORZEC, mur., ok. 1875
277	BUDYNEK GOSPODARCZY, mur. ok. 1875
278	BUDYNEK KOLEJOWY, mur. XIX/XX
279	DOM PRACOWNIKÓW KOLEJOWYCH, ul Dworcowa 13, mur. XIX/XX
280	DOM PRACOWNIKÓW KOLEJOWYCH, ul Dworcowa 15, mur. XIX/XX
281	BUDYNEK GOSPODARCZY, ul. Dworcowa 15, mur. XIX/XX
282	DOM PRACOWNIKÓW KOLEJOWYCH, ul Dworcowa 17, mur. XIX/XX
283	BUDYNEK GOSPODARCZY, ul. Dworcowa 17, mur. XIX/XX
JARYSZKI	
284	ZESPÓŁ FOLWARCZNY, XI-XX
KAMIONKI	
285	CMENTARZ EWANGELICKI, 1 poł. XIX
KONARSKIE	
286	SZKOŁA, ob. dom, ul. Długa 36 (40), mur., ok. 1880
287	BUDYNEK GOSPODARCZY, przy szkole, mur. XIX/XX
288	DOM, ul Długa 60, mur. XIX/XX
289	BUDYNEK GOSPODARCZY, ul. Długa 60, mur. XIX/XX
290	DOM NR 24, ob. ul Długa 65, mur. 1931
291	BUDYNEK GOSPODARCZY, ul. Długa 65, mur. XIX/XX
292	DOM Nr 26, ob. ul Długa 67, mur. XIX/XX
KONINKO	
293	ZESPÓŁ FOLWARCZNY, 1 poł. XIX-1 ćw.XX
294	OFICyna-RZĄDCÓWKA, dom nr 4, ob. Telewizyjna 27, mur., przed 1900
295	STAJNIA I, mur 1908
296	STAJNIA II, ob. budynek inwentarski 1908
297	OBORA, mur., 1910
298	GORZELNIA, ob. dom, Telewizyjna 29a, mur., 1868, cz. Rozebrana
299	PARK KRAJOBRAZOWY, poł. XIX
300	MUR Z BRAMAMI
301	CZWORAK, mur., dom nr? (Dziennikarska 22), mur., 3 ćw. XIX
302	DOM MIESZKALNY NR 7, (Dziennikarska 16?), mur., XIX/XX

303	DOM MIESZKALNY CZWORAK NR 8, (Dziennikarska 13), mur., XIX/XX
KROMOLICE	
304	ZESPÓŁ FOLWARCZNY, XIX-XX
305	RZĄDCÓWKA, mur., przed 1900, przebud. l. 60/70 XX
306	OBORA, ob. nr 4, mur., XIX/XX
PIERZCHNO	
307	ZESPÓŁ DWORSKO-FOLWARCZNY, k. XVIII, 2 poł. XIX-1 ćw. XX
308	DWÓR, mur. ok. 1900
309	PARK KRAJOBRAZOWY, poł. XIX
STACJA KOLEJOWA	
310	DWORZEC, ob. dom nr 16, mur. ok. 1900
311	DOM PRACOWNIKÓW KOLEJOWYCH, ob. dom nr 15, mur., ok. 1900
312	DOM PRACOWNIKÓW KOLEJOWYCH, ob. dom nr 17, mur., ok. 1900
PRUSINOWO	
313	ZESPÓŁ FOLWARCZNY, 2 poł. XIX- 1 ćw. XX
RADZEWO	
314	DWÓR, OB. DOM NR św. Mikołaja 137, szach., 1 poł. XVIII, remont
315	DOM, ob. Św. Mikołaja 116, mur., XIX/XX
316	DOM, ob. Św. Mikołaja 120, mur., XIX/XX
317	DOM, NR 23, ob. Św. Mikołaja 151, szach., 1 poł. XIX
318	DOM, NR 49, ob. Św. Mikołaja, szach., 1 poł. XIX
319	DOM, ob. Zbożowa 1, mur., XIX/XX
320	BUDYNEK GOSPODARCZY, ob. Zbożowa 1, mur. XIX/XX
321	DOM, ob. Zbożowa 2, mur., XIX/XX
322	CMENTARZ EWANGELICKI, ob. miejsce pocmentarne, XVI
ROBAKOWO	
323	ZESPÓŁ DWORSKO-FOLWARCZNY, 2 poł. XIX- 1 ćw. XX
324	DWÓR, mur., XIX/XX, rozbud., 1925-1930
325	LODOWNIA, mur. XIX/XX
326	BUDYNEK GOSPODARCZY, mur., XIX/XX
327	PARK, k. XIX
328	DOM, ul. Wiejska 18, mur., XIX/XX
329	DOM, ul. Wiejska 20, mur., XIX/XX

330	DOM, ul. Wiejska 22, mur., XIX/XX
331	DOM, ul. Wiejska 27, mur., XIX/XX
332	DOM, ul. Wiejska 28, mur., 1918
333	BUDYNEK GOSPODARCZY, ul. Wiejska 28, mur. 1928
334	DOM, ul. Wiejska 35, mur., XIX/XX
RUNOWO	
335	ZESPÓŁ FOLWARCZNY, 2 poł. XIX- 1 ćw. XX
336	PARK KRAJOBRAZOW, XIX/XX
SZCZODRZYKOWO	
337	ZESPÓŁ DWORSKO-FOLWARCZNY, 1 poł. XIX- 2 ćw. XX
338	GORZELNIA, dom nr 8, ob. Poznańska nr 4, mur., 1 poł. XIX
339	OBORA, mur., przed 1900
340	STODOŁA, mur., przed 1900
341	SPICHLERZ, mur. k. XIX
342	PARK KRAJOBRAZOWY, k. XIX
343	SZEŚCIORAK, dom nr 12, ob. Poznańska nr 5 (?), mur., przed 1900
ZESPÓŁ STACJI KOLEJOWEJ „KÓRNIK”	
344	DWORZEC, ul. Kolejowa 1, mur., XIX/XX
	DOM NR 29 (ob. Kolejowa 4?), mur., przed 1914 (niezidentyfikowany w terenie)
ŻERNIKI	
345	ZESPÓŁ PAŁACOWO-FOLWARCZNY, l. 70 XIX, XIX/XX
346	PAŁAC (DWÓR), mur., ok. poł. XIX, przebud., remont l. 70 XX
347	STAJNIA, mur., 4 ćw. XIX
348	STODOŁA, mur., XIX/XX
349	OBORA, mur., przed 1900
350	SPICHLERZ, mur., 4 ćw. XIX
351	GORZELNIA, mur., , k. XIX
352	MAGAZYN, mur., k. XIX
353	PARK XIX/XX (2 poł. XIX)
354	CZWORAK I, ob. nr 8, mur., przed 1900, przebud.
355	CZWORAK II, ob. nr 9, mur., przed 1900
356	MUR Z BRAMĄ

3. 3. Wykaz najcenniejszych zabytków ruchomych na terenie gminy**KÓRNIK****KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. WSZYSTKICH. ŚWIĘTYCH**

- płaskorzeźba Alegoria Odkupienia, wpisana do rejestru zabytków decyzją nr 539/Wlkp/ B z 21.07.1951 roku.
- wystrój i wyposażenie kościoła, wpisane do rejestru zabytków decyzją nr 539/Wlkp/B z 25.10.2019 roku (łącznie 96 pozycji).

URZĄD MIASTA I GMINY (DAWN. WŁASN. KÓRNICKIEGO KLUBU FILMOWEGO)

- rama drewniana, wpisana do rejestru zabytków nr 354/B z 16.12.1974 roku;
- komplet mebli w stylu Ludwika Filipa, wpisany do rejestru zabytków nr 383/B z 28.06.1976 roku.

BIBLIOTEKA KÓRNICKA PAN

(wozownia zespołu zamkowego)

- karetta podróżna wpisana do rejestru zabytków nr 310/B z 1973 roku;
 - powóz Caleche wpisany do rejestru zabytków nr 311/B z 1973 roku;
 - karoca galowa wpisana do rejestru zabytków nr 312/B z 1973 roku
- oraz
- obraz Zwiastowania NMP wpisany do rejestru zabytków

nr 246/Wlkp/B z 10.09.2012 roku.

We wnętrzach kórnickiego zamku eksponowane są kolekcje zgromadzone przez Tytusa Działyńskiego, jego syna Jana i wnuka Władysława Zamoyskiego. Przede wszystkim są to meble XVII-XIX w. (m.in. gdańskie, holenderskie, bretońskie), malarstwo polskie z XVI - XIX w. (w tym portrety rodzinne, miniatury na pergaminie sprzed 1530 r.), malarstwo obce z XVI-XIX w. (szkoła włoska, niemiecka, holenderska, flamandzka, hiszpańska i francuska) rzeźby i grafiki z XVI-XIX w., militaria (m.in. kompletna zbroja husarska, trzy husarskie kopie z poł. XVII w., broń wschodnia), zbiór starych sreber, porcelana (głównie z manufaktur miśnieńskiej i berlińskiej), fajanse polskie i obce, tkanina artystyczna, monety, banknoty, odznaki, medale, kolekcja etnograficzna z Australii i Polinezji z XIX w. Zbiory Biblioteki Kórnickiej liczą ok. 400 tysięcy woluminów, w tym 30 tysięcy starodruków i 15 tysięcy rękopisów dotyczących dziejów Polski, wśród których znaleźć można rękopisy polskich królów (od Przemysła II do Stanisława Poniatowskiego) i artystów (Mickiewicza, Chopina, Słowackiego). Zbiory wystawiane są w sieni i dziesięciu salach

parteru oraz holu I piętra, zaaranżowanych jako muzeum wnętrz z epoki romantyzmu (nawiązujących m.in. do wystroju mauretańskiej Alhambry).

Ponadto na uwagę zasługują wyposażenie kościoła poewangelickiego, a obecnie rzymsko-katolickiego, parafialnego pw. Świętego Wojciecha w Bninie. Na oryginalne wyposażenie kościoła składają się organy w późnobarokowym prospekcie. Reszta zabytkowego wyposażenia pochodzi z dawnego kościoła parafialnego w Bninie zniszczonego w 1940 roku. Wśród najcenniejszych obiektów są: późnogotycka chrzcielnica z piaskowca z ornamentem maswerkowym z 2 poł. XV wieku; obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem z XVII wieku (przemalowany) w sukience barokowej; obraz Męczeństwa św. Wojciecha z k. XVIII wieku; późnorenesansowa predella ze sceną Ostatniej Wieczerzy, z ok. 1600 roku oraz barokowa rzeźba Chrystusa Zmartwychwstałego, a także naczynia liturgiczne.

3.4. Krajobraz kulturowy.

3.4.1. Historyczne założenie urbanistyczne

1/ HISTORYCZNY UKŁAD URBANISTYCZNY, XV, XVI.

nr rej. 2199/A z dnia 18.09.1990 (wspólna decyzja dla Kórnik i Bnina)

Założenie urbanistyczne Kórnik-Bnina obejmuje historyczne układy urbanistyczne obu miast, tworzących jeden organizm miejski dopiero od 1961 roku. Lokowany w 1395 roku Bnin pozostawał osobnym miastem przez blisko 550 lat do 1934 roku (w latach 1934-1960 wieś). Lokacja Kórnik jako prywatnego miasta szlacheckiego miała miejsce przed 1458 roku. Ośią wspólnego układu urbanistycznego jest historyczny trakt prowadzący z Poznania do Wrocławia przez Śrem, którego fragment biegnie wzdłuż dzisiejszych ulic Poznańskiej, Zamkowej, Armii Krajowej i Śremskiej. Na układ urbanistyczny Kórnik rozwijający się na planie wydłużonego, nieregularnego wrzeciona, miały wpływ warunki topograficzne (wąski pas nizinny wzdłuż brzegu jeziora) oraz lokalizacja siedziby właściciela feudalnego. Zabudowa koncentrowała się wzdłuż wlotowej ulicy Poznańskiej rozszerzającej się na południe w wydłużony rynek lokacyjny- dzisiejszy Plac Niepodległości, z którego odchodziły dalej drogi na południe w kierunku rezydencji oraz do Bnina (ulica Zamkowa) oraz do Środy ulica Średzka. Historyczny układ ulic tworzą biegnąca do rynku ulica Wojska Polskiego, która prowadziła od ulicy Średzkiej w kierunku dawnego targowiska-Plac Powstańców Wielkopolskich i dalej poprzez dzisiejszą ulicę Poprzeczną łączyła się z ulicą wlotową od strony Poznania. W centrum historycznego układu urbanistycznego

zlokalizowany jest zespół zamkowy, ograniczony przebiegiem dzisiejszych ulic Zamkowej i Parkowej wraz z położonym pomiędzy Jeziorem Kórnickim a ulicą Zamkową zespołem dawnych zabudowań folwarcznych tzw. „Prowentu”. Południowa część założenia historycznego miasta zajmuje układ urbanistyczny Bnina. Wydłużone rozplanowanie południkowe miasta lokacyjnego było spowodowane położeniem na przesmyku pomiędzy Jeziorami Bnińskim i Kórnickim. Ośrodkiem był czworoboczny rynek- Rynek z ratuszem pośrodku i ulicami wybiegającymi z naroży (dzisiejsze Jeziorna, Armii, Krajowej, Kościelna, Cmentarna i Śremska). Na południowy-wschód od rynku, u podstawy półwyspu zlokalizowany był dawny kościół parafialny pw. Św. Wojciecha.

Na obszarze historycznego założenia urbanistycznego zachowało się szereg zabytkowych domów mieszkalnych. Wśród nich najstarsze pochodzą z 2 poł. XVIII wieku, a większość powstała w 2 poł. XIX i w początkach XX wieku. W południowej części założenia (Bnin), występują one wokół Rynku oraz wzdłuż ulic Armii Krajowej, Błażejewskiej, Cmentarnej, Jeziornej, Kościelnej, Lipowej, Szerokiej i Śremskiej. W części centralnej założenia urbanistycznego przy ul. Zamkowej, Prowent i Parkowej, znajduje się zespół zamkowy oraz dawne założenie folwarczne. W północnej części miasta zabytkowe budynki koncentrują się wokół miejskiego rynku - Placu Niepodległości, ulic Kolegiackiej, Pocztovej, Poprzecznej, Placu Powstańców Wielkopolskich, ulic Poznańskiej, Szkolnej, Średzkiej, Wojska Polskiego i Dworcowej. Do najcenniejszych należą domy wpisane do rejestru zabytków.

3.4.2. Spis zabytkowych parków na terenie gminy

DACHOWA

1/ PARK KRAJOBRAZOWY (pow. 2,2 ha), XIX.

DWORZYSKA

2/ PARK KRAJOBRAZOWY (pow. 1,24 ha), poł. XIX.

DZIEĆMIEROWO

3/ PARK KRAJOBRAZOWY (pow. 2,2 ha), 1 poł. XIX.

GĄDKI

4/ PARK KRAJOBRAZOWY (pow. 3,22 ha), 2 poł. XIX.

KONINKO

5/ PARK KRAJOBRAZOWY (pow. 5,20 ha), poł. XIX .

KÓRNIK

6/ PARK ZAMKOWY +ARBORETRUM (33,50 ha) k. XVI,
nr rej. 2422/A z dnia 12.03.1930.

7/ PARK PLEBAŃSKI (BNIN), 1906-1908,
nr rej. 886/Wlkp/A z dnia 27.02.2013.

PIERZCHNO

8/ PARK KRAJOBRAZOWY (pow. 1,30 ha), poł. XIX.

ROBAKOWO

9/ PARK KRAJOBRAZOWY (pow. 2,24 ha), k. XIX.

RUNOWO

10/ PARK KRAJOBRAZOWY (pow. 2,25 ha), XIX/XX .

SZCZODRZYKOWO

11/ PARK KRAJOBRAZOWY (pow. 2,10 ha), k. XIX,
nr rej. 2181/A z dnia 07.02.1990.

ŻERNIKI

12/ PARK KRAJOBRAZOWY (pow. 3,25 ha), 2 poł. XIX,
nr rej. 206/Wlkp/A z dnia 20.09.2005.

3.4.3. Zabytkowe cmentarze na terenie gminy

Na terenie gminy znajduje się 3 zabytkowe cmentarze rzymsko-katolickie (własność kościelna) oraz 6 ewangelickich (wszystkie za wyjątkiem cmentarza w Błażejewku są własnością gminną- patrz pkt. 3.2.)

BŁAŻEJEWKO

1/ CMENTARZ EWANGELICKI, ob. miejsce pocmentarne, ul. Sportowa, 1 poł. XIX.

BORÓWIEC

2/ CMENTARZ EWANGELICKI, ob. miejsce pocmentarne, ul. Szkolna, 1 poł. XIX.

CZMONIEC

3/ CMENTARZ EWANGELICKI, ob. nieczynny, 1 poł. XIX.

KAMIONKI

4/ CMENTARZ EWANGELICKI, ob. nieczynny, ul. Poznańska, 1 poł. XIX.

KÓRNIK

5/ CMENTARZ RZYMSKO-KATOLICKI, ul. 20 Października, XIX.

KÓRNIK (BNIN)

6/ CMENTARZ RZYMSKO-KATOLICKI, XIX.

7/ CMENTARZ RZYMSKO-KATOLICKI (przykościelny przy nieistniejącym kościele parafialnym pw. Św. Wojciecha), ob. zamknięty, ul. Kościelna , XV

8/ CMENTARZ EWANGELICKI, ob. nieczynny, ul. Biernacka, 1 poł. XIX.

RADZEWO

9/ CMENTARZ EWANGELICKI, ob. miejsce pocmentarne, XVI.

3.5. Zabytki archeologiczne

Okolice Kórnika i Bnina, nazywane inaczej mikroregionem jezior bnińskich należą do najbardziej znanych pod względem archeologicznym obszarów w Wielkopolsce. Jest to efekt działalności wielu pokoleń amatorów archeologii i profesjonalistów, której początki sięgają lat 30. XIX wieku. Szczególną uwagę przyciągały dwa dobrze zachowane w terenie grodziska wczesnośredniowieczne, zlokalizowane na półwyspie *Szyja* Jeziora Bnińskiego. Oznaczone na mapie z 1794, zostały opisane i zilustrowane przez hr. Edwarda Raczyńskiego oraz Kajetana Wincentego Kiełbińskiego (bibliotekarza hr. Tytusa Działyńskiego). Początkowo interpretowano je jako „okopy”, a potem „palafity”, czyli nadwodne osiedla. Począwszy od lat 80. XIX wieku rozpoczęto tu badania naukowe prowadzone zarówno przez archeologów polskich, jak i niemieckich. W okresie międzywojennym wielokrotnie prowadził tu badania powierzchniowe profesor Józef Kostrzewski, a w 1930 roku przeprowadził pierwsze badania wykopaliskowe na półwyspie *Szyja* na grodzisku wkłęsłym (stan. 2a) i podgrodzia (stan.2b). W okresie okupacji niemieckiej zniszczeniu uległa część północnej partii grodziska. W latach 1950-1951 badania w tym miejscu prowadził inż. Stanisław Bartkowiak (zasłużony bniński regionalista) przy udziale profesora Józefa Kostrzewskiego. W tym czasie w ramach tzw. badań milenijnych prowadzono studia mediewistyczne nad rolą bnińskiego zespołu osadniczego ramach państwa wczesnopiastowskiego. Stwierdzono tu istnienie pozostałości grodu z wałami pierścieniowymi o konstrukcji drewniano-ziemnej będącego pozostałościami kasztelani (stan. 2a), związanego z nią podgrodzia (stan. 2 b) oraz gródka stożkowatego (stan. 1). Jednocześnie odkryto intensywne ślady osadnictwa ludności kultury łużyckiej z przełomu epoki brązu i wczesnej epoki żelaza. Szczególnie ważne dla poznania tego kompleksu osadniczego były multidyscyplinarne badania wykopaliskowe prowadzone w latach 1961-1969 przez zespół poznańskich archeologów z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu pod kierunkiem Jana Żaka. W 2015 roku firma *GISPRO* Sp. z o.o. ze Szczecina wykonała nieinwazyjną prospekcję na obszarze półwyspu *Szyja*, przy użycia skanera laserowego. Końcowym efektem było powstanie trójwymiarowego modelu terenu,

umożliwiający jednoznaczną identyfikację obiektów o własnej formie morfologicznej: grodziska wklęsłego i grodziska stożkowatego. Przeprowadzona prospekcja uwidoczniła również stopień degradacji grodzisk i stan ich zachowania.

W 1932 roku Aleksandra Karpińska prowadziła badania na cmentarzysku ludności kultury łużyckiej (19 grobów) i średniowiecznej (80 grobów ciałopalnych i szkieletowych) w Biernatkach. W tym samym roku A. Karpińska badała również cmentarzysko kultury łużyckiej w Błażewku. W latach 1952-1953 Mieczysława Kowiańska-Piaszykowa i Aleksandra Lipińska badały wielofazową osadę kultury łużyckiej, przeworskiej i okresu wczesnego średniowiecza w Runowie.

Z terenu gminy Kórnik znane są również wyjątkowe luźne znaleziska archeologiczne przeważnie odkryte przypadkowo lub w trakcie badań ratowniczych jak :

- nóż z końca epoki brązu w Dachowie,
- głowica wczesnośredniowiecznej buławy brązowej z Gądek,
- skarb ozdób z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza z Kórnik- *Zwierzyńca*,
- skarb wczesnośredniowiecznych srebrnych monet z Bnina,
- wczesnośredniowieczny miecz z Koninka.

3.5.1. Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków z terenu gminy.

Na terenie gminy znajdują się trzy stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków, przeniesione do księgi rejestru C województwa wielkopolskiego:

KÓRNIK-BNIN

1/ GRODZISKO STOŻKOWATE (stanowisko Kórnik 1/19 arkusz AZP 56-29), wpisane do rejestru zabytków pod nr 2170/A decyzją z dnia 10.01.1989 roku; przeniesione do księgi rejestru C województwa wielkopolskiego pod nr 170/Wlkp/C, decyzja z dn. 25.01. 2010 roku.

2/ OSADA KULTURY ŁUŻYCKIEJ, GRODZISKO WZESNOŚREDNIOWIECZNE I CMENTARZYSKO RZĘDOWE (stanowisko Kórnik 2a, 2b/ 20- arkusz AZP 56-29), wpisane do rejestru zabytków pod nr KI.IV-885/57/59 decyzją z dnia 25.09.1959 roku; przeniesione do księgi rejestru C województwa wielkopolskiego pod nr 171/Wlkp/C, decyzja z dn. 12.07. 2011 roku.

KONINKO

3/ GRODZISKO (stanowisko Koninko 1/17 arkusz AZP 54-28, wpisane do rejestru zabytków pod nr 2057/A decyzją z dnia 20.01.1986 roku; przeniesione do księgi rejestru C województwa wielkopolskiego pod nr 169/Wlkp/C, decyzja z dn. 19.12. 2007 roku.

3.5.2. Stanowiska o własnej formie krajobrazowej z terenu gminy

Na terenie gminy znajduje się trzy stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków, przeniesione do księgi rejestru C województwa wielkopolskiego:

KÓRNIK-BNIN

1/ GRODZISKO STOŻKOWATE (stanowisko Kórnik 1/19 arkusz AZP 56-29), wpisane do rejestru zabytków pod nr 2170/A decyzją z dnia 10.01.1989 roku; przeniesione do księgi rejestru C województwa wielkopolskiego pod nr 170/Wlkp/C, decyzja z dn. 25.01. 2010 roku.
2/ OSADA KULTURY ŁUŻYCKIEJ, GRODZISKO Wczesnośredniowieczne i cmentarzysko rzędowe (stanowisko Kórnik 2a, 2b/ 20- arkusz AZP 56-29), wpisane do rejestru zabytków pod nr KI.IV-885/57/59 decyzją z dnia 25.09.1959 roku; przeniesione do księgi rejestru C województwa wielkopolskiego pod nr 171/Wlkp/C, decyzja z dn. 12.07. 2011 roku.

KONINKO

3/ GRODZISKO (stanowisko Koninko 1/17 arkusz AZP 54-28, wpisane do rejestru zabytków pod nr 2057/A decyzją z dnia 20.01.1986 roku; przeniesione do księgi rejestru C województwa wielkopolskiego pod nr 169/Wlkp/C, decyzja z dn. 19.12. 2007 roku.

Zarejestrowane na terenie Gminy trzy stanowiska – grodziska, o dobrze zachowanej własnej formie krajobrazowej, zlokalizowane są w terenie otwartym, niezabudowanym nie wymagają żadnych zabiegów konserwatorskich. Obecnie zagrożeniem dla obiektów stanowią nielegalni poszukiwacze z wykrywaczami metalu, wykonywanie prac ziemnych lub budowlanych bez pozwolenia lub prowadzenie ich niedbale, bez zachowania odpowiednich wymogów, a także rozjeżdżanie stanowisk archeologicznych quadami.

3.5.3. Zestawienie liczbowe stanowisk archeologicznych na terenie gminy zewidencjonowanych i wpisanych do rejestru zabytków łącznie z funkcją oraz analizą chronologiczną.

Podstawą i wiodącą metodą ewidencjonowania stanowisk archeologicznych jest ogólnopolski program badawczo-konserwatorski Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP). W

oparciu o jego wyniki przygotowano prowadzoną od 2011 roku Gminną Ewidencję Zabytków Archeologicznych- GEZA (w postaci zbioru kart ewidencyjnych stanowisk i zespołów stanowisk) oraz zestawienie zawarte w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami na lata 2012-2015. Dane tam zawarte stały się podstawą obecnego opracowania. Na 2 połowę 2022 roku planowane jest wykonanie aktualizacji GEZA w oparciu o kwerendę zasobów archiwalnych Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i Powiatowego Konserwatora Zabytków w Poznaniu. Po wykonaniu aktualizacji GEZA zostanie niezwłocznie przyjęta zarządzeniem Burmistrza Miasta Gminy Kórnik.

Stanowiska archeologiczne	Liczba ogółem	W tym stanowiska wpisane do rejestru zabytków
Łącznie (stanowiska o znanej lokalizacji), w tym:	420	3
a. grodziska	3	3
b. osady	388	-
c. cmentarzyska	22	-
d. inne	7	-

Stanowiska o znanej lokalizacji oraz archiwalne stanowią zapewne tylko część wszystkich stanowisk z terenu gminy i powyższe dane mogą ulegać zmianie w toku dalszego archeologicznego rozpoznania terenu.

Rozmieszczenie pozostałości osadnictwa na terenie gminy nie jest równomierne i wykazuje wyraźną zależność od sieci hydrograficznej. Stanowiska archeologiczne położone są głównie przy krawędziach dolin cieków wodnych. Na obszarze wysoczyzn występuje mniej stanowisk pradziejowych przy większym udziale stanowisk wczesnośredniowiecznych i późnośredniowiecznych, zawsze jednak w bliskim sąsiedztwie cieków wodnych. Osadnictwo na terenie gminy trwało nieprzerwanie od środkowej epoki kamienia - mezolitu przez neolit, epokę brązu po okres średniowiecza i czasy nowożytne. Stanowiska archeologiczne z terenu Gminy, najczęściej położone są głównie w otoczeniu zbiorników wodnych oraz wzdłuż rzek: Średzka Struga, Kopla, Kamionka, Głuszynka.

Na terenie Gminy zarejestrowano kilka skupisk stanowisk archeologicznych leżących nad zbiornikami wodnymi w okolicach Kórnik, Bnina, Biernatek, Błazejewka, Skrzynek i Koninka.

Analiza kulturowo-chronologiczna osadnictwa na terenie Gminy, wykazała szczególną intensywność zasiedlenia w epoce brązu i wczesnej epoce żelaza oraz w okresie

wczesnego średniowiecza. Osadnictwo epoki kamienia, reprezentowane przez około 80 stanowisk archeologicznych, nie miało charakteru stałego. Reprezentowane jest najczęściej przez krótkotrwałe obozowiska ludności łowiecko-zbierackiej i rolniczej penetrującej strefę nad brzegami jezior. Najliczniej reprezentowane są stanowiska z środkowego neolitu, w postaci niewielkich koncentracji stanowisk kultury pucharów lejkowatych w okolicach Bnina, Błażewka, Biernatek i Skrzynek. O wiele rzadsze są stanowiska mezolityczne oraz wczesno (kultury lendzielskiej) i późnoneolityczne (kultury ceramiki sznurowej).

Najstarsze ślady osadnictwa z epoki brązu związane z osadnictwem kultury przedłużyckiej i mogiłowej odkryto w Kórniku oraz trzcinieckiej w Borówcu. Szczególny rozwój osadnictwa na terenie gminy Kórnik związany był z pojawieniem się na tym terenie ludności kultury łużyckiej. W początkowej fazie zasiedlone zostały nieliczne punkty w mikroregionie kórnicko-bnińskim, natomiast apogeum osadnictwa nastąpiło u schyłku epoki brązu i w początkach epoki żelaza. Z tego okresu na szczególną uwagę zasługuje osada obronna na półwyspie *Szyja* w Bninie funkcjonująca nieprzerwanie przez około 250 lat pomiędzy VIII a przełomem V/IV wieku. Z osadą funkcjonalnie związane było cmentarzysko ciałopalne w Biernatkach. Z tego okresu pochodzi również znaleziony w Kórniku-*Zwierzynku* skarb przedmiotów brązowych pochodzących zapewne z pracowni na osadzie na półwyspie *Szyja* w Bninie.

Okres przedrzymski i rzymski reprezentowany jest przez relatywnie mniejszą liczbę stanowisk niż w okresie wcześniejszym. Małe osady i niewielkie cmentarzyska znane są z Biernatek, Błażewka, Prusinowa, Borówca i Bnina.

Szczególnie intensywne ślady osadnictwa datowane są na okres wczesnego średniowiecza. Starsze fazy, pomiędzy V/VI a połową X wieku reprezentowane są jeszcze przez nieliczne małe osady i stanowiska o nieokreślonym charakterze z Biernatek, Bnina i Kórnika. Dynamiczny rozwój osadnictwa związany był z kolonizacją wczesnopiastowską. Pomiędzy połową X a 1 poł. XI wieku powstały duże skupienia osadnicze w rejonie Skrzynek, Kórnika i Bnina. Bnin zajmował zapewne ważną pozycję strategiczną w polityce tworzącego się państwa, czego egzemplifikacją była budowa grodu obronnego wraz z podgrodziami na półwyspie *Szyja*, będącego zapewne czołem domniemanej organizacji opolnej. U nasady półwyspu zlokalizowany był mały gródek na stożkowatym kopcu, który pełnił zapewne wysunięty w stronę lądu punkt obrony właściwego grodu. Grody w Bninie, będące własnością książęcą był od co najmniej 1232 roku siedzibą kasztelanów (kasztelanowie wywodzili się z możnego rodu Łodziów).

Geneza Kórnika jest znacznie młodsza i nie poprzedzał jej jak to miało miejsce w przypadku Bnina wielowiekowy proces osadniczy. W XIV wieku osadę o nazwie Kórnik założono prawdopodobnie na tzw. „surowym korzeniu”, ale brak jej archeologicznego potwierdzenia. Najstarsze źródło pisane dotyczące kórnickiej rezydencji rodu Górków pochodzi z 1426, a lokacja miasta na prawie magdeburskim nastąpiła zapewne kilkadziesiąt lat później. Do dziś zachowało się czytelne średniowieczne rozplanowanie urbanistyczne Bnina i Kórnik. Obejmuje historyczne układy urbanistyczne obu miast, tworzących jeden organizm miejski dopiero od 1961 roku. Lokowany w 1395 roku Bnin pozostawał osobnym miastem przez blisko 550 lat do 1934 roku (w latach 1934-1960 wieś). Lokacja Kórnik jako prywatnego miasta szlacheckiego miała miejsce przed 1458 roku.

Wszystkie stanowiska zlokalizowane na terenie gminy oraz nawarstwienia kulturowe w obrębie historycznego układu urbanistycznego w Kórniku-Bninie podlegają ochronie konserwatorskiej w myśl Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z 23 lipca 2003 roku. Jak wcześniej wspomniano część stanowisk znana jest tylko na podstawie danych archiwalnych z końca XIX wieku bądź początków XX wieku, bez dokładnej lokalizacji, określającej zazwyczaj tylko miejscowość. Większość stanowisk rozpoznana jest na podstawie szczegółowych badań powierzchniowych w ramach programu Archeologicznego Zdjęcia Polski. Jest to jednak rozpoznanie wstępne, przy którym określenie zarówno funkcji, jak i wartości poznawczej stanowiska może ulec zmianie po przeprowadzeniu prac wykopalskowych. Dodatkowo zasięg stanowiska wyznaczony na podstawie badań powierzchniowych nie zawsze jest zasięgiem, który dokładnie odpowiada występowaniu pozostałości pradziejowego osadnictwa pod ziemią. Wyznaczony na mapach obszar stanowiska należy traktować orientacyjnie, może się bowiem okazać w trakcie realizacji prac ziemnych, że obiekty archeologiczne zalegają także w sąsiedztwie stanowisk lokalizowanych na podstawie obserwacji powierzchniowych.

Aby zapewnić prawidłową ochronę archeologicznego dziedzictwa kulturowego w stosunku do stref występowania stanowisk archeologicznych oraz obszarów chronionych należy:

- respektować wyznaczone strefy ochrony stanowisk archeologicznych na załącznikach graficznych przy sporządzaniu dokumentów planistycznych,
- wprowadzić zapis zapewniający prawidłową ochronę archeologicznego dziedzictwa kulturowego w stosunku do stref występowania stanowisk archeologicznych oraz obszarów chronionych, tj. założeń pałacowo-parkowych, zabytkowych cmentarzy, obiektów wpisanych do rejestru zabytków i ujętych w ewidencji zabytków.

„Prace inwestycyjne, w tym ziemne związane z budownictwem i zagospodarowaniem terenu, w obrębie obszarów chronionych i stref występowania stanowisk archeologicznych wymagają prowadzenia badań archeologicznych”

W odniesieniu do stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków obowiązuje zakaz wszelkiej działalności związanej z pracami ziemnymi. W przypadku planowania jakiegokolwiek działalności należy wystąpić o szczegółowe wytyczne do właściwego miejscowo Konserwatora Zabytków.

4. Uwarunkowania wewnętrzne ochrony zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego

4.1. Stan zachowania i obszary największego zagrożenia zabytków:

Stan zachowania i obszary największego zagrożenia zabytków określono na podstawie prospekcji terenowej w 2017 i 2021 roku, związanej z przygotowaniem i weryfikacją obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru oraz znajdujących się w Wojewódzkiej i Gminnej Ewidencji Zabytków.

Zarówno Bnin jak i Kórnik są cennymi zespołami urbanistyki, które zachowały bez większych przekształceń swą historyczną formę, złożoną z kilku faz osadnictwa. Założenie urbanistyczne Kórnik-Bnina obejmuje historyczne układy urbanistyczne obu miast, tworzących jeden organizm miejski dopiero od 1961 roku, objęte jest ochroną poprzez wspólny wpis do rejestru zabytków.

Do najcenniejszych, a zarazem unikatowych zabytków na terenie Miasta i Gminy należy zespół zamkowo-parkowy w Kórniku. Na zespół składają się: zamek o genezie średniowiecznej, XVIII. wieczne oficyny, park-arboretum i pawilon parkowy, most oraz budynki folwarczne tzw. „Prowentu” (mieszkalne i gospodarcze) o metryce XVIII i XIX wiekowej. Zespół wraz z kościołem parafialnym pw. Wszystkich Świętych- nekropolią właścicieli, został uznany rozporządzeniem Prezydenta RP z dnia 15 czerwca 2011 roku (Dz.U. nr 143, poz.836) za Pomnik Historii. Większość obiektów wchodzących w skład zespołu zamkowego oraz folwarcznego *Prowentu* jest w dobrym albo bardzo dobrym stanie. W latach 2009-2011 wykonano generalny remont schodów i ceglanego mostu prowadzącego do zamku. W 2011 roku wykonano również renowację dachu (w tym elementów więźby pokrywając go miedzią). W 2012 roku wykonano konserwację stolarki okiennej oraz zabytkowych drewnianych podłóg, w 2013 zakończono osuszanie zawilgoconych ścian przyziemia, a w ostatnich latach renowację elewacji. Zamek kórnicki wymaga jednak ciągłych prac remontowych, w tym renowację kolejnych pomieszczeń muzealnych i bibliotecznych.

Jako bardzo dobry i dobry należy ocenić stan zachowania i techniczny znajdujących się na terenie gminy obiektów sakralnych. Najcenniejszy zabytek na terenie Kórnik- kościół parafialny pw. Wszystkich Świętych jest w bardzo dobrym stanie. W ostatniej dekadzie przeprowadzono w nim szereg prac restauratorskich, polegających m.in. na zagospodarowaniu terenu wokół kościoła w tym odtworzeniu zabytkowych murów wokół kościoła (2012 rok); zabezpieczeniu więźby dachowej kościoła oraz wymianie instalacji

elektrycznej na poddaszu (2016); wykonaniu prac izolacyjno-osuszeniowych murów zewnętrznych kościoła oraz dwóch krypt Zamoyskich i Działyńskich, kompleksowym remoncie konstrukcji i pokrycia dachowego nad zakrystią wraz z remontem pomieszczeń i wymianą okien oraz renowacją drzwi (2017); pracach remontowo-konserwatorskich przy elewacji i wewnątrz kruchty, zakrystii z przedsionkiem oraz w kaplicy Matki Bożej Różańcowej, renowacji okna szczytowego nad kruchtą wejściową, (2018); renowacji ceglanych elewacji kościoła (frontowej-zachodniej, północnej i południowej) (2019); renowacji elewacji (wschodniej) i renowacji baszt oraz remoncie ogrodzenia przy kościele (2020-21). W dobrym stanie jest również kościół poewangelicki obecnie parafialny pw. Św. Wojciecha w Bninie. W ostatniej dekadzie zakończono remont dachu (2012), renowację prezbiterium, w tym ołtarza głównego, ambony i posadzki (2015); malowanie kościoła (2019). W latach 2015-2017 prowadzono również restaurację zabytkowych obrazów stanowiących wyposażenie kościoła.

Pilnego remontu wymaga zabytkowa brama prowadząca na teren nieistniejącego kościoła parafialnego, przy ulicy Kościelnej. Na jej elewacjach widoczne są ślady zawilgocenia i odparzeń tynku.

W bardzo dobrym stanie są oba zachowane na terenie Gminy ratusze w Kórniku i Bninie, w których w 1 i 2 dekadzie obecnego wieku prowadzono gruntowne prace rewitalizacyjne (m.in. przebudowa wnętrza, prace dekarские, renowacje elewacji, wymiana stolarki okiennej).

Na ogół w bardzo dobrym stanie jest większość zabytkowych budynków użyteczności publicznej znajdujących się w zasobach gminnej ewidencji zabytków, w tym budynków szkolnych będących własnością gminy czego przykładem są szkoły w Kórniku-Bninie i Borówcu oraz budynek zabytkowej gazowni w Kórniku. Obiekt ten został gruntownie zrewitalizowany w latach 1996-1997. W stosunkowo dobrym stanie technicznym są budynek dworca oraz domy mieszkalne znajdujące się w zespole stacji kolejowej w Pierzchni, a także budynki mieszkalne w zespole stacji w Gądkach. Renowacji wymagają natomiast zabytkowe dworce w Gądkach oraz Szczodrzykowie (stacja „Kórnik”).

Stan zachowania większości domów znajdujących się w obrębie historycznego założenia urbanistycznego miast Kórnik i Bnina, wpisanych do rejestru zabytków jest dobry i bardzo dobry. Większość z nich poddana była rewitalizacji w ostatniej dekadzie. Dobrym przykładem są domy przy ulicy Dworcowej 7, Kolegiackiej 1/3, Placu Niepodległości 43 i 44, Poprzecznej 2 i 3, Rynek 16/17, Jeziornej 16 (dawna pastarówka i budynek gospodarczy). W średnim lub złym stanie, wymagającym rewitalizacji są domy przy Placu Niepodległości

50, Poprzecznej 18, Armii Krajowej 23 (dawny szpital w Bninie) oraz szachulcowy budynek gospodarczy przy Poznańskiej 43. Do dziś nie zachował się dom przy ulicy Poznańskiej 52 wpisany do rejestru zabytków, a rozebrany przed 2000 rokiem. W dobrym stanie są znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków domy stanowiące własność lub współwłasność Gminy przy Placu Niepodległości 6, Poznańskiej 44, 58, 65. Natomiast rewitalizacji wymagają domy przy Placu Niepodległości 4, 5, Szkolnej 7 i Wojska Polskiego 25.

Wiele innych historycznych budynków zachowanych w obrębie centrum miasta wymaga pilnych remontów i docelowej rewitalizacji, zwłaszcza w zakresie wyglądu elewacji. W ostatniej dekadzie zauważalna jest jednak poprawa stanu i estetyki budynków znajdujących się w rękach prywatnych. Zakres prowadzonych, przeważnie przez prywatnych właścicieli lub użytkowników prac remontowych, obejmuje najczęściej wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, ocieplenie budynków i wymianę pokrycia dachowego. Zdarza się jednak, że pracom tym towarzyszy nieprawidłowe powiększanie otworów okiennych bądź ich całkowite замуrowywanie. Z jednej strony zahamowany został proces degradacji tych obiektów, z drugiej często zatarciu uległ ich pierwotny wygląd i charakter elewacji. Dlatego większość podejmowanych przez prywatnych właścicieli inicjatyw remontowo-rewitalizacyjnych wymaga merytorycznego wsparcia.

Poza zespołem zamkowo-parkowym wraz z zespołem *Prowent* w Kórniku, na terenie gminy zlokalizowanych jest jeszcze 8 zespołów pałacowo/ dworsko-folwarcznych oraz 7 dawnych folwarków. Ich stan zachowania jest zróżnicowany. Wpisany do rejestru zabytków **zespół pałacowo-folwarczy w Żernikach** ma nadal czytelną pierwotną kompozycję i podział na części funkcjonalne. Do dziś zachował się pałac oraz większość budynków gospodarczych i mieszkalnych w kolonii. Jednak stan techniczny większości obiektów jest na ogół średni lub zły. Część z nich jak np. gorzelnia i chlewnia jest obecnie w stanie ruiny. W stosunkowo najlepszym stanie są budynki gospodarcze zlokalizowane w pierzei północno-wschodniej oraz domy w kolonii mieszkalnej. Większość wymaga jednak pilnych remontów. Z drugiej strony jako dobry należy ocenić stan zespołu dworsko-folwarcznego **w Robakowie**, mimo, że częściowo zatarta została jego pierwotna kompozycja w wyniku rozbioru domów w dawnej kolonii mieszkalnej oraz stodoły w podwórzu folwarcznym (w 1 dek. XXI wieku). Wszystkie zachowane oryginalne obiekty w zespole, w tym dwór, były gruntownie modernizowane prawdopodobnie w ostatniej dekadzie. Budynki zachowały jednak pierwotne bryły, podziały elewacji i detal. Stan techniczny obiektów jest dobry. Pozostałe zespoły dworsko-folwarczne w **Biernatkach, Dachowej, Dworzyskach, Dziećmierowie, Pierzchnie, Szczodrzykowie** mają nadal czytelną pierwotną kompozycję. Niestety większość budynków

gospodarczych i mieszkalnych w koloniach już nie istnieje lub zostało gruntownie przebudowanych. Jako dobry należy ocenić natomiast stan dworów (dzierżawców) w Biernatkach, Dachowie i Dworzyskach, Pierzchnie oraz dawną gorzelnię w Szczodrzykowie. Ponadto, XVIII wieczny **dwór w Radzewie** (wpisany do rejestru zabytków) jest w średnim stanie technicznym. Częściowo zniszczone są elementy konstrukcji murów oraz więźby dachowej. Prowadzone w ostatniej dekadzie prace remontowe tylko częściowo zahamowały degradację tego obiektu. Na ogół zły jest stan zachowania dawnych założeń folwarcznych. W ciągu ostatniej dekady zniknął zespół folwarczy w **Kromolicach**. W wyniku szybkiej industrializacji degradacji uległy folwarki w **Jaryszkach, Gądkach, Biernatkach-„folwark Prusinowo”** gdzie niemal całkowitemu zatarciu uległa pierwotna kompozycja, a zachowane nieliczne budynki zostały gruntownie przebudowane. W założeniu w Gądkach najlepiej zachowanym elementem jest dawna kolonia mieszkalna. Średni jest również stan zachowania założeń folwarcznych w **Celestynowie** (folwark plebański) oraz w **Runowie**, gdzie zachowane do dziś obiekty zostały mocno przebudowane. Również średni jest stan zachowania zespołu folwarcznego w **Koninku**. Zachowała się pierwotna kompozycja z podziałem na części funkcjonalne jednak większość obiektów w podwórzcu zostało gruntownie przebudowanych. Do dziś nie zachował się budynek dawnej obory zlokalizowanej we wschodniej ścianie podwórzca. Kilka obiektów gospodarczych w podwórzcu zachowało jednak pierwotny wystrój elewacji jednak ich stan techniczny jest na ogół średni lub zły, czego przykładem jest budynek dawnej chlewni ze spichlerzem, pozbawiony dachu. Stan techniczny budynków mieszkalnych w kolonii jest na ogół dobry.

Na terenie gminy znajduje się 12 parków, w zdecydowanej większości wchodzących w skład założeń rezydencjalnych, za wyjątkiem parku plebańskiego w **Bninie**. W bardzo dobrym stanie jest park- arboretum w **Kórniku** oraz wspomniany park plebański. Zadbane są również parki w założeniach w **Robakowie i Kromolicach**. Pozostałe w **Dachowie, Dziećmierowie, Koninku, Runowie, Szczodrzykowie** czy **Żernikach** są zaniedbane, wymagają oczyszczenia, wykonania cięć pielęgnacyjnych starodrzewu oraz usunięcia samosiejek drzew i krzewów. Niemal zupełnie zdegradowane są parki w **Gądkach** oraz **Dworzyskach**. Teren tego ostatniego jest dziś zadbany.

Znajdujące się na terenie gminy 3 zabytkowe **cmentarze** rzymsko-katolickie (w tym jeden przykościelny-nieczynny) są zadbane i nie wymagają większych prac konserwatorskich. Wyjątkiem jest wpisany do rejestru zabytków budynek kostnicy na cmentarzu w Kórniku-Bninie, wymagający prac restauratorskich obejmujących naprawę murów i elewacji oraz

konserwację oryginalnej stolarki drzwiowej. W znacznie gorszym stanie jest 6 nieczynnych cmentarzy ewangelickich, przeważnie zaniedbanych i zaśmieconych. W stosunkowo najlepszym stanie jest teren cmentarza w Kórniku-Bninie oznakowany i upamiętniony tablicą informacyjną. Na drugim biegunie jest bardzo zaniedbany cmentarz w Błażewku. Na wszystkich cmentarzach powinny zostać przeprowadzone prace porządkowe, obejmujące usunięcie śmieci, samosiejek i wykonanie cięć pielęgnacyjnych drzew. Teren cmentarzy powinien być w miarę możliwości ogrodzony i upamiętniony tablicami informacyjnymi. Wszystkie dotychczas rozpoznane cmentarze posiadają w zbiorach WWKZ zasadniczą dokumentację w postaci kart cmentarzy, które zawierają podstawowe wiadomości dotyczące nagrobków, układu cmentarza, czasu powstania, stanu zachowania itp.

Wśród **zabytków ruchomych** znajdujących się na terenie Gminy Kórnik i wpisanych do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego przeważającą część stanowi wyposażenie kościoła parafialnego pw. Wszystkich Świętych w Kórniku. Zdecydowana większość z nich jest w dobrym stanie i nie wymaga zabiegów konserwatorskich. Także będące częścią ekspozycji zamkowej zabytkowe powozy są w dobrym stanie technicznym.

Na terenie gminy Kórnik znajdują się 3 **stanowiska archeologiczne** oraz historyczny układ urbanistyczny miast Kórnik i Bnina wpisane do rejestru zabytków. Stan zachowania grodziska z podgrodzem oraz grodziska stożkowatego na *półwyspie Szyja* w Kórniku-Bninie jest dobry i nie wymaga żadnych zabiegów konserwatorskich. W chwili obecnej nie zagraża mu działalność gospodarcza człowieka. Podobne uwagi dotyczą grodziska w Koninku. Wspólnym zagrożeniem dla wszystkich grodzisk oraz 22 cmentarzysk (nie wpisanych do rejestru) są nielegalne poszukiwania z wykrywaczami metalu co rodzi konieczność systematycznych inspekcji terenowych na tych stanowiskach.

Ponieważ osadnictwo pradziejowe i wczesnośredniowieczne grupuje się przede wszystkim wokół jezior i wzdłuż cieków wodnych, szczególnie atrakcyjnych dla turystyki i rekreacji, dużym zagrożeniem dla stanowisk archeologicznych są nowopowstające osiedla mieszkaniowe i domków letniskowych. Zagrożeniem dla stanowisk archeologicznych mogą być również wszelkie prace ziemne związane z inwestycjami budowy kanalizacji, wodociągów, linii energetycznych, dróg, obwodnic, zbiorników retencyjnych, regulacją cieków wodnych, eksploatacją kopalni kruszywa, planowanymi zalesieniami. Stosunkowo najlepiej zachowane i najmniej zagrożone są stanowiska znajdujące się w obrębie lasów i

nieużytków oraz w mniejszym stopniu na terenach rolniczych, nie przeznaczonych pod rozwój budownictwa mieszkaniowego i industrializację.

W celu ochrony stanowisk archeologicznych oraz pradziejowych, średniowiecznych i nowożytnych nawarstwień kulturowych, niezbędne jest uzgadnianie oraz wypełnianie przez wszystkich inwestorów wymogów konserwatorskich określonych przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i Powiatowego Konserwatora Zabytków w Poznaniu.

4.2. Uwarunkowania wynikające ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kórnik

Ujednolicony tekst Studium, będący wynikiem ciągu kolejnych zmian pierwotnego dokumentu, został przyjęty Uchwałą Rady Miasta i Gminy Kórnik Nr XXXII/442/2021 z dnia 26 maja 2021 r.

W rozdziale 1 części B Studium zostało scharakteryzowane środowisko przyrodnicze i kulturowe Gminy.

W podrozdziale 1.1.2 (*Ochrona środowiska przyrodniczego*), wśród obszarów chronionych wymieniono zabytkowe parki, w zespołach dworsko-parkowych: Kórniku, Dziećmierowie, Dworzyskach, Pierzchnie, Robakowie, Runowie i Żernikach. Oceniono również, że wszystkie zabytkowe parki, z wyłączeniem założenia w Kórniku, są zaniedbane i zniszczone. Z innych obiektów wymieniono i scharakteryzowano również:

- Arboretum w Kórniku,
- Las doświadczalny „Zwierzyniec”,
- Zakład doświadczalny *Szkołki Kórnickie* w Dziećmierowie.

W podrozdziale 1.2 (*Środowisko kulturowe*), pkt. 1.2.1 zaprezentowano listę obiektów zabytkowych objętych wpisem do rejestru zabytków. W pkt.1.2.2 wymieniono 3 stanowiska archeologiczne z terenu gminy wpisane do rejestru zabytków.

W pkt.1.2.3. zaprezentowano i scharakteryzowano placówki naukowe, a wśród nich min.:

Instytut Dendrologii Polskiej Akademii Nauk, Zamek Kórnicki i Arboretum, Las doświadczalny *Zwierzyniec*.

W rozdziale 2 (*Układ osadniczy*), zaprezentowano obecną sieć osadniczą na terenie Gminy wraz z skróconym rysem historycznym jej rozwoju.

W rozdziale 3 (*Czynniki demograficzno-społeczne*), w podrozdziale 3.3 (*rekreacja i wypoczynek*), stwierdzono, że *jedną z głównych funkcji obok rolnictwa wynikającą z uwarunkowań środowiska jest funkcja turystyczno-rekreacyjna i naukowa*. Specyficzna funkcja w zakresie nauki, wyróżniająca Gminę na tle innych gmin w obszarze metropolitalnym, jest wynikiem funkcjonowania na jej terenie kilku placówek naukowych, min.:

- Biblioteki Kórnickiej PAN wraz z oddziałem Muzeum Narodowego w Zamku Kórnickim,
- Instytutu Dendrologii PAN w Kórniku wraz z Arboretum Kórnickim (częścią starą przysamkową i nową w rejonie siedziby Instytutu),
- Zakładu Doświadczalnego PAN *Szkołki Kórnickie* w Dzieńmierowie,
- Stacja Zasobów Genetycznych Drobiu Wodnego Instytutu Zootechniki Państwowego Instytutu Badawczego w Dworzyskach

W części C (*Kierunki rozwoju –synteza*), w rozdziale 2 (*Kierunki w zakresie ochrony środowiska kulturowego*), odniesiono się bezpośrednio do dziedzictwa kulturowego Gminy, w tym stanowisk archeologicznych, parków i zabytków nieruchomych oraz określono zasady ich ochrony.

W odniesieniu do stanowisk archeologicznych stwierdzono:

Zasięg poszczególnych stanowisk wyznaczony na mapach na podstawie badań powierzchniowych może nie odpowiadać dokładnie zasięgowi występowania pozostałości pradziejowego osadnictwa pod ziemią. Dlatego należy traktować te obszary orientacyjnie, ponieważ może się okazać, że obiekty archeologiczne zalegają także w sąsiedztwie wyznaczonego na podstawie obserwacji powierzchniowych zasięgu stanowiska, tj. na obszarze Studium. Stąd, w przypadku koncentracji stanowisk na danym obszarze, zaleca się operowanie pojęciem strefy intensywnego występowania stanowisk archeologicznych. Biorąc pod uwagę powyższe, nakłada się na inwestora obowiązek prowadzenia, podczas prac ziemnych na obszarze występowania stanowisk archeologicznych oraz w strefie ich ochrony, badań archeologicznych w zakresie uzgodnionym z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków [Powiatowym- przypis red.].

Stwierdzono również, że wartości majątku kulturowego powinny być chronione poprzez przyjęcie następujących zasad:

- *wszelka działalność inwestycyjna, przebudowa, remonty, modernizacje, rozbudowy, rozbiórki obiektów ujętych w wykazie, prace związane z zakłóceniem układów urbanistycznych, prace ziemne w strefie ochrony zabytków archeologicznych, należy każdorazowo uzgadniać z właściwym miejscowo konserwatorem zabytków,*
- *na terenie miasta Kórnik, należy respektować zasady ochrony historycznego układu urbanistycznego, a wszelka działalność inwestycyjna na tym terenie musi być podporządkowana regułom, każdorazowo uzgadnianym z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,*
- *w zakresie zabezpieczenia śladów przeszłości historycznej regionu, kultury i państwowości polskiej, wszelkie ślady osadnictwa oraz miejsca występowania materiału archeologicznego, także miejsca hipotetyczne, będą chronione przez przyjmowanie ustaleń w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego lub w decyzjach administracyjnych, gwarantujących ich ochronę i dostępność dla eksploracji naukowej,*
- *dla ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego, ustala się obowiązek uzgodnienia z Wielkopolskim Wojewódzkim [Powiatowym- przypis red.] Konserwatorem Zabytków zakresu prac ziemnych związanych z zagospodarowaniem i zabudowaniem terenu, celem tych uzgodnień będzie ustalenie obowiązującego inwestora zakresu prac archeologicznych.*

W celu ochrony środowiska kulturowego w miejscowych planach należy:

- *w sąsiedztwie parków zakazać lokalizowania inwestycji mogących niekorzystnie wpływać na warunki mikroklimatyczne panujące w parkach oraz stan zieleni, powodujących degradację obszarów parkowych oraz otulin parków poprzez źródła zanieczyszczeń: zrzuty ścieków na łąki, ścieki, nielegalne składowiska odpadów,*
- *wykluczyć zabudowę zakłócającą ekspozycję zamku, wykluczyć lokalizację obiektów o formach i kubaturze obcych historycznie, ukształtowanej przestrzeni (urządzeń przemysłowych albo dużych ferm zwierzęcych, lokalizacja wież telefonii komórkowej – wpływa deprecjonująco na panoramę miejscowości i zespołów zabytkowych, stanowiąc konkurencję dla zabytkowej architektury – wież kościołów, wież ciśnień będących historycznymi dominantami obszarów wiejskich. Tego typu inwestycje mają niekorzystny wpływ na ukształtowanie zabytkowej przestrzeni jako*

element nie harmonizujący z krajobrazem kulturowym. Poprzez ingerencję elementów obcych zniszczeniu ulegają wartości widokowe – przestrzenne założenia, panoramy oraz otoczenie zabytkowych obiektów o wartości lokalnej),

- należy dążyć do zachowania i odtworzenia historycznych układów komunikacyjnych i osi widokowych,

- określić zasady zagospodarowania (np. zakaz zabudowy, zakaz nasadzeń drzew, lokalizacji wolno stojących nośników reklamowych i in., zakłócających wgląd na eksponowany zabytek,

- wśród obszarów z ograniczeniami zabudowy uwzględnić tereny dawnych parków podworskich podlegających ochronie, ponieważ na ich terenach możliwe jest jedynie wykorzystanie pod zabudowę miejsc, w których wcześniej istniały obiekty historyczne.

W części D Studium, przedstawiono wykaz 33 zmian jakie przeprowadzono w pierwotnym dokumencie pomiędzy 1999 a 2021 rokiem, dotyczących poszczególnych miejscowości. Począwszy od zmiany nr 15 (2011 rok), w większości kolejnych zmian Studium, w przepisach szczegółowych znajdują się zapisy dotyczące obszarów chronionych oraz zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego.

4.3. Uwarunkowania wynikające ze Strategii rozwoju Miasta i Gminy Kórnik na lata 2017-2025

Strategia została przyjęta uchwałą Rady Miasta i Gminy Kórnik nr XXXIII/434/2017 z dnia 26 kwietnia 2017 roku.

W rozdziale 2 (*Analiza dotychczasowej „Strategii rozwoju Miasta i Gminy Kórnik z roku 2008”*) przeprowadzono analizę stopnia realizacji obowiązującej do 2017 roku Strategii rozwoju Miasta i Gminy. Stwierdzono, że zadania realizowano zgodnie z założoną misją (*Misją Gminy Kórnik jest stwarzanie jak najkorzystniejszych warunków do życia jej mieszkańcom chroniąc dziedzictwo kulturowe i naturalne dla kolejnych pokoleń*) oraz założonymi celami strategicznymi (*rozwojem infrastruktury i ochroną środowiska; poprawą warunków życia mieszkańców; rozwojem turystyki, ochrony dziedzictwa kulturowego i promocji gminy*). Wśród zadań zrealizowanych wymieniono *rewitalizację rynku w Kórniku*.

W rozdziale 3 (*Uwarunkowania rozwoju gminy*), podrozdziale 3.2. (*Analiza SWOT*) wśród mocnych stron wymieniono min. *atrakcyjną lokalizację gminy, wysokie walory kulturowo-turystyczne oraz wysokie walory środowiskowo i estetyczne*, a wśród szans m.in.

rosnące zainteresowanie społeczeństwa różnymi formami spędzania wolnego czasu i turystyką.

W rozdziale 4 (*Wizja i Misja Gminy*), stwierdzono, że wciąż aktualna i wpisująca się w aspiracje mieszkańców gminy pozostaje misja sformułowana w 2008 roku:

Gmina (Wspólnota) Kornik przyjazna:

- mieszkańcom dzięki zrównoważonemu rozwojowi i wysokiej jakości usług,*
- turystom dzięki urozmaiconym atrakcjom,*
- inwestorom dzięki przygotowanym terenom inwestycyjnym,*
- przyszłym pokoleniom dzięki rozsądnemu gospodarowaniu zasobami i dbałością o wspólne dziedzictwo.*

Za jeden z trzech głównych celów wskazanych przez mieszkańców do zrealizowania w latach 2016-2026 uznano: zwiększenie atrakcyjności terenów turystycznych i rekreacyjnych położonych na terenie gminy Kornik poprzez wsparcie działalności gospodarczej profilowanej na turystykę i rekreację, rozbudowę infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej oraz *promocję walorów turystycznych gminy.*

W rozdziale 5 (*Cele strategiczne*), określono 3 cele strategiczne zbieżne z określonymi wcześniej w Strategii z 2008 roku (z nieznacznymi modyfikacjami) nawiązujące do wizji i misji rozwoju Gminy. Celami są:

- 1/ Rozbudowa infrastruktury technicznej i ochrony środowiska,*
- 2/ Rozwój infrastruktury technicznej i usług społecznych,*
- 3/ Ład przestrzenny i wspieranie rozwoju gospodarczego.*

W rozdziale 6 (*Programy i projekty strategiczne*) zaprezentowano 10 programów strategicznych obejmujących 21 projektów. Wśród nich wymieniono m.in.:

- Program 1.2. Rozbudowa i modernizacja systemu wodociągowo-kanalizacyjnego*
- Program 3.2. Rewitalizacja (3.2.1. Rewitalizacja miasta i terenów wiejskich).*

W rozdziale 7 oceniono zbieżność Strategii Rozwoju Gminy ze Strategią Rozwoju Kraju oraz Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego.

W rozdziale 8 (*Wdrażanie strategii rozwoju*) określono zasady wdrażania zapisów strategii, monitoringu, ewaluacji skutków realizacji działań oraz ewentualnej korekty i aktualizacji planu.

4.4. Uwarunkowania wynikające z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Wykaz uchwał Rady Miasta i Gminy Kórnik dotyczących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego liczy 279 pozycji (zamieszczony poniżej).

Lp.	Nazwa uchwały dotyczącej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp)	Nr Uchwały Rady Miasta i Gminy Kórnik
1.	sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu aktywizacji gospodarczej Gądko-Robakowo	XXVIII/185/96 z dnia 09.07.1996
2.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Robakowo - działka 206/2-5	XXXII/203/96 z dnia 29.10.1996
3.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej Borówiec I (działki nr 233, 247/12)	XXXIII/213/1996 z dnia 28.11.1996
4.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej Borówiec I (działka nr 253/34)	XXXIII/214/1996 z 28.11.1996
5.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej Borówiec II (działki nr 151/2, 152/1, 153/2, 154/1)	XXXIII/216/1996 z dnia 28.11.1996
6.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej Borówiec II (dz. nr 310/8)	XXXIII/217/1996 z dnia 28.11.1996
7.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej w Bninie (dz. nr 36, 57)	XXXV/234/96 z dnia 30.12.1996
8.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Kórnik rej. ul. Młyńska "II"	XLII/310/97 z dnia 23.07.1997
9.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej Borówiec II (dz. nr 309, 310/2, 310/6, 310/7, 310/9, 310/10, 311/1, 332)	XLIII/ 331/1997 z dnia 18.09.1997
10.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej Borówiec gm. Kórnik (działka nr ewid. 24/3)	LIV/427/1998 z dnia 08.06.1998
11.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów wsi Borówiec w rejonie ulic Poznańskiej i Rekreacyjnej- Borówiec III	LV/452/1998 z dnia 16.06.1998
12.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kórnik we wsi Robakowo (działki nr ewid. 109, 111, 112, 113)	V/20/98 z dnia 21.12.98
13.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów wsi Borówiec w rejonie ulicy Głównej- Borówiec II	V/22/1998 z dnia 21.12.1998
14.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gmina Kórnik we wsi Robakowo - rejon u. Poznańskiej- działki nr ewidencyjne 78, 179, 180 i nr 163	VIII/64/99 z dnia 10.03.1999
15.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej "Przylesie I" w Borówcu , gmina Kórnik- działka nr 254	XIII/112/1999 z dnia 30.06.1999
16.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej "Przylesie II" w Borówcu , gmina Kórnik	XIII/13/1999 z dnia 30.06.1999

Lp.	Nazwa uchwały dotyczącej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp)	Nr Uchwały Rady Miasta i Gminy Kórnik
17.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej "Osiedle Północne" Kamionki , gm. Kórnik	XIII/114/1999 z dnia 30.06.1999
18.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej "Osiedle Kresowe" Kamionki , gm. Kórnik	XIII/115/1999 z dnia 30.06.1999
19.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej "Osiedle Długie" część I Kamionki , gm. Kórnik	XIII/116/1999 z dnia 30.06.1999
20.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej "Osiedle Długie" część II Kamionki , gm. Kórnik	XIII/117/1999 z dnia 30.06.1999
21.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej "Osiedle Długie" część III Kamionki , gm. Kórnik	XIII/118/1999 z dnia 30.06.1999
22.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej "Osiedle Wodnik" Kamionki , gm. Kórnik	XIII/119/1999 z dnia 30.06.1999
23.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej, działka nr 8 Kamionki , gm. Kórnik	XIII/121/1999 z dnia 30.06.1999
24.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej działka nr 438- Kamionki , gm. Kórnik	XIII/122/1999 z dnia 30.06.1999
25.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy przemysłowo-składowej w Żernikach gm. Kórnik	XIII/125/1999 z dnia 30.06.1999
26.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Koninku gm. Kórnik	XIII/126/1999 z dnia 30.06.1999
27.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działek o nr ew. 346/3, 346/4 z obrębu Robakowo w gminie Kórnik	XIII/127/1999 z dnia 30.06.1999
28.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki nr ew. 207/6 z obrębu Robakowo położonego w gminie Kórnik	XIII/128/1999 z dnia 30.06.1999
29.	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kórnik dla terenu wsi Borówiec i Szczytniki	XVI/158/1999 z dnia 28.10.1999
30.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej dla terenu wsi Szczytniki - działka nr ewid. 193/1	XVI/159/1999 z dnia 28.10.1999
31.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kórnik dla terenu wsi Szczytniki - działki nr ewid. 13/4, 13/5, 193/7, 193/8, 193/9	XVI/160/1999 z dnia 28.10.1999
32.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działek o numerach ewid. 26/18, 26/20 i część 23/18 z obrębu Błażejewko położonego w gminie Kórnik	XVII/181/1999 z dnia 10.12.1999
33.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działek o numerach 26/18, 26/20 i część 23/18 z obrębu Błażejewko położonego w gminie Kórnik	XVII/182/1999 z dnia 10.12.1999
34.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki położonej we wsi Trzykolne Młyny nr ew. 550/3 z obręby Czmoniec w gminie Kórnik	XVII/184/1999 z dnia 10.12.1999
35.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 37/10 z obrębu Skrzynki położonego w gminie Kórnik	XVII/185/1999 z dnia 10.12.1999
36.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki nr ew. 240/2 z obrębu Dachowa położonego w gminie Kórnik	XVII/186/1999 z dnia 10.12.1999
37.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki nr ew. 157/2 z obrębu Dzieńmierowo położonego w gminie Kórnik	XVII/192/1999 z dnia 10.12.1999

Lp.	Nazwa uchwały dotyczącej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp)	Nr Uchwały Rady Miasta i Gminy Kórnik
38.	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kórnik w Szczytnikach (dz. nr ewid.58/1) wraz z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Szczytnikach (dz. nr ewid.58/1)	XX/218/2000 z dnia 24.02.2000
39.	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kórnik we wsi Robakowo - działka nr ewid. 171/4	XXIV/254/2000 z dnia 20.06.2000
40.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej, działka nr 13 Kamionki , gm. Kórnik	XXIV/256/2000 z dnia 20.06.2000
41.	sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej "Osiedle Długie" część IV Kamionki , gm. Kórnik	XXIV/257/2000 z dnia 20.06.2000
42.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej "Osiedle Wodnik I" Kamionki , gm. Kórnik	XXIV/258/2000 z dnia 20.06.2000
43.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej "Osiedle Północne I" Kamionki , gm. Kórnik	XXIV/259/2000 z dnia 20.06.2000
44.	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kórnik w Robakowie (dz. nr ewid.:242/1, 242/2, 242/3, 242/4, 239, 238, 237, 236/2, 236/3, 236/4, cz. dz. 189, 332, 331/1, 331/2, 331/3, 344, 242/5)	XXVI/294/2000 z dnia 27.09.2000
45.	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kórnik we wsi Borówiec - działka nr ewid. 350/4, 350/7	XXVI/296/2000 z dnia 27.09.2000
46.	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kórnik we wsi Borówiec - działka nr ewid. 350/8	XXVI/298/2000 z dnia 27.09.2000
47.	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kórnik we wsi Borówiec - działka nr ewid. 159/5	XXVI/299/2000 z dnia 27.09.2000
48.	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kórnik dla fragmentu wsi Kamionki - działka nr ewid. 190	XXVI/300/2000 z dnia 27.09.2000
49.	w sprawie: uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kórnik we wsi Kamionki - działka nr ewid. 255	XXVII/305/2000 z dnia 10.11.2000
50.	w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej dla działki nr 97, Bnin. , gmina Kórnik	XXVII/307/2000 z dnia 10.11.2000
51.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru budownictwa mieszkaniowego w Błażejewku , gm. Kórnik	XXVIII/335/2000 z dnia 29.12.2000
52.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej w Błażejewku , gm. Kórnik	XXVIII/336/2000 z dnia 29.12.2000
53.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej w Borówcu , gm. Kórnik	XXVIII/337/2000 z dnia 29.12.2000
54.	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kórnik w części dotyczącej dz. nr ew. 137/1-137/13 w Błażejewku	XXVIII/338/2000 z dnia 29.12.2000
55.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru usług komercyjnych w Żernikach , gmina Kórnik	XXIX/361/2001 z dnia 07.02.2001
56.	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kórnik w części dotyczącej działek nr ewid.:488/4, 490/2 i 491/2 w Czmońcu	XXIX/363/2001 z dnia 07.02.2001
57.	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kórnik w miejscowościach: Kamionki , Prusinowo i Żerniki	XXX/380/2001 z dnia 09.03.2001

Lp.	Nazwa uchwały dotyczącej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp)	Nr Uchwały Rady Miasta i Gminy Kórnik
58	w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej "Osiedle Kresowe I" Kamionki , gm. Kórnik	XXX/381/2001 z dnia 09.03.2001
59	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kórnik w części dotyczącej dz. nr 235/7-8 w Dzieńmierowie	XXX/382/2001 z dnia 09.03.2001
60	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej w Szczytnikach , gm. Kórnik	XXXII/415 z dnia 21.06.2001
61	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kórnik we wsi Robakowo (działka nr ewid.: 92, 93, 108, 112, 114, 115, 116, 117/2)	XXXII/417 z dnia 21.06.2001
62	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kórnik we wsi Robakowo (działka nr ewid. 169/10)	XXXII/418 z dnia 21.06.2001
63	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kórnik we wsi Robakowo (działki nr ewid. 166 i 167)	XXXII/419 z dnia 21.06.2001
64	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej "Nad Kamionką" w Borówcu , gm. Kórnik	XXXIII/431 z dnia 02.08.2001
65	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej obejmującego działki nr 345/5, 345/6, 345/7, w Kamionkach , gm. Kórnik	XXXIII/432 z dnia 02.08.2001
66	w sprawie: uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej- Borówiec II - dla działek nr ewid. 350/14, 350/15, 350/16, 350/17, 350/19, 350/20, 350/21, 350/22	XXXIV/438 z dnia 24.08.2001
67	w sprawie: zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kórnik we wsi Borówiec - działki nr ewid.: 320, 159/5, 310/1, 311/2, 313/2, 313/3, 314, 315/1, 315/2, 315/3, 315/4, 315/5, 71/3L i 318	XXXV/455 z dnia 17.09.2001
68	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej w Błażejewku , działka nr 8, gm. Kórnik	XXXV/455 z dnia 17.09.2001
69	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej w Czołowie , gm. Kórnik	XXXV/467 z dnia 08.11.2001
70	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej w Kamionkach , gm. Kórnik	XXXV/468 z dnia 08.11.2001
71	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu aktywizacji gospodarczej na części działki nr 250/5, w Dzieńmierowie , gm. Kórnik	XXXV/469 z dnia 08.11.2001
72	w sprawie: zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kórnik we wsi Borówiec - działka nr ewid. 254/37 i 254/40	XXXVIII/502 z dnia 03.12.2001
73	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej przy ul. Spółdzielczej w Borówcu , gm. Kórnik	XXXVIII/503 z dnia 03.12.2001
74	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kórnik w Robakowie rej. ul. Kolejowej	XXXIX/510 z dnia 20.12.2001
75	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej we wsi Borówiec - działka nr ewidencyjny 350/9	XLI/521 z dnia 08.02.2002
76	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej "Zielony Zakątek" w Szczytnikach , gm. Kórnik	XLII/528 z dnia 28.02.2002
77	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej przy ul. Piotrowskiej w Szczytnikach , gm. Kórnik	XLII/529 z dnia 28.02.2002

Lp.	Nazwa uchwały dotyczącej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp)	Nr Uchwały Rady Miasta i Gminy Kórnik
78	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej "Leśna Polana" w Szczytnikach , gm. Kórnik	XLII/530 z dnia 28.02.2002
79	w sprawie: zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kórnik we wsi Borówiec - działka nr ewid. 274	XLIII/541 z dnia 12.04.2002
80	w sprawie: uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Kórnik w Runowie	XLIII/542 z dnia 12.04.2002
81	w sprawie: zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kórnik dla fragmentu wsi Kamionki - działka nr ewid. 141	XLV/566 z dnia 16.05.2002
82	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa mieszkaniowego i nieuciążliwej działalności rzemieślniczej w Koninku gm. Kórnik	XLV/568 z dnia 16.05.2002
83	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej, działki nr 53AL/9 i 53AL/10, w Borówcu , gm. Kórnik	XLVI/576 z dnia 19.06.2002
84	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej "Wzgórze Owocowe" w Dzieńmierowie , gm. Kórnik	XLVI/577 z dnia 19.06.2002
85	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kórnik w rejonie ul. prof. Zbigniewa Steckiego	XLVI/579 z dnia 19.06.2002
86	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkalnej i rekreacyjno - rehabilitacyjnej w miejscowości Prusinowo - działki nr ewid. 58/1,59 i 60/1	XLIX/612 z dnia 24.09.2002
87	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej we wsi Kamionki - działka na ewid. 254/1	XLIX/613 z dnia 24.09.2002
88	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej we wsi Kamionki , w rejonie ulicy Rogalińskiej - działka na ewid. 496/4	XLIX/614 z dnia 24.09.2002
89	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Kórniku , obręb Bnin, działki numer ewid.: 701/1, 701/2 i 701/3	XLIX/615 z dnia 24.09.2002
90	w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Kórnik we wsiach Czmoń , Czołowo i Skrzynki w zakresie zmiany przebiegu drogi wojewódzkiej KDW - 434 Kostrzyn - Kórnik - Śrem	XLIX/616 z dnia 24.09.2002
91	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej, działka nr 42/28 w Skrzynkach , gm. Kórnik	XLIX/617 z dnia 24.09.2002
92	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej, "Nad Kamionką II" w Borówcu , gm. Kórnik	XLIX/619 z dnia 24.09.2002
93	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kórnik w Szczytnikach w części dotyczącej działek nr: 19/4, 19/5, 19/6	XLIX/621 z dnia 24.09.2002
94	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kórnik w Szczytnikach w części dotyczącej działek nr 39/1, 45/1, 50/1	XLIX/622 z dnia 24.09.2002
95	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kórnik we wsiach Dzieńmierowo , Runowo , Pierzchno i Kromolice , w części dotyczącej lokalizacji napowietrznej czterotorowej linii energetycznej wysokiego napięcia 2 x 400 kV + 2 x 220 kV po trasie istniejącej linii wysokiego napięcia 220 kV Plewiska - Konin	L/627/2002 z dnia 10.10.2002

Lp.	Nazwa uchwały dotyczącej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp)	Nr Uchwały Rady Miasta i Gminy Kórnik
96	w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Kórnik we wsi Koninko w zakresie wyznaczenia przebiegu drogi publicznej	IV/25/2002 z dnia 30.12.2002
97	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa mieszkaniowego w Kórniku , rejon ul. Kanałowej dla działek nr 451, 452 i 453/2, obręb Bnin o pow. ok. 1,08 ha	V/35/2003 z dnia 29.01.2003
98	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa mieszkaniowego, dz. nr 176, 177, 182, 183 i 188- obręb Błażejewko , gm. Kórnik	V/37/2003 z dnia 29.01.2003
99	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej w Szczytnikach , działka nr 238/16	V/38/2003 z dnia 29.01.2003
100	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Borówcu - działki nr 161/23, 161/24, 161/25, gm. Kórnik	V/39/2003 z dnia 29.01.2003
101	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej i usługowej w Dachowej , gm. Kórnik	V/41/2003 z dnia 29.01.2003
102	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej, działki nr 252/21 i 252/22 w Kamionkach , gm. Kórnik	V/42/2003 z dnia 29.01.2003
103	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru budownictwa mieszkaniowego w Robakowie , gm. Kórnik	VI/59/2003 z dnia 26.03.2003
104	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Błażejewku , działki nr 447/1, 447/2, 448/1, 449/1 i 450/1, obręb Błażejewko	VII/69/2003 z dnia 26.03.2003
105	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej dla działki nr 433, położonej w Kamionkach , gm. Kórnik	IX/85/2003 z dnia 09.05.2003
106	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej "Marzenie" w Borówcu , gm. Kórnik	IX/86/2003 z dnia 09.05.2003
107	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej dla działek nr 126/2, 126/3 i 126/4, położonych w Borówcu , gm. Kórnik	IX/88/2003 z dnia 09.05.2003
108	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kórnik w Radzewie dla działki nr ewid. 148/2MPZP gminy Kórnik w Radzewie dla działki nr ewid. 148/2	IX/89/2003 z dnia 09.05.2003
109	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej położonego przy ul. Jeziornej w Szczytnikach , gm. Kórnik	IX/90/2003 z dnia 09.05.2003
110	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej w Kórniku , działki nr 458/1 oraz 458/2, obręb Bnin	XI/155/2003 z dnia 25.06.2003
111	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej położonego przy ul. Poznańskiej w Kamionkach , gmina Kórnik	XI/157/2003 z dnia 25.06.2003
112	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej we wsi Borówiec - działka nr ewid. 350/10	XI/159/2003 z dnia 25.06.2003
113	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej na działce nr 536/4, położonej w Kamionkach , gm. Kórnik	XII/173/2003 z dnia 30.07.2003

Lp.	Nazwa uchwały dotyczącej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp)	Nr Uchwały Rady Miasta i Gminy Kórnik
114	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej z funkcją rekreacyjną, położonego w Błażewku , gm. Kórnik	XII/174/2003 z dnia 30.07.2003
115	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Radzewie , gm. Kórnik - działki nr 391/1, 391/2	XII/175/2003 z dnia 30.07.2003
116	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów aktywizacji gospodarczej na dz. ewid. 101/1 w Kórniku	XII/177/2003 z dnia 30.07.2003
117	w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej we wsi Borówiec - działki nr ewid. 335/5 - 335/22 oraz 335/25, 335/27, 335/28 i 335/29	XIII/189/2003 z dnia 27.08.2003
118	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej w Prusinowie dla działek nr 50/7 i 51, obręb Prusinowo	XIII/192/2003 z dnia 27.08.2003
119	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów usługowych w Kórniku , rejon ul. Woźniaka (dz. nr ewid.: 3 i 36 oraz 5, 6, 7, 37, 38/1, 38/2, 39/1, 39/2)	XIII/193/2003 z dnia 27.08.2003
120	W sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów mieszkaniowych w Kórniku , rejon ulicy Młyńskiej, część "B"	XV/215/2003 z dnia 24.09.2003
121	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Radzewie, działki nr ewid. 193/4 i 195/1	XVI/224/2003 z dnia 29.10.2003
122	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej w Czmońcu , działki nr ewid. 516/3, 517/1 i 517/5	XVI/226/2003 z dnia 29.10.2003
123	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów aktywizacji gospodarczej w Błażewku , działka nr ewid. 451/2	XVI/227/2003 z dnia 29.10.2003
124	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej siedliskowej w Kamionkach - działka nr 36L/8	XVII/253/2003 z dnia 26.11.2003
125	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej, położonego przy ul. Mieczewskiej w Kamionkach , gm. Kórnik, obejmujący działkę nr 420	XVII/254/2003 z dnia 26.11.2003
126	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu gminy Kórnik we wsiach Kamionki , Szczytniki i Koninko w zakresie wyznaczenia przebiegu drogi publicznej	XVIII/267/2003 z dnia 30.12.2003
127	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy usługowej - Kórnik rejon ul. Śremskiej, obręb Bnin dz. nr ewid. 314	XXVII/313/2004 z dnia 26.05.2003
128	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy produkcyjnej - Gądk rejon ul. Kwiatowej, dz. nr ewid. 16/19	XXVII/315/2004 z dnia 26.05.2003
129	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów mieszkaniowych w Kórniku , rejon ulicy Młyńskiej	XXIX/403/2004 z dnia 09.12.2004
130	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo-składowych Koninko , gm. Kórnik- działka nr 34	XXXVII/417/2005 z dnia 26.01.2005
131	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kórnik w Błażewku	XXXVII/418/2005 z dnia 26.01.2005
132	w sprawie wydzielienia w zasobie mieszkaniowym lokali do wynajmowania na czas trwania stosunku pracy	XXXIX/440/2005 z dnia 30.03.2005
133	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych między ulicami Dworcową, Staszica, Wyspiańskiego i Kołłątaja w Kórniku	XXXIX/441/2005 z dnia 30.03.2005

Lp.	Nazwa uchwały dotyczącej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp)	Nr Uchwały Rady Miasta i Gminy Kórnik
134	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów aktywizacji gospodarczej w rejonie Żernik, Koninka i Gądek	XL/453/2005 z dnia 27.04.2005
135	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej w miejscowości Kamionki - działki nr 506/2 i 507/1, gm. Kórnik	XLII/463/2005 z dnia 29.06.2005
136	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Runowie gmina Kórnik	XLV/486/2005 z dnia 28.09.2005
137	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy usługowej, składów i magazynów w miejscowości Robakowo , działka nr ewid. 85/1, gmina Kórnik	XLV/487/2005 z dnia 28.09.2005
138	w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej "Osiedle Kresowe" Kamionki , gmina Kórnik	XLVI/499/2005 z dnia 26.10.2005
139	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Zwierzynieckiej i Śremskiej oraz obwodnicy miasta Kórnik w ciągu drogi wojewódzkiej nr 434, gm. Kórnik – ETAP 1 i 2.	XXXI/376/2017 z dnia 22.02.2017
140	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu działki nr ewid. 38/2, obręb Szczytniki , gmina Kórnik	XXXIV/441/2017 z dnia 23.05.2017
141	w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego we wsi Skrzynki , gmina Kórnik	LVI/599/2006 z dnia 31.05.2006
142	w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Skrzynkach , gm. Kórnik dla działek nr 159/6 i 160/5	LVIII/613/2006 z dnia 26.07.2006
143	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Gądkach gm. Kórnik	LIX/622/2006 z dnia 30.08.2006
144	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Żernikach , działka nr ewid. 48/6, Gm. Kórnik.	IV/39/2007 z dnia 31.01.2007
145	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług sportu i rekreacji na działkach nr ewid.: 243/1, 243/2, 243/3, obręb Bnin , gm. Kórnik	VI/50/2007 z dnia 28.02.2008
146	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego we wsi Robakowo , gmina Kórnik	IX/82/2007 z dnia 30.05.2007
147	w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Błażewku	XII/118/2007 z dnia 25.07.2007
148	w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów usług oraz obiektów produkcyjnych, składów i magazynów na dz. nr ewid. 6/12, obręb Żerniki , gm. Kórnik	XIX/202/2008 z dnia 30.01.2008
149	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej „Osiedle Północne” Kamionki , gm. Kórnik	XXIII/232/2008 z dnia 30.04.2008
150	w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru działalności gospodarczej w Dachowej , gm. Kórnik	XXV/254/2008 z dnia 25.06.2008
151	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów w rejonie ulic: Poznańskiej i Woźniaka, obręb Kórnik	XXVIII/307/2008 z dnia 30.09.2008
152	w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej we wsi Radzewo - działki nr ewid. 338/1 i 339/1.	XXXI/335/2008 z dnia 26.11.2008
153	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów aktywizacji gospodarczej w Robakowie , rejon ul. Zbożowej, gm. Kórnik	XXXI/336/2008 z dnia 26.11.2008

Lp.	Nazwa uchwały dotyczącej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp)	Nr Uchwały Rady Miasta i Gminy Kórnik
154	w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, położonego w Radzewie , gm. Kórnik	XXXV/363/2009 z dnia 11.02.2009
155	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Kamionkach , gmina Kórnik dla części działki o nr ewid.: 88/4 (przed podziałem)	XXXVI/370/2009 z dnia 25.02.2009
156	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów wsi Borówiec w rejonie ulic Poznańskiej i Rekreacyjnej, Borówiec III (Osiedle Piskowe)	XXXVII/379/2009 z dnia 25.03.2009
157	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Koninku (dz. nr ewid.: 69/2, 105, 109/25, 113, 122), w części dotyczącej dz. nr ewid. 113 z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową z usługami osiedlowymi	XXXVIII/391/2009 z dnia 22.04.2009
158	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej na dz. nr ewid. 54/1 i 57, obręb Szczytniki , gm. Kórnik	XL/405/2009 z dnia 26.05.2009
159	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej na dz. o nr ewid. 115/7, 115/8, 116/2, obręb Koninko , gm. Kórnik	XL/407/2009 z dnia 26.05.2009
160	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego działki oznaczone nr ewid.: 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 103 i 104 położone w Koninku	XIVL/441/2009 z dnia 16.09.2009
161	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług w Żernikach , gm. Kórnik	L/506/2010 z dnia 24.02.2010
162	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, obejmującej działki o nr ewid. 294/1, 294/2 i 295 w miejscowości Szczytniki , gm. Kórnik	L/510/2010 z dnia 24.02.2010
163	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Szczytnikach , dla działki o nr ewid. 32/1	L/511/2010 z dnia 24.02.2010
164	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Mościenica , gm. Kórnik	LIII/530/2010 z dnia 28.04.2010
165	w sprawie : uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Kórniku- obręb geod. Bnin i Błażejewko - rejon ul. Lipowej i Śremskiej - etap I.	LIV/542/2010 z dnia 26.05.2010
166	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr ewid. 370, obręb geodezyjny Robakowo , gmina Kórnik.	LIV/544/2010 z dnia 26.05.2010
167	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dz. nr ewid.: 74/25 i 74/24, obręb geod. Borówiec , gm. Kórnik, rejon ul. Dębowej.	LVI/571/2010 z dnia 28.07.2010
168	w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru działalności gospodarczej - obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług, obręb geodezyjny Robakowo , Gm. Kórnik - rejon ul. Szkolnej i Żernickiej.	LVIII/620/2010 z dnia 27.10.2010
169	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy usługowej w miejscowości Dachowa dz. nr ewid. 37	IV/30/2011 z dnia 25.01.2011
170	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów mieszkaniowych w Kamionkach - działka 141	IV/31/2011 z dnia 25.01.2011

Lp.	Nazwa uchwały dotyczącej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp)	Nr Uchwały Rady Miasta i Gminy Kórnik
171	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, na dz. nr ewid. 114/2 i 148/8, gm. Kórnik	V/53/2011 z dnia 22.02.2011
172	w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Kórnik , rej. ul. Młyńskiej II	VI/66/2011 z dnia 29.03.2011
173	w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej z funkcją rekreacyjną, położonego w Błażewku , gm. Kórnik, zmiana MPZP terenu zabudowy mieszkaniowej z funkcją rekreacyjną, położonego w Błażewku	IX/96/2011 z dnia 31.05.2011
174	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów aktywizacji gospodarczej w rejonie Żernik, Koninka i Gądek .	XI/113/2011 z dnia 26.07.2011
175	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr ewid.: 428- 432, obręb geod. Kamionki , gm. Kórnik.	XII/133/2011 z dnia 27.09.2011
176	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Koninku – rejon ulicy Drukarskiej, Gm. Kórnik.	XIII/164/2011 z dnia 25.10.2011
177	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Kórniku - obr. geod. Bnin i Błażewko - rejon ul. Lipowej i Śremskiej – Etap IV.	XIII/165/2011 z dnia 25.10.2011
178	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu ulic Głównej i Poznańskiej obręb Borówiec , Gm. Kórnik	XV/180/2011 z dnia 29.11.2011
179	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu wsi Borówiec w rejonie ulicy Głównej Borówiec II , w części dotyczącej działki nr 204/4, obręb Kamionki.	XVI/194/2011 z dnia 29.12.2011
180	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zabudowy mieszkaniowej w Borówcu – rejon ulicy Czeresniowej i Wiśniowej, gm. Kórnik.	XVII/200/2012 z dnia 25.01.2012
181	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr ewid. 391, 392/1, 392/4, 392/5, 392/6, 392/7, obręb geodezyjny Czmoń , gm. Kórnik.	XIX/228/2012 z dnia 28.03.2012
182	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Robakowo - działki nr ewid. 206/9 i 206/10, gm. Kórnik.	XXII/251/2012 z dnia 30.05.2012
183	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Robakowie - rejon ul. Żernickiej, gm. Kórnik.	XXVI/288/2012 z dnia 26.09.2012
184	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej, usługowej w Kórniku – rejon ulic Wiatracznej, Wróblewskiego i 20 Października.	XXVII/305/2012 z dnia 30.10.2012
185	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Skrzynki, Kamionki, Czolowo , gm. Kórnik w zakresie wyznaczenia trasy magistrali wodociągowej.	XXVII/306/2012 z dnia 30.10.2012
186	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami podstawowymi w Szczytnikach – rej. ul. Szczegółnej i Jeziornej, gm. Kórnik.	XXXVII/408/2013 z dnia 31.07.2013
187	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie drogi krajowej S-11 Kołobrzeg – Poznań – Pleszew – Bytom, obręb Dzieńmierowo i Kórnik – etap Ia	XXXVII/409/2013 z dnia 31.07.2013
188	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Mościenica , gm. Kórnik.	XXXVIII/421/2013 z dnia 25.09.2013

Lp.	Nazwa uchwały dotyczącej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp)	Nr Uchwały Rady Miasta i Gminy Kórnik
189	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Borówcu , gm. Kórnik, rejon ul. Kempingowej w Borówcu i os. Wczasowego w Mościenicy .	XXIX/433/2013 z dnia 30.10.2013
190	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej, usługowej w Kórniku –rejon między ul. Staszica, Krasickiego, Stodolną a drogą S11.	XL/448/2013 z dnia 27.11.2013
191	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru działalności gospodarczej - obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług, obręb geodezyjny Robakowo , Gm. Kórnik - rejon ul. Szkolnej i Żernickiej – Etap I.	XLII/455/2013 z dnia 20.12.2013
192	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Kórniku- obr. geod. Bnin i Błażejewko - rejon ul. Lipowej i Śremskiej – Etap IIb.	XLIII/466/2014 z dnia 29.01.2014
193	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy usługowej i mieszkaniowej na terenie działki 69/4 w Koninku , gm. Kórnik.	XLIII/467/2014 z dnia 29.01.2014
194	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 164/1, 164/2, 120/2 i 100/4, obręb geodezyjny Robakowo , gmina Kórnik.	XLIX/538/2014 z dnia 28.05.2014
195	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów wsi: Konarskie , Radzewo, Czmoniec, części wsi Czołowo oraz części wsi Czmoń – część A w gminie Kórnik.	XLIX/539/2014 z dnia 28.05.2014
196	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Spółdzielczej- etap I, obręb geod. Borówiec , gm. Kórnik	L/552/2014 z dnia 25.06.2014
197	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Kórniku- obr. geod. Bnin i Błażejewko - rejon ul. Lipowej i Śremskiej – etap I.	LI/560/2014 z dnia 30.07.2014
198	w sprawie przyjęcia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w gminie Kórnik, obręb Kamionki , wyznaczonego dla przestrzeni operacyjnej do awaryjnego zrzutu podwieszeń samolotów, związanej z funkcjonowaniem lotniska wojskowego Poznań – Krzesin	KN-L4102.10.2013.5 z dnia 17.12.2014.
199	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej - działka nr ewid. 457, obręb Skrzynki , gm. Kórnik.	LII/575/2014 z dnia 24.09.2014
200	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Zwierzynieckiej i Śremskiej oraz obwodnicy miasta Kórnik w ciągu drogi wojewódzkiej nr 434, gm. Kórnik – ETAP 1 i 2	IV/28/2015 z dnia 28.01.2015
201	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu lotniska cywilnego dz. nr 31/2, 31/5, 31/7, 21L/1w Żernikach zatwierdzonego uchwałą Rady Miejskiej w Kórniku nr V/36/2003 z dnia 29 stycznia 2003r. oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Żernikach i Gądkach , gm. Kórnik	IV/29/2015 z dnia 28.01.2015
202	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Dachowa , w rejonie ul. Poznańskiej i Szerokiej, gm. Kórnik- etap II	VII/78/2015 z dnia 29.04.2015
203	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Borowiec w rejonie ul. Szkolnej, Deszczowej i Gruszkowej, gm. Kórnik	VII/79/2015 z dnia 29.04.2015
204	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Cichej w Szczytnikach, gm. Kórnik	VII/80/2015 z dnia 29.04.2015

Lp.	Nazwa uchwały dotyczącej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp)	Nr Uchwały Rady Miasta i Gminy Kórnik
205	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej Osiedle Północne Kamionki , gm Kórnik	VII/81/2015 z dnia 29.04.2015
206	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów wsi: Konarskie, Radzewo, Czmoniec , części wsi Czółowo oraz części wsi Czmoń – część C w gminie Kórnik	IX/92/2015 z dnia 27.05.2015
207	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Koninko , w części dotyczącej działek nr ewid.: 105/9 i 105/10, gmina Kórnik	IX/93/2015 z dnia 27.05.2015
208	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Mościenica w zakresie działek 120/56, 120/59, 120/60 i cz. dz. 120/41, gm. Kórnik	IX/94/2015 z dnia 27.05.2015
209	W sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – Kórnik rejon ul. M. Reja – dz. nr ewid.: 207, 208/1, 208/2, 209/1.	XIV/146/2015 z dnia 18.10.2015
210	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Szkolnej dla działek o numerach ewidencyjnych: 228/3, 227, 226, 225, 225, 224, 223/1, 562, 219/2, obręb geodezyjny Borówiec , oraz działek o numerach ewidencyjnych: 30, 21, 23-28, 29/1-29/6, obręb geodezyjny Skrzynki, gm. Kórnik	XVI/191/2015 z dnia 29.12.2015
211	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – dz. nr 11/3 i 11/5 w Dachowie , gmina Kórnik.	XVII/215/2016 z dnia 14.03.2016
212	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Poznańskiej dla działek nr ewid.: 98/1, 98/2, 107/1, 107/2, 118/23, 118/24, 118/26, 118/27 i 119/3 oraz części działki 105/2, obręb Robakowo , gmina Kórnik	XVII/216/2016 z dnia 14.03.2016
213	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Kórnik we wsi Skrzynki – działki nr ewid. 52/1, 52/2, 52/3, 52/4, 52/5, 52/6, 54/2, 54/3, 56/1.	XIX/243/2016 z dnia 23.03.2016
214	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Dachowa w rejonie ul. Poznańskiej i Szerokiej, gm. Kórnik – etap III	XX/255/2016 z dnia 27.04.2016
215	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 83/3, obręb Czółowo , gmina Kórnik – etap I	XXI/264/2016 z dnia 24.05.2016
216	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów wsi Kromolice, Pierzchno, Celestynowo , Runowo i części wsi Dziećmierowo, gmina Kórnik – etap I.	XXI/265/2016 z dnia 24.05.2016
217	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów wsi: Konarskie, Radzewo, Czmoniec , części wsi Czółowo oraz części wsi Czmoń – część B w gminie Kórnik.	XXIV/295/2016 z dnia 27.07.2016
218	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Poznańskiej i Składowej, obręb Żerniki , gmina Kórnik	XXIV/296/2016 z dnia 27.07.2016
219	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów aktywizacji gospodarczej w rejonie Żernik, Koninka i Gądek , dla działki o numerze ewidencyjnym 43/29, obręb Żerniki, gmina Kórnik.	XXVI/314/2016 z dnia 28.09.2016
220	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Na Skarpie, w Borówcu , gm. Kórnik.	XXVI/315/2016 z dnia 28.09.2016
221	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie drogi krajowej S-11 Kołobrzeg – Poznań – Pleszew – Bytom , obręb Dziećmierowo i Kórnik , etap Ib	XXVII/325/2016 z dnia 26.10.2016

Lp.	Nazwa uchwały dotyczącej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp)	Nr Uchwały Rady Miasta i Gminy Kórnik
222	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Słonecznej i Dworcowej, obręb geodezyjny Dzieńmierowo , gmina Kórnik.	XXIX/348/2016 z dnia 28.12.2016
223	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie węzła przesiadkowego Poznańskiej Kolei Metropolitalnej w miejscowości Gądk , gmina Kórnik.	XXXVI/481/2017 z dnia 26.07.2017
224	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie węzła przesiadkowego Poznańskiej Kolei Metropolitalnej w miejscowości Koninko , gmina Kórnik.	XXXVI/482/2017 z dnia 26.07.2017
225	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie węzła przesiadkowego Poznańskiej Kolei Metropolitalnej w miejscowości Szczodrzykowo , gmina Kórnik.	XXXVI/483/2017 z dnia 26.07.2017
226	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie węzła przesiadkowego Poznańskiej Kolei Metropolitalnej w miejscowości Pierzchno , gmina Kórnik.	XXXVI/484/2017 z dnia 26.07.2017
227	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Dachowa w rejonie ul. Poznańskiej i Szerokiej, gm. Kórnik - etap I.	XXXVI/485/2017 z dnia 26.07.2017
228	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie węzła Koninko oraz ulicy Ostrowskiej i drogi krajowej S11, obręb Żerniki, gmina Kórnik.	XXXVI/486/2017 z dnia 26.07.2017
229	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działek oznaczonych numerami ewid.: 181/1 i 181/2, położonych w obrębie geodezyjnym Robakowo , gmina Kórnik	XXXVIII/510/2017 z dnia 27.09.2017
230	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wsi Szczytniki - działek o numerach ewidencyjnych: 109/2, 109/3, 109/4 i 109/5, gm. Kórnik.	XXXVIII/511/2017 z dnia 27.09.2017
231	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w Kórniku - obr. geod. Bnin i Błażejewko - rejon ul. Lipowej i Śremskiej – Etap IIa i III	XL/530/2017 z dnia 25.10.2017
232	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wyznaczenia pasa technologicznego dla linii elektroenergetycznej 110 kV relacji Środa Wielkopolska – Kromolice, przez grunty miejscowości Kromolice , gmina Kórnik	XLI/556/2017 z dnia 29.11.2017
233	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w rejonie Os. Świerkowego, Os. Brzozowego, Os. Lipowego oraz w rejonie ul. Jesiennej i ul. Zimowej, obręb Skrzynki , Gmina Kórnik	XLII/565/2017 z dnia 28.12.2018
234	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Błażejewko , gm. Kórnik	XLV/600/2018 z dnia 28.03.2018
235	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla połączenia ulicy Grzybobranie z ulicą Główną w Borówcu , gmina Kórnik	XLVI/620/2018 z dnia 25.04.2018
236	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu na zachód od ul. Kamiennej, obręb Kamionki , gmina Kórnik - etap I	XLVIII/639/2018 z dnia 27.06.2018
237	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu w rejonie ulicy Zaulek i ulicy Czereśniowej w Dzieńmierowie, w obrębach geodezyjnych Kórnik i Dzieńmierowo , gmina Kórnik	XLVIII/640/2018 z dnia 27.06.2018
238	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów łącznika ekologicznego, lasów i gruntów rolnych w obrębach geodezyjnych: Koninko , Szczytniki , Kamionki i Borówiec w gminie Kórnik	XLVIII/641/2018 z dnia 27.06.2018
239	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Ostrowskiej, S11 i Składowej, obręb Żerniki , gmina Kórnik	XLVIII/642/2018 z dnia 27.06.2018

Lp.	Nazwa uchwały dotyczącej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp)	Nr Uchwały Rady Miasta i Gminy Kórnik
240	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru zlokalizowanego na północ od ulicy Poznańskiej oraz w rejonie ulicy Okrężnej, obręb Dachowa , gmina Kórnik	L/689/2018 z dnia 28.09.2018
241	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu w rejonie ulicy Porannej Rosy i ulicy Mieczewskiej, położonego w obrębie geodezyjnym Kamionki , gmina Kórnik - etap I	L/690/2018 z dnia 28.09.2018
242	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych 149/3 i 149/5, obręb Skrzynki , gmina Kórnik	L/691/2018 z dnia 28.09.2018
243	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego strefy ochronnej terenu zamkniętego w Borówcu, obejmującego obszary obrębów: Borówiec, Szczytniki, Gądk, Koninko i Robakowo w gminie Kórnik	IV/22/2018 z dnia 28.12.2018
244	W sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Poznańskiej i Woźniaka oraz jeziora Skrzynki Duże, obręb geodezyjny Skrzynki i Kórnik , gmina Kórnik	IV/24/2018 z dnia 28.12.2018
245	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów wsi: Kromolice, Pierzchno, Celestynowo, Runowo i części wsi Dziećmierowo, gmina Kórnik - etap I	IV/23/2018 z dnia 28.12.2018
246	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki o numerze ewidencyjnym 317/15, obręb geodezyjny Bnin , gmina Kórnik	VI/51/2019 z dnia 27.02.2019
247	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych 526/2 i 527, położonych w rejonie Placu Powstańców Wielkopolskich, w obrębie geodezyjnym Kórnik , gmina Kórnik	VII/62/2019 z dnia 27.03.2019
248	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, terenów położonych w obrębie geodezyjnym Skrzynki , w rejonie ul. Poznańskiej, gmina Kórnik	VIII/79/2019 z dnia 24.04.2019
249	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic Szkolnej i Wiosennej w Borówcu , Gmina Kórnik	X/105/2019 z dnia 26.06.2019
250	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w obrębie geodezyjnym Żerniki , w rejonie ul. Stachowskiej, gmina Kórnik	XII/129/2019 z dnia 28.08.2019
251	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej „Osiedle Północne” w Kamionkach dla działki o numerze ewidencyjnym 44/74, gmina Kórnik.	XII/127/2019 z dnia 28.08.2019
252	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zabudowy mieszkaniowej w Borówcu – rejon ulicy Malinowej, gmina Kórnik.	XII/128/2019 z dnia 28.08.2019
253	sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w Kórniku w rejonie ul. Poznańskiej, Placu Niepodległości, ul. Zamkowej, ul. Armii Krajowej, ul. Biernackiej, ul. Śremskiej, ul. Zwierzynieckiej i ul. Jeziornej, gmina Kórnik. Etap I	XV/173/2019 z dnia 27.11.2019
254	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Zwierzynieckiej i Śremskiej oraz obwodnicy miasta Kórnik w ciągu drogi wojewódzkiej nr 434, gmina Kórnik - etap III – część A	XVII/198/2019 z dnia 30.12.2019
255	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego strefy ochronnej terenu zamkniętego w Borówcu , obejmującego obszary obrębów Borówiec, Szczytniki, Gądk, Koninko i Robakowo w gminie Kórnik – dotyczy dz. ewid. nr 209/1, 212/3, 220/1 i 225/1 w Szczytnikach; 82/2, 82/3 ark. 2 w Borówcu; 491/1, 493/1, 506/2 ark. 9 w Borówcu.	XX/251/2020 z dnia 29.14.2020

Lp.	Nazwa uchwały dotyczącej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp)	Nr Uchwały Rady Miasta i Gminy Kórnik
256	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulicy prof. Stanisława Bodniaka w Kórniku , gmina Kórnik.	XXI/265/2020 z dnia 27.05.2020
257	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr ewid. 15/1, obręb Szczytniki , gmina Kórnik	XXIII/292/2020 z dnia 26.08.2020
258	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Robakowie w rejonie ul. Polnej, gmina Kórnik	XXIV/318/2020 z dnia 30.09..2020
259	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki o numerze ewidencyjnym 109 położonej w obrębie geodezyjnym Pierzchno , gmina Kórnik	XXIV/319/2020 z dnia 30.09..2020
260	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Kamionkach , w rejonie ulic: Mieczewska, Spacerowa i Leśny Zakątek – do granicy z lasem, gmina Kórnik	XXIV/320/2020 z dnia 30.09..2020
261	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Dachowie , w rejonie ulic Nowina i Chabrowa, gmina Kórnik	XXVIII/384/2021 z dnia 27.01..2021
262	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębów: Biernatki, Dębiec i Prusinowo - etap I	XXVII/369/2020 z dnia 30.12..2020
263	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym 621 oraz części działki oznaczonej numerem ewidencyjnym 453 w obrębie geodezyjnym Błażejewko , gmina Kórnik	XXXI/430/2021 z dnia 28.04.2021
264	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Czmoń , w rejonie ulic Pod Lasem, Leśnej, Zielonej, Topolowej, Strażackiej, Lipowej, Świerkowej i Bnińskiej.	XXXI/431/2021 z dnia 28.04.2021
265	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie geodezyjnym Żerniki na północ od autostrady A2 i na zachód od drogi powiatowej 2489P, gmina Kórnik	XXXI/432/2021 z dnia 28.04.2021
266	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Radzewo , w rejonie ulicy Mazurskiej i ulicy Świętego Mikołaja, gmina Kórnik	XXXII/443/2021 z dnia 26.05.2021
267	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części terenu zlokalizowanego w obrębie geodezyjnym Szczytniki , położonego na zachód od ul. Cichej, gmina Kórnik	XXXII/445/2021 z dnia 26.05.2021
268	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych pomiędzy drogą ekspresową S11 a osiedlem Owocowe Wzgórze, obręb Skrzynki , gmina Kórnik.	XXXII/444/2021 z dnia 26.05.2021
269	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru zabudowy mieszkaniowej w Kamionkach w rejonie ulic: Porannej Rosy, Wiklinowej, Malwowej i Mieczewskiej, gmina Kórnik	XXXIII/474/2021 z dnia 30.06.2021
270	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Błażejewko , gmina Kórnik – etap II	XXXV/482/2021 z dnia 25.08.2021
271	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego na południe od drogi powiatowej nr 2472P, naprzeciwko osiedla nadwarciańskiego w obrębie geodezyjnym Czmoniec , gmina Kórnik	XXXV/483/2021 z dnia 25.08.2021
272	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Głównej, Słonecznej i Dworcowej w obrębie geodezyjnym Dzieńmierowo , gmina Kórnik.	XXXV/484/2021 z dnia 25.08.2021

Lp.	Nazwa uchwały dotyczącej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp)	Nr Uchwały Rady Miasta i Gminy Kórnik
273	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Borówiec , w rejonie ulicy Czereśniowej i Malinowej, gmina Kórnik	XXXVI/503/2021 z dnia 29.09.2021
274	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Kozakowej, obręb Konarskie , gmina Kórnik - Etap I	XXXVI/504/2021 z dnia 29.09.2021
275	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Kamionki , w rejonie ulicy Rogalińskiej i Porannej Rosy dla działek oznaczonych numerem ewidencyjnym 387/1, 459, 457/1, 457/2 i 456/5, gmina Kórnik	XXXVIII/541/2021 z dnia 24.11.2021
276	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sprawie zmiany w rejonie węzła komunikacyjnego Koninko oraz ulicy Ostrowskiej i drogi krajowej S-11, gmina Kórnik	XXXIX/555/2021 z dnia 29.12.2021
277	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Szkolnej i Klonowej w obrębie geodezyjnym Borówiec oraz ulicy Leśnej w obrębie geodezyjnym Skrzynki, gmina Kórnik	XL/575/2022 z dnia 26.01.2022
278	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Bnin w rejonie ulic: Śremskiej, Lipowej i Błażejewskiej, gmina Kórnik	XL/576/2022 z dnia 26.01.2022
279	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów wsi Kromolice, Pierzchno, Celestynowo, Runowo i części wsi Dzieńmierowo , gmina Kórnik - etap II	XL/577/2022 z dnia 26.01.2022

<https://kornik.e-mapa.net/wykazplanow/> Stan na 20.04.2022

W większości uchwał, przyjętych przez Radę Miasta i Gminy Kórnik po 2003 roku, w przepisach ogólnych lub szczegółowych znajduje się paragraf dotyczący zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków (nieruchomych, parków, cmentarzy) oraz dóbr kultury współczesnej. Między innymi nakazują one:

- uzgadnianie z właściwym organem służby ochrony zabytków prac ziemnych związanych z zabudowaniem lub zagospodarowaniem terenu zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych, oznaczonych na rysunkach planów, w celu ustalenia obowiązującego inwestora zakresu badań archeologicznych, zgodnie z odrębnymi przepisami,
- w razie natrafienia w trakcie prac ziemnych na obiekty archeologiczne, zabezpieczenie terenu i niezwłoczne powiadomienie odpowiednich organów ochrony zabytków, a następnie przystąpienie do archeologicznych badań ratowniczych.

4.5. Uwarunkowania wynikające z uchwały Rady Miasta i Gminy Kórnik w sprawie: „określenia zasad przyznawania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków”.

Uchwała Rady Miasta i Gminy Kórnik VII/55/2019 została przyjęta w dniu 27 marca 2019 roku. Uchwała reguluje szczegółowe kryteria i zasady przyznawania oraz rozliczania dotacji celowej na prace konserwatorskie restauratorskie i budowlane przy obiekcie zabytkowym wpisanym do rejestru zabytków lub ujętym w gminnej ewidencji zabytków, które mogą sięgać w uzasadnionych przypadkach do 50% poniesionych nakładów koniecznych na wykonanie prac.

4.6. Uwarunkowania wynikające z Ustawy o podatkach i opłatach lokalnych z 12 stycznia 1991 roku (Dz. U. 1991 Nr 9 poz. 31 z późniejszymi zmianami, Dz. U. z 2019 r. poz. 1170; z 2021r. poz. 401, 1558, z 2022 r. poz. 1452 i 1512).

W gminie Kórnik właściciele obiektów wpisanych do rejestru zabytków są zwolnieni ustawowo z płacenia podatku od nieruchomości w oparciu o artykuł 7.1 (zwolnienia od podatku), pkt.6:

grunty i budynki wpisane indywidualnie do rejestru zabytków, pod warunkiem ich utrzymania i konserwacji, zgodnie z przepisami o ochronie zabytków, z wyjątkiem części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej;

4.7. Uwarunkowania wynikające z Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Kórnik na lata 2018-2023

Program został przyjęty Uchwałą Rady Miasta i Gminy Kórnik LI/700/2018 z dnia 17 października 2018 roku. Zawiera on szczegółową diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej występujących na obszarze Miasta i Gminy Kórnik. Łącznie stwierdzono występowanie sytuacji kryzysowych na obszarze 18 analizowanych jednostek na terenie gminy Kórnik (Biernatki, Błażejewo, Czmoniec, Czmoń, Czołowo, Dziećmierowo, Gądkki, Kromolice, Mościenica, Pierzchno, Runowo, Żerniki, A, B, C, D, E oraz G- strefa miejska Kórnik). Efektem pogłębionej analizy było wyłonienie podobszarów rewitalizacji, obejmujących tylko część wcześniej wskazanych jako zdegradowane. Są to w strefie miejskiej jednostki D, A, E, B oraz Dziećmierowo i Żerniki. Wykaz ulic tworzących miejską strefę rewitalizacji zaprezentowano w tabeli nr 4 i jej graficzną wizualizację na rycinie 44, a na rycinach 45 i 46 zaprezentowano granice podobszarów rewitalizacji w Dziećmierowie i Żernikach (patrz rozdział 6 Programu Rewitalizacji). W dalszej części zaprezentowano pogłębioną analizę podobszarów rewitalizacji, obejmującą również ich rys historyczny i charakterystykę.

W rozdziale 7 zaprezentowano wizję obszaru, cele i kierunki działań rewitalizacyjnych. Jednymi z kilku celów operacyjnych wskazanych w programie były:

- *bezpieczne i funkcjonalne przestrzenie odpowiadające potrzebom mieszkańców* (cel 2.1),
- *atrakcyjne tereny rekreacyjne czynnikiem integrującym społeczność lokalną* (cel 2.2).

a wśród wskazanych kierunków działań rewitalizacyjnych były:

- *tworzenie funkcjonalnych i estetycznych przestrzeni publicznych* (dot. celu 2.1),
- *poprawa stanu technicznego budynków wymagających remontu* (dot. celu 2.1),
- *rozbudowa sieci kanalizacyjnej* (dot. celu 2.1),
- *tworzenie miejsc sprzyjających spędzaniu czasu wolnego na świeżym powietrzu* (dot. celu 2.2),
- *modernizacja istniejącej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej* (dot. celu 2.2).

W rozdziale 8 zaprezentowano katalog przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Wśród podstawowych wymieniono:

- adaptację budynku przy Placu Powstańców Wielkopolskich 13/14 na cele społeczne
- budowę promenady spacerowej wzdłuż Jeziora Kórnickiego – etap III,

a wśród działań uzupełniających wymieniono, m.in.:

- adaptacja budynku przy Placu Niepodległości 4 do pełnienia nowych funkcji.

Jednocześnie podano pełną charakterystykę obejmującą opis, szacunkowe koszty i źródła finansowania.

4.8. Raport doradczy dotyczący możliwości uporządkowania chaosu reklamowego miasta i gminy Kórnik w kontekście możliwości przygotowania uchwały krajobrazowej.

Wejście ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 roku *o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu* (patrz rozdział 1.4.5) dało samorządom długo oczekiwane narzędzie do walki z nieopanowanym chaosem reklamowym. W 2017 roku Miasto i Gmina Kórnik zleciła przygotowanie *Raportu doradczego dotyczący możliwości uporządkowania chaosu reklamowego miasta i gminy Kórnik w kontekście możliwości przygotowania uchwały krajobrazowej*. Raport (autorstwa B. Poniatowskiego) powstał na przełomie 2017/2018 roku. Zasadniczym celem tego raportu była:

Prezentacja wniosków z analiz, umożliwiających podjęcie optymalnej decyzji, w zakresie zasadności podjęcia uchwały inicjującej oraz późniejszego przygotowania uchwały krajobrazowej (czyli uchwały w sprawie zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane, o której mowa w art. 37a ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073, 1566) w mieście i gminie Kórnik.

W pierwszej części raportu przeprowadzono analiza krajobrazową, obejmującą zbiór niezbędnych danych, potrzebnych dla podjęcia decyzji o przystąpieniu do opracowywania uchwały krajobrazowej i opłatowej, a wśród nich takie zjawiska jak:

- inwentaryzacja krajobrazowa kluczowych zjawisk reklamowych;
- typologia nośników reklam występujących na terenie gminy;
- szacunek ilościowy i jakościowy istniejących tablic reklamowych i urządzeń reklamowych;
- mapa koncentracji zjawisk reklamowych;
- analiza miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- porównanie narzędzi – park kulturowy a uchwała reklamowa;
- korzyści i zagrożenia.

W kolejnej części znalazły się rekomendacje i opis dla procesu przygotowywania i realizacji uchwały w przypadku podjęcia takiej decyzji. Wśród nich znalazły się:

- procedura ustawowa;
- rekomendowane procedury dodatkowe [takie jak: analiza krajobrazu, partycypacja społeczna- wstępna geoankieta (etap I), konsultacje społeczne założeń uchwały krajobrazowej (etap II)];
- wdrażanie, wpływy i koszty;
- bilans finansowy realizacji uchwały;
- wytyczne do przetargu/zamówienia opracowania uchwały krajobrazowej.

We wnioskach końcowych znalazła się rekomendacja finalna oraz założenia potencjalnej uchwały krajobrazowej dla Miasta i Gminy Kórnik.

W rekomendacji finalnej stwierdzono m.in.:

- przesłanki obiektywne, wynikające z badań przeprowadzonych na potrzeby niniejszego raportu, wskazują na potrzebę wprowadzenia w Kórniku uchwały krajobrazowej;
- zakres proponowanych regulacji szczegółowych... pozwala uzyskać maksymalny efekt poprawy ładu przestrzennego przy minimalnej liczbie regulacji;
- przed podjęciem ostatecznej decyzji zaleca się przeprowadzenie konsultacji społecznych, pozwalającej określić oczekiwania mieszkańców w zakresie wprowadzania ewentualnych regulacji.

Natomiast w założeniach do potencjalnej uchwały krajobrazowej za główny cel uznano:

Ochronić krajobraz kulturowy i naturalny miasta i gminy Kórnik przed chaosem reklamowym, poprzez odpowiednie ukształtowanie porządku prawnego, regulującego zasady dotyczące sytuowania reklam.

Pandemia Covid-19 w ostatnich latach zahamowała prace związane potencjalnym przygotowaniem „uchwały krajobrazowej” dla Miasta i Gminy Kórnik. Obecnie planowane jest przeprowadzenie konsultacji społecznych, dotyczących przygotowania projektu i wprowadzenia takiego aktu w życie z uwzględnieniem, korzyści oraz potencjalnych zagrożeń i kosztów.

5. Cele gminnego programu opieki nad zabytkami

5.1. Wynikające z art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami:

- a) uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
- b) zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- c) wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- d) podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
- e) określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystywaniem tych zabytków;
- f) podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

5.2. Wynikające ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Kórnik

(Patrz rozdział 4.2)

5.3. Wynikające ze Strategii rozwoju Miasta i Gminy Kórnik na lata 2017-2025

(Patrz rozdział 4.3)

5.4. Wynikające z Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Kórnik na lata 2018-2023.

(Patrz rozdział 4.6)

6. Kierunki działań dla realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami

Wyznaczenie podstawowych kierunków działań w realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami na lata 2022-2025 poprzedzone zostało analizą stopnia realizacji poprzedniego programu, obowiązującego w latach 2017-2020.

W celu ochrony dziedzictwa kulturowego ustalono następujące zasady:

Dla obiektów i zespołów wpisanych do rejestru zabytków ustala się:

- wszelkie prace budowlane, konserwatorskie, renowacyjne i rewitalizacyjne przy obiektach na terenach wpisanych do rejestru zabytków wymagają postępowania zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zakaz lokalizacji, wszelkich inwestycji mogących przyczynić się do pogorszenia wyglądu obiektów i zespołów budowlanych, a także osi widokowych na te obiekty i zespoły, które również mogą silnie ingerować w krajobraz kulturowy, oraz których funkcja nie jest dostosowana do charakteru otoczenia zabytkowego z szczególnym uwzględnieniem inwestycji typu: wiatraki, stacje bazowe cyfrowej telefonii komórkowej, reklamy wielkoformatowe;
- wszelkie prace sanacyjno - porządkowe i wycinki drzew na terenach zabytkowych parków, a także wydzielenia działek i lokalizacja nowych obiektów wymagają postępowania zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dla obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków ustala się:

- nakaz zachowania bryły budynku i kształtu dachu;
- w przypadku budynków z elewacjami ceglanymi lub z dekoracją architektoniczną zakaz zastosowania zewnętrznego ocieplenia ścian;
- odnośnie wyglądu elewacji zewnętrznych (szczególnie elewacji frontowej) nakaz zachowania lub odtworzenia na podstawie zachowanych elementów bądź ikonografii detalu architektonicznego, także układu elewacji oraz kształtu okien;
- zakaz zastosowania blachy dachówkopodobnej lub gontu papowego jako pokrycia dachu;
- odnośnie kolorystyki elewacji nakaz nawiązywania do historycznych tendencji kolorystycznych występujących na danym terenie;
- zakaz instalowania reklam wielkoformatowych w sposób zakłócający wygląd budynku oraz osie widokowe na obiekty zabytkowe;

- wszelkie prace budowlane, konserwatorsko-restauratorskie mające wpływ na zmianę wyglądu zewnętrznego obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków należy uzgodnić z właściwym miejscowo konserwatorem zabytków;
- dla wszystkich budynków zlokalizowanych na terenie strefy historycznego układu urbanistycznego Miasta Kórnik-Bnina wpisanego do rejestru zabytków pod numerem 2199/A decyzją z dnia 18 września 1990 r (wspólna decyzja dla Kórnik i Bnina);
- wszelkie prace rozbiórkowe, budowlane, konserwatorsko-restauratorskie mające wpływ na zmianę wyglądu zewnętrznego wymagają uzyskania pozwolenia konserwatorskiego, wydanego przez właściwego miejscowo konserwatora zabytków.

Odnosnie inwestycji związanych z nową zabudową pośród obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz ujętych w gminnej ewidencji zabytków zaleca się:

- konieczność dostosowania nowej zabudowy do kompozycji przestrzennej, w zakresie usytuowania, skali i bryły, kompozycji stylistycznej fasad, geometrii dachów, wysokości gzymsów i kalenic oraz nawiązanie formami współczesnymi do lokalnej tradycji architektonicznej;
- utrzymanie istniejących podziałów nieruchomości;
- zachowanie historycznego układu przestrzennego w zakresie rozplanowania dróg, ulic, placów, linii zabudowy, kompozycji wnętrz urbanistycznych i kompozycji zieleni;
- zachowanie proporcji wysokościowych, dotyczących szczególnie lokalizacji dominant wysokościowych mających wpływ na wygląd całego zespołu budowlanego oraz jego fragmentów, ze szczególnym uwzględnieniem osi widokowych na obiekty podlegające ścisłej ochronie konserwatorskiej, wyróżniające się charakterystycznymi cechami godnymi ich wyeksponowania.

Na terenie stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków zakazuje się prowadzenia wszelkich robót budowlanych, przemysłowych oraz niwelacji terenu a prace porządkowe prowadzone w ich obrębie wymagają postępowania zgodnie z przepisami odrębnymi. Ponadto zaleca się objęcie kontrolą stanowisk archeologicznych przez jednostki terenowe policji pod kątem ich niszczenia przez nielegalnych „poszukiwaczy” z wykrywaczami metali oraz niszczenia stanowisk podczasjazd „offroad”.

Dla ochrony stanowisk archeologicznych nie wpisanych do rejestru zabytków oraz nawarstwień kulturowych zabytkowych układów urbanistycznych i ruralistycznych oraz w obrębie zabytków architektury, cmentarzy i zabytkowej zieleni nakazuje się postępowanie zgodnie z przepisami odrębnymi przed wydaniem pozwolenia na budowę.

6.1. Podstawowe kierunki działań

6.1.1. Gminna ewidencja zabytków:

a/ Gminna ewidencja zabytków (GEZ) powstała w 2017 roku i została zweryfikowana oraz uzupełniona w 2021 roku o obiekty znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków. Ma ona postać zbioru kart adresowych obiektów zabytkowych wskazanych wcześniej przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Niezwłocznie po zatwierdzeniu przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków aktualnej listy obiektów wymienionej w niniejszym Programie, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, dotyczącym prawidłowej ratyfikacji gminnej ewidencji zabytków (§18 z dnia 26 maja 2011 r.), gminna ewidencja zabytków zostanie przyjęta zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Kórnik.

b/ Systematyczna weryfikacja i aktualizowanie listy obiektów do wykreślenia lub ujęcia w gminnej ewidencji zabytków w porozumieniu Burmistrza z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Systematyczne uzupełnianie kart adresowych o uzyskane dane i dokumentację fotograficzną.

c/ Sporządzenie kopii kart adresowych obiektów i przekazanie sołtysom w każdym sołectwie jednego egzemplarza kart adresowych z terenów im podległych, w celu systematycznego monitorowania obiektów zabytkowych.

6.1.2. Gminna ewidencja zabytków archeologicznych:

a/ Gminna ewidencja zabytków archeologicznych (GEZA) została przygotowana w formie zbioru kart stanowisk archeologicznych i zespołów stanowisk zlokalizowanych terenie Gminy Kórnik oraz mapy zbiorczej w 2011 roku. W 2022 planuje się aktualizację i uzupełnienie kart GEZA. Niezwłocznie po zatwierdzeniu

przez Wojewódzkiego Konserwatora aktualnej listy stanowisk archeologicznych, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, dotyczącym prawidłowej ratyfikacji gminnej ewidencji zabytków GEZA zostanie przyjęta zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Kórnik.

b/ Systematyczne uzupełnianie gminnej ewidencji zabytków archeologicznych przygotowanej w formie zbioru kart i elektronicznej.

c/ Integracja gminnej ewidencji zabytków archeologicznych z Systemem Informacji Przestrzennej.

6.1.3 Inwentaryzacja obiektów tzw. „małej architektury”

a/ Przeprowadzenie szczegółowej inwentaryzacji obiektów tzw. „małej architektury” (kapliczki, krzyże, pompy, studnie itp.).

b/ Ustalenie ich szczegółowej lokalizacji (określenie działek gruntowych).

c/ Opracowanie kart ewidencyjnych wraz z dokumentacją fotograficzną.

d/ Przygotowanie wniosków o wpisanie najciekawszych obiektów do ewidencji lub/i rejestru zabytków..

6.1.4. Rewitalizacja obiektów zabytkowych

W odniesieniu do zabytkowych budynków, których gmina jest właścicielem planowana są:

- Rewitalizacja budynku przy Placu Niepodległości 4 – przebudowa, rozbudowa, remont i zmiana sposobu użytkowania z budynku mieszkalnego na budynek usługowy w zakresie usług publicznych. Obecnie trwa uzgodnienie dokumentacji projektowej (lata realizacji 2022- 2025; planowane nakłady 8 150 000 zł).

- Rewitalizacja budynku Rynek 7 w Kórniku (Bninie) zakończenie prac remontowych, rozpoczętych w 2020 roku planowane jest na 2022 rok (nakład na 2020 rok 200 000 zł)

- Rewitalizacja budynku dawnej Szkoły w Borówcu, ul. Szkolna 2- remont elewacji (zakończono we wrześniu 2022 r.).

- Przebudowa i rozbudowa budynku starej Gazowni w Kórniku na ul. Poznańskiej 83 (na potrzeby filii Wydziału Komunikacji i Transportu). Inwestycja obejmować będzie przebudowę części budynku na parterze oraz rozbudowę o ok. 22 m² w celu

dostosowania pomieszczeń do funkcjonowania filii Wydziału Komunikacji i Transportu Starostwa Powiatowego w Poznaniu (zakończono we wrześniu 2022 roku).

- Remont windy w Ratuszu, Pl. Niepodległości 1, Kórnik (budynek wpisany do rejestru zabytków). Inwestycja obejmować będzie wymianę istniejącej windy oraz nieznaczne poszerzenie otworów w stropach (realizacja planowana na 2023 rok).

- Rewitalizacja budynku dworca z przeznaczeniem na cele publiczne w ramach projektu: *Budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego przy stacji kolejowej Gądku wraz z zakupem środków transportu publicznego*. Planowane nakłady w latach 2022-2023 to 4 360 000 zł.

- Rewitalizacja terenu tzw. Ucha Igielnego. Gmina planuje w pierwszej kolejności przeprowadzenie inwentaryzację zgromadzonych tam macew, a w dalszej kolejności ich odpowiednie wyeksponowanie oraz przygotowanie tablicy/ modelu synagogi i podświetlenie obiektu. Prace zostaną podjęte po otrzymaniu wytycznych od WWKZ.

Ponadto gmina planuje rewitalizację domu przy ul. Poznańskiej 65 w Kórniku oraz rewitalizację i adaptację na cele publiczne nieczynnego budynku dworca kolejowego- stacja „Kórnik” w Szczodrzykowie, uzależnione od porozumienia z PKP i pozyskania środków zewnętrznych.

Gmina nie planuje w trakcie obowiązywania Programu szczególnych prac rewitalizacyjnych i generalnych remontów przy innych budynkach znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, a będących jej własnością lub współwłasnością. Natomiast Gmina przewiduje systematyczne (coroczne) przeglądy i niezbędne prace budowlane przy tych obiektach, prowadzone ze środków własnych.

c/ Wspieranie działań zmierzających do rewitalizacji i renowacji obiektów zabytkowych nie będących własnością gminy. Gmina udziela dotacji na zasadach określonych zgodnie z uchwałą nr VII/55/2019 Rady Miasta i Gminy Kórnik z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Kórnik.

6.1.5. Ścieżki i szlaki edukacyjno-turystyczne

a/ Gmina planuje wyznaczenie szlaku kulturowego w Kórniku. W ramach projektu planowane jest przygotowanie tablic informacyjnych i umieszczenie ich m.in. na

zabytkach. W ramach tego projektu możliwe będzie korzystanie z informacji dotyczących poszczególnych obiektów przy użyciu kodów QR.

b/ Nawiązanie współpracy z właścicielami budynków znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków w celu ustalenia możliwości i zasad ich udostępnienia.

c/ Podjęcie współpracy z instytucjami wprowadzającymi dodatkowe oznakowania obiektów zabytkowych na drogach wojewódzkich, powiatowych i gminnych w celu ułatwienia dojazdu do tych obiektów.

6.1.6. Opieka nad nieczynnymi cmentarzami i miejscami pamięci narodowej

Na nieczynnych cmentarzach katolickich i ewangelickich (w gminie Kórnik wszystkie poza cmentarzem w Błażewku są własnością gminną) oraz miejsc pamięci narodowej, zlokalizowanych na gruntach gminnych, przewiduje się podjęcie działań zmierzających do oczyszczenia z odpadów i samosiewów oraz ogrodzenia (w miarę możliwości) ich terenu i oznakowania przez umieszczenie lub odnowienie już istniejących tablic informacyjnych. Zadanie to planuje się we współpracy z placówkami oświatowymi Gminy oraz zarządcami obszarów leśnych znajdujących się w gminie.

6.1.7. Edukacja i promocja zabytków Miasta i Gminy Kórnik

a/ Kontynuacja działań związanych z systematycznym zbieraniem materiałów archiwalnych (zdjęcia, mapy, pocztówki i inne teksty o znaczeniu historycznym) dotyczących zabytków miasta i gminy Kórnik. Zadanie to powierzono Wydziałowi Promocji Gminy, Kultury i Sportu, Urzędu Miasta i Gminy Kórnik. Gmina współpracuje z osobą zarządzającą platformami: Travel (<https://kornik.travel/pl>) oraz Kórnik – Spacer w czasie (<https://www.kornik.info/>), na których publikowane są zdjęcia, pocztówki i inne dokumenty dotyczące dziejów Kórnik i okolic.

b/ Udostępnienie gminnej ewidencji zabytków i Programu opieki nad zabytkami Miasta i Gminy Kórnik na lata 2022 – 2025 na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy w Kórniku.

c/ Gmina przygotowała folder turystyczny, w którym zawarte są informacje o najważniejszych zabytkach z okolic Kórnik. Planowane jest udostępnienie go na odpowiedniej stronie internetowej związanej z tą problematyką.

d/ Kontynuacja programu zajęć szkolnych dotyczących problematyki ochrony dóbr kultury, historii regionu i opieki nad zabytkami.

Szkoła Podstawowa nr 2 w Kórniku prowadzi „Program regionalny”, w którym klasy IV i V zapoznają się z historią Bnina i Kórnika. Dla poszczególnych klas organizowane są: wycieczki po Bninie i Kórniku z udziałem lokalnych działaczy i pasjonatów jako przewodników; organizowane są konkursy wiedzy o Bninie i Kórniku; obchody dnia patrona szkoły Teofili z Działyńskich Szoldrskiej-Potulickiej; całoroczna opieka nad grobem Powstańców Wielkopolskich na cmentarzu w Bninie; działania (w ramach rekolekcji wielkopostnych) zmierzające do poznania lokalnej historii oraz odwiedziny grobów zasłużonych mieszkańców na cmentarzu w Bninie, przypominając działalność tych ludzi dla społeczności lokalnej. Szkoła była pomysłodawcą konkursu „Patroni naszych ulic”, dzięki któremu powstało wiele opisów poświęconych patronom i samym ulicom gminy w Kórniku i okolicach.

W Szkole Podstawowej w Szczodrzykowie prowadzone będą w ramach programu „Cyfrowa Szkoła Wielkopolska” zajęcia o tematyce związanej z osobą Władysława hr. Zamoyskiego.

Planowane jest wdrożenie podobnej tematyki w innych placówkach oświatowych na terenie Gminy.

e/ Upowszechnianie wiedzy na temat lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego w formie zajęć i warsztatów budujących tożsamość lokalną mieszkańców.

6.1.8. Kontakty z właścicielami obiektów zabytkowych

a/ Wspieranie poczynań właścicieli obiektów zabytkowych przy działaniach związanych z właściwym utrzymaniem i użytkowaniem obiektów w tym w oparciu o uchwałę Rady Miasta i Gminy o możliwości udzielenia dotacji celowej na prace przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.

b/ Ustalenie z właścicielami niektórych obiektów zabytkowych możliwości i zasad ich udostępniania dla celów publicznych.

c/ Informowanie właścicieli obiektów zabytkowych o możliwościach pozyskania środków na odnowę zabytków.

d/ Merytoryczna pomoc właścicielom zabytków w tworzeniu wniosków aplikacyjnych o środki na odnowę zabytków.

6.1.9. Nadzór (ciągły w latach 2022- 2025) nad potencjalnymi inwestycjami ziemnymi realizowanymi przez Gminę, stanowiącymi zagrożenie dla zabytków archeologicznych.

W przypadku takich inwestycji Gmina będzie ponosić koszty badań archeologicznych (ze środków własnych) wynikające z obowiązków inwestorskich.

W trakcie obowiązywania Programu na lata 2022-2025, Gmina planuje zgodnie z Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Kórnik na lata 2017-2025 oraz Wieloletnią Prognozą Finansową Miasta i Gminy Kórnik na lata 2021-2032 (Uchwała Rady Miasta i Gminy Kórnik nr XXVI/490/2021 z dnia 29 września 2021) wdrożenie m.in. następujących celów:

- budowa kanalizacji w miejscowościach Robakowo, Gądk, Dachowa, Żerniki - nakład 10 000 000 zł, w latach 2024-2025
- budowa kanalizacji sanitarnej w Błażewku- nakład 9 000 000 zł w latach 2022-2024
- budowa kanalizacji sanitarnej w Prusinowie- nakład 6 200 000 zł w latach 2023-2025
- budowa kanalizacji w Czmoniu - nakład 6 500 000 zł w latach 2022-2024
- budowa sieci wodociągowej w Błażewku- nakład 4 000 000 zł w latach 2022-2024
- budowa sieci wodociągowej Szczodrzykowo-Pierzchno- nakład 900 000 zł w 2022 roku
- budowa ul. Stachowskiej w Robakowie- nakład 3 000 000 zł w latach 2024-2025
- budowa ul. Wiatrakowej w Dachowie - nakład 40 000 zł w 2022 roku
- budowa ul. Czołowskiej w Kórniku- nakład 60 000,00 zł w 2022 roku
- budowa ścieżki pieszo-rowerowej przy ul. Magazynowej w Gądkach- nakład 120 000 zł w latach 2022-2024
- budowa ścieżki pieszo-rowerowej Radzewo – Kórnik- nakład 200 000 zł w latach 2022-2023.
- budowa ścieżki pieszo-rowerowej w ciągu drogi powiatowej Runowo – Pierzchno- nakład 2 000 000 zł w latach 2022-2023
- budowa ścieżki pieszo-rowerowej Pierzchno- Kórnik - nakład 2 000 000 zł w latach 2022-2023.

6.1.10. Coroczna aktualizacja zapisów Gminnego Planu Ochrony Zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych.

Prace nad Planem podjęto w 2021 roku. Po uzgodnieniu Planu z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz Szefem Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego, zostanie on wprowadzony zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Kórnik. Przewidziana jest coroczna aktualizacja Planu.

6.2. Terminarz realizacji zadań i potencjalne źródła finansowania

Rok	Zadanie	Planowane finansowanie
2022	1/ Wykonanie kopii kart obiektów znajdujących się w Gminnej Ewidencji Zabytków nieruchomości i przekazanie ich sołtysom w celu ich systematycznego monitorowania.	Budżet gminy
	2/ Zakończenie weryfikacji gminnej ewidencji zabytków (GEZ) i przyjęcie jej zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Kórnik.	Budżet gminy
	3/ Weryfikacja gminnej ewidencji zabytków archeologicznych (GEZA). Aktualizacja kart wykonanych w 2011 roku oraz przygotowanie nowych kart stanowisk. Przyjęcie GEZA zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Kórnik.	Budżet gminy
	4/ Rewitalizacja domu przy pl. Niepodległości 4 w Kórniku. Zakończenie prac remontowych przy domu Rynek 7 w Kórniku-Bninie. Rewitalizacja budynku dworca w zespole stacji kolejowej Gądky. Rewitalizacja budynku dawnej szkoły w Borówcu przy ul. Szkolnej (zrealizowano). Przebudowa i rozbudowa budynku starej Gazowni w Kórniku na ul. Poznańskiej 83 (zrealizowano). Doraźne prace remontowo-zabezpieczające budynków znajdujących się w	Budżet gminy + środki zewnętrzne do pozyskania

	zasobach Gminy Kórnik, ujętych w gminnej ewidencji zabytków. 5/ Systematyczne zbieranie materiałów źródłowych o historii Kórnika oraz poszczególnych obiektów zabytkowych w celu ich szerszej prezentacji na stronach internetowych, w lokalnej prasie oraz wykorzystania na tablicach informacyjnych umieszczanych przy tych obiektach na planowanej trasie ścieżki turystyczno-edukacyjnej. Zadanie to realizuje Wydział Promocji Gminy, Kultury i Sportu, UMiG Kórnik. 6/ Kontynuacja programu lekcji podejmujących tematykę historii regionu, ochrony i opieki nad zabytkami. 7/ Systematyczne wspieranie poczynąń właścicieli obiektów zabytkowych przy działaniach związanych z właściwym utrzymaniem i użytkowaniem obiektów – corocznie przyznanie dotacji celowej zgodnie z uchwałą Rady Miasta i Gminy Kórnik. 8/ Opracowanie koncepcji wyznaczenie szlaku kulturowego w Kórniku informującego o jego przeszłości i zabytkach. 9/ Cykliczne porządkowanie nieczynnych cmentarzy i miejsc pamięci narodowej, znajdujących się na gruntach gminnych. W pierwszej kolejności prowadzone będą prace porządkowe na wpisanym do rejestru zabytków cmentarzu ewangelicko-unijnym w Borówcu. 10/ Ciągły nadzór nad inwestycjami ziemnymi	Budżet gminy Budżet gminy + środki zewnętrzne Budżet gminy Budżet gminy Budżet gminy Budżet gminy
--	---	---

	realizowanymi przez Gminę, stanowiącymi zagrożenie dla zabytków archeologicznych.	
2023	1/ Inwentaryzacja obiektów, tzw. „małej architektury” na terenie Miasta i Gminy Kórnik. Wykonanie dokumentacji opisowej, rysunkowej i fotograficznej. 2/Rewitalizacja domu przy pl. Niepodległości 4 w Kórniku. Rewitalizacja budynku dworca w zespole stacji kolejowej Gądk. Doraźne prace remontowo-zabezpieczające budynków znajdujących się w zasobach Gminy Kórnik, ujętych w gminnej ewidencji zabytków. 3/ Systematyczne zbieranie materiałów źródłowych o historii Kórnika oraz poszczególnych obiektów zabytkowych w celu ich szerszej prezentacji na stronach internetowych, w lokalnej prasie oraz wykorzystania na tablicach informacyjnych umieszczanych przy tych obiektach na planowanej trasie ścieżki turystyczno-edukacyjnej. Zadanie to realizuje Wydział Promocji Gminy, Kultury i Sportu, UMiG Kórnik 4/ Kontynuacja programu lekcji podejmujących tematykę historii regionu, ochrony i opieki nad zabytkami. 5/ Systematyczne wspieranie poczynań właścicieli obiektów zabytkowych przy działaniach związanych z właściwym utrzymaniem i użytkowaniem obiektów – corocznie przyznanie	Budżet gminy + środki zewnętrzne Budżet gminy Budżet gminy + środki zewnętrzne Budżet gminy Budżet gminy

	dotacji celowej zgodnie z uchwałą Rady Miasta i Gminy Kórnik. 6/ Cykliczne porządkowanie nieczynnych cmentarzy i miejsc pamięci narodowej, znajdujących się na gruntach gminnych 7/ Ciągły nadzór nad inwestycjami ziemnymi realizowanymi przez Gminę, stanowiącymi zagrożenie dla zabytków archeologicznych. 8/ Aktualizacja Gminnego Planu Ochrony Zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych. 9/ Podjęcie działań rewitalizacyjnych na terenie tzw. „Ucha Igielnego” w Kórniku, mających na celu upamiętnienie miejsca i właściwą ekspozycję zgromadzonych tam macew z miejscowego cmentarza	Budżet gminy+ środki zewnętrzne Budżet gminy + środki zewnętrzne Budżet gminy Budżet gminy
2024	1 /Rewitalizacja domu przy pl. Niepodległości 4 w Kórniku. Doraźne prace remontowo-zabezpieczające budynków znajdujących się w zasobach Gminy Kórnik, ujętych w gminnej ewidencji zabytków. 2/ Systematyczne zbieranie materiałów źródłowych o historii Kórnika oraz poszczególnych obiektów zabytkowych w celu ich szerszej prezentacji na stronach internetowych, w lokalnej prasie oraz wykorzystania na tablicach informacyjnych umieszczanych przy tych obiektach na planowanej trasie ścieżki turystyczno-edukacyjnej. Zadanie to realizuje Wydział Promocji Gminy, Kultury i Sportu, UMiG Kórnik	Budżet gminy Budżet gminy + środki zewnętrzne

	3/ Kontynuacja programu lekcji podejmujących tematykę historii regionu, ochrony i opieki nad zabytkami.	Budżet gminy
	4/ Wdrożenie szlaku kulturowego w Kórniku informującego o jego przeszłości i zabytkach. Przygotowanie tablic informacyjnych i oznaczeń	Budżet gminy
	5/ Systematyczne wspieranie poczynąń właścicieli obiektów zabytkowych przy działaniach związanych z właściwym utrzymaniem i użytkowaniem obiektów – corocznie przyznanie dotacji celowej zgodnie z uchwałą Rady Miasta i Gminy Kórnik.	Budżet gminy
	6/ Cykliczne porządkowanie nieczynnych cmentarzy i miejsc pamięci narodowej, znajdujących się na gruntach gminnych	Budżet gminy + środki zewnętrzne
	7/ Ciągły nadzór nad inwestycjami ziemnymi realizowanymi przez Gminę, stanowiącymi zagrożenie dla zabytków archeologicznych.	Budżet gminy
	8/ Aktualizacja Gminnego Planu Ochrony Zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych.	Budżet gminy
2025	1/ Weryfikacja terenowa obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków.	Budżet gminy
	2/ Rewitalizacja domu przy pl. Niepodległości 4 w Kórniku. Doraźne prace remontowo-zabezpieczające budynków znajdujących się w zasobach Gminy Kórnik, ujętych w gminnej ewidencji zabytków	Budżet gminy + środki zewnętrzne

3/ Systematyczne zbieranie materiałów źródłowych o historii Kórnik oraz poszczególnych obiektów zabytkowych w celu ich szerszej prezentacji na stronach internetowych, w lokalnej prasie oraz wykorzystania na tablicach informacyjnych umieszczanych przy tych obiektach na planowanej trasie ścieżki turystyczno-edukacyjnej. Zadanie to realizuje Wydział Promocji Gminy, Kultury i Sportu, UMiG Kórnik	Budżet gminy
4/ Kontynuacja programu lekcji podejmujących tematykę historii regionu, ochrony i opieki nad zabytkami.	Budżet gminy
5/ Systematyczne wspieranie poczynąń właścicieli obiektów zabytkowych przy działaniach związanych z właściwym utrzymaniem i użytkowaniem obiektów – corocznie przyznanie dotacji celowej zgodnie z uchwałą Rady Miasta i Gminy Kórnik.	Budżet gminy
6/ Cykliczne porządkowanie nieczynnych cmentarzy i miejsc pamięci narodowej, znajdujących się na gruntach gminnych	Budżet gminy
7/ Ciągły nadzór nad inwestycjami ziemnymi realizowanymi przez Gminę, stanowiącymi zagrożenie dla zabytków archeologicznych.	Budżet gminy
8/ Aktualizacja Gminnego Planu Ochrony Zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych.	Budżet gminy
9/ Przygotowanie Programu opieki nad zabytkami dla gminy Miasta i Gminy Kórnik na lata 2026-2029.	Budżet gminy

7. Instrumentarium realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami

7.1. Nawiązanie współpracy z zarządcami obszarów leśnych znajdujących się na obszarze gminy Kórnik, właścicielami obiektów zabytkowych oraz z instytucjami wprowadzającymi oznakowania obiektów na drogach w celu realizacji założeń gminnego programu opieki nad zabytkami.

7.3. Utworzenie zarządzeniem Burmistrza, w ramach prac organizacyjnych Urzędu Miasta i Gminy Kórnik oraz podległych jednostek samorządowych, Zespołu Koordynującego pracami realizującymi poszczególne zadania wynikające z ustaleń Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2022-2025.

8. Monitoring działania gminnego programu opieki nad zabytkami

Proces osiągania celów Programu opieki nad zabytkami będzie monitorowany przez Zespół Koordynujący, poprzez analizę stopnia ich realizacji. Głównym koordynatorem Zespołu będzie kierownik Wydział Promocji Gminy, Kultury i Sportu, Urzędu Miasta i Gminy Kórnik

W skład zespołu wejdą osoby przedstawiciele następujących wydziałów Urzędu Miasta i Gminy Kórnik.

- Wydziału Gospodarki Nieruchomościami;
- Wydziału Inwestycji
- Wydziału Gospodarki Finansowej
- Wydziału Komunikacji Społecznej i Inicjatyw Lokalnych
- Wydziału Planowania Przestrzennego,
- Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa
- Wydziału Oświaty i Polityki Społecznej

Praca Zespołu będzie obejmowała:

- 1/ bieżący monitoring (przynajmniej raz do roku) gminnej ewidencji zabytków, uwzględniający informacje o stanie zachowania obiektów, zmianach lokalizacyjnych, zmianach stosunków własnościowych,
- 2/ ocenę zaawansowania prac związanych z rewitalizacją obiektów zabytkowych;
- 3/ ocenę realizacji procesu wdrażania trasy turystyczno-edukacyjnej na terenie miasta i gminy;
- 4/ ocenę realizacji programu edukacji i promocji zabytków;
- 5/ ocenę kontaktów z właścicielami obiektów, w zakresie działań zmierzających do rewitalizacji obiektów zabytkowych.

Analiza ta będzie dokonywana każdorazowo przez Burmistrza Gminy Kórnik po upływie 2 lat funkcjonowania Programu i zakończona zostanie raportem przedkładanym Radzie Miasta i Gminy. W miarę rozwoju systemu monitorowania przewiduje się weryfikację sposobu tejże oceny.

9. Niektóre zewnętrzne źródła finansowania gminnego programu opieki nad zabytkami

Zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, główny obowiązek dbania o stan zabytków, a tym samym ponoszenia nakładów na prace konserwatorskie, spoczywa na właścicielach i posiadaczach zabytków. Wsparciem dla zadań z zakresu ochrony zabytków są zewnętrzne źródła dofinansowania udzielane m.in. przez:

1. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (www.mkidn.gov.pl) w ramach swoich uprawnień tworzy programy wspierające między innymi prace służące ochronie zabytków.
2. Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (wosoz.bip-i.pl/public) – dotacje przyznawane są na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków na podstawie wniosków złożonych przez właścicieli, posiadaczy lub użytkowników zabytków.
3. Samorząd Województwa Wielkopolskiego (www.bip.umww.pl) – budżet województwa wielkopolskiego przewiduje środki na pomoc finansową ukierunkowaną na ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami. Są to dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych m. in. jednostek sektora finansów publicznych.
4. Fundusz Kościelny (www.mswia.gov.pl) – dotacje udzielane wyłącznie na remonty i konserwacje zabytkowych obiektów o charakterze sakralnym i to tylko na wykonywanie podstawowych prac zabezpieczających obiektów. Z Funduszu nie finansuje się remontów i konserwacji obiektów towarzyszących, wyposażenia obiektów sakralnych oraz otoczenia świątyni, a także stałych elementów wystroju wewnątrz.
5. Ponadto istnieją możliwości zdobywania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych na zadania inwestycyjne i społeczne do współfinansowania z funduszy krajowych i zagranicznych Unii Europejskiej.

Literatura

- 1/ Dolczewski Zygmunt (2005), Urbanistyka Bnina i Kórnik: uwagi o przemianach przestrzennych od XV-XVIII w. *Pamiętniki Biblioteki Kórnickiej* 27, 275-294.
- 2/ Kowalski Jacek (2007). Kolegiata Kórnicka Od prywatnej Świątyni do romantycznego sejmiku Rzeczypospolitej, Kórnik.
- 3/ Katalog zabytków sztuki w Polsce, tom V województwo poznańskie, zeszyt 25 powiat śremski, Warszawa 1961 (hasła: Bnin, Kórnik, Dworzyska, Radzewo).
- 4/ Kórnik-Zespół Zamkowo-Parkowy wraz z Kościołem Parafialnym-Nekropolią Właścicieli Studium ochrony wartości kulturowych pomnika historii (oprac. A. Dyszkan, J. Opaska, I. Wildner-Nurek- NID, Warszawa, Poznań 2020).
- 5/ Ratusz w Kórniku Karta Ewidencyjna Zabytków Architektury i Budownictwa- oprac. Krzysztof Jodłowski 1999 (archiwum WWKZ w Poznaniu).
- 6/ Ratusz w Bninie Karta Ewidencyjna Zabytków Architektury i Budownictwa (zielona)- oprac. Zofia Białowicz-Krygierowa 1957 (archiwum WWKZ w Poznaniu).
- 7/ Dwór w Dworzyskach Karta Ewidencyjna Zabytków Architektury i Budownictwa (archiwum MNRIPRS w Szreniawie).
- 8/ Dwór w Robakowie Karta Ewidencyjna Zabytków Architektury i Budownictwa oprac. Danuta Taranczewska (archiwum MNRIPRS w Szreniawie).
- 9/ Gorzelnia w Szczodrzykowie Karta Ewidencyjna Zabytków Architektury i Budownictwa (archiwum MNRIPRS w Szreniawie).
- 10/ Pałac w Żernikach Karta Ewidencyjna Zabytków Architektury i Budownictwa oprac. Magdalena Jarzewicz 1988 (archiwum MNRIPRS w Szreniawie).
- 11/ Zabudowa Prowentu Karta Ewidencyjna Zabytków Architektury i Budownictwa- oprac. Róża Kąsinowska 1996 (archiwum MNRIPRS w Szreniawie).
- 12/ Program Opieki nad Zabytkami Gminy Miasta i Gminy Kórnik na lata 2012-2015.
- 13/ Projekt Gminnego Program Opieki nad Zabytkami Gminy Miasta i Gminy Kórnik na lata 2017-2020 - oprac. Piotr Najmajer .
- 14/ Karty gminnej ewidencji zabytków gminy Kórnik, oprac. Piotr Najmajer 2017 (Urząd Miasta i Gminy Kórnik).
- 15/ Karty ewidencyjne zabytków ruchomych kościoła parafialnego pw. Wszystkich Świętych w Kórniku (kopia w archiwum parafialnym).
- 16/ Karty ewidencyjne zabytków ruchomych kościoła parafialnego pw. Św. Wojciecha w Kórniku Bninie (kopia w archiwum parafialnym).

17/ Raport Doradczy dot. możliwości uporządkowania chaosu reklamowego miasta i gminy Kórnik w kontekście możliwości przygotowania uchwały krajobrazowej- oprac. Bartosz Poniatowski 2017/2018 (Urząd Miasta i Gminy Kórnik).

18/ <https://zabytek.pl/pl/obiekty/kornik-ratusz>